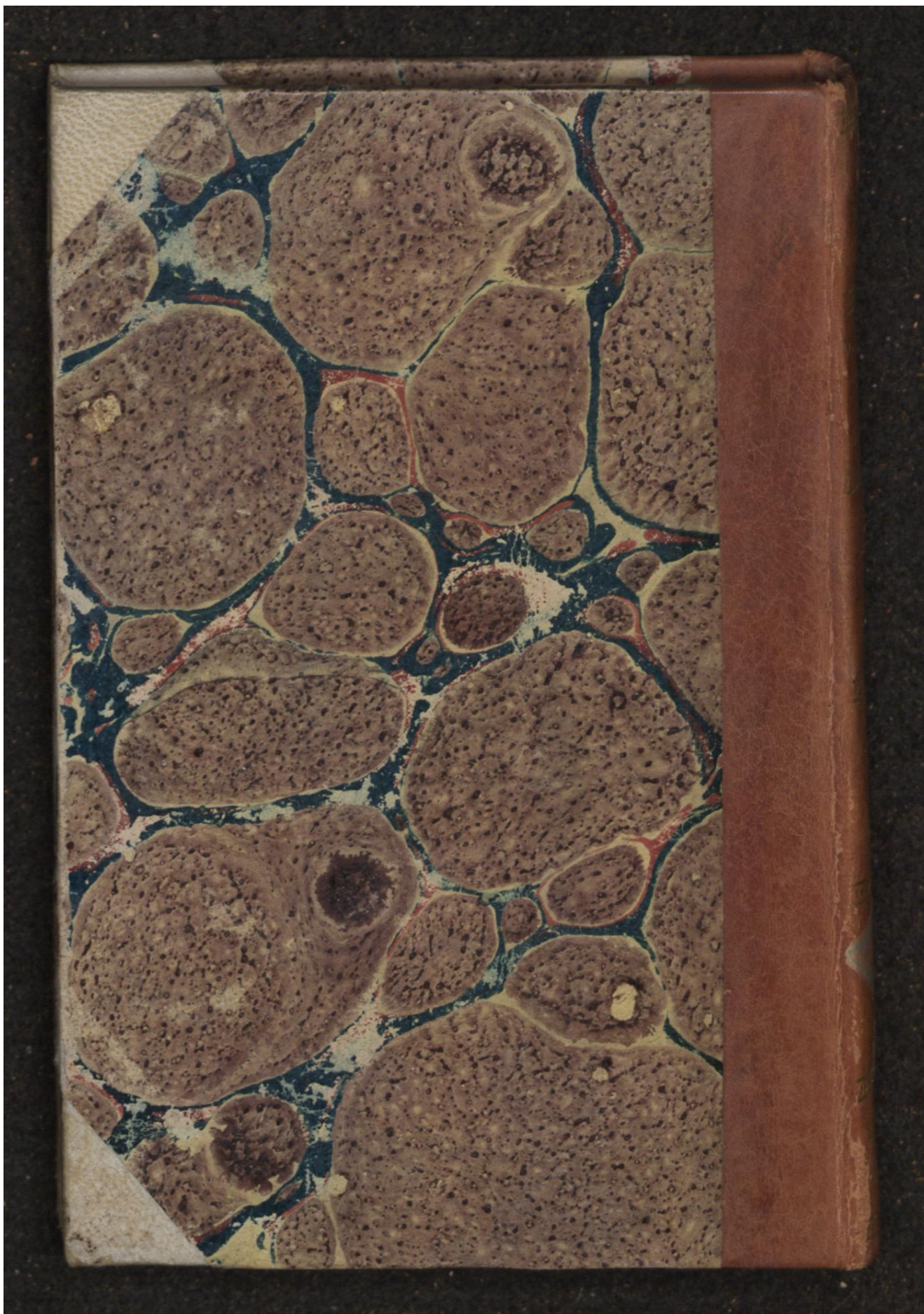

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.7.25

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.7.25

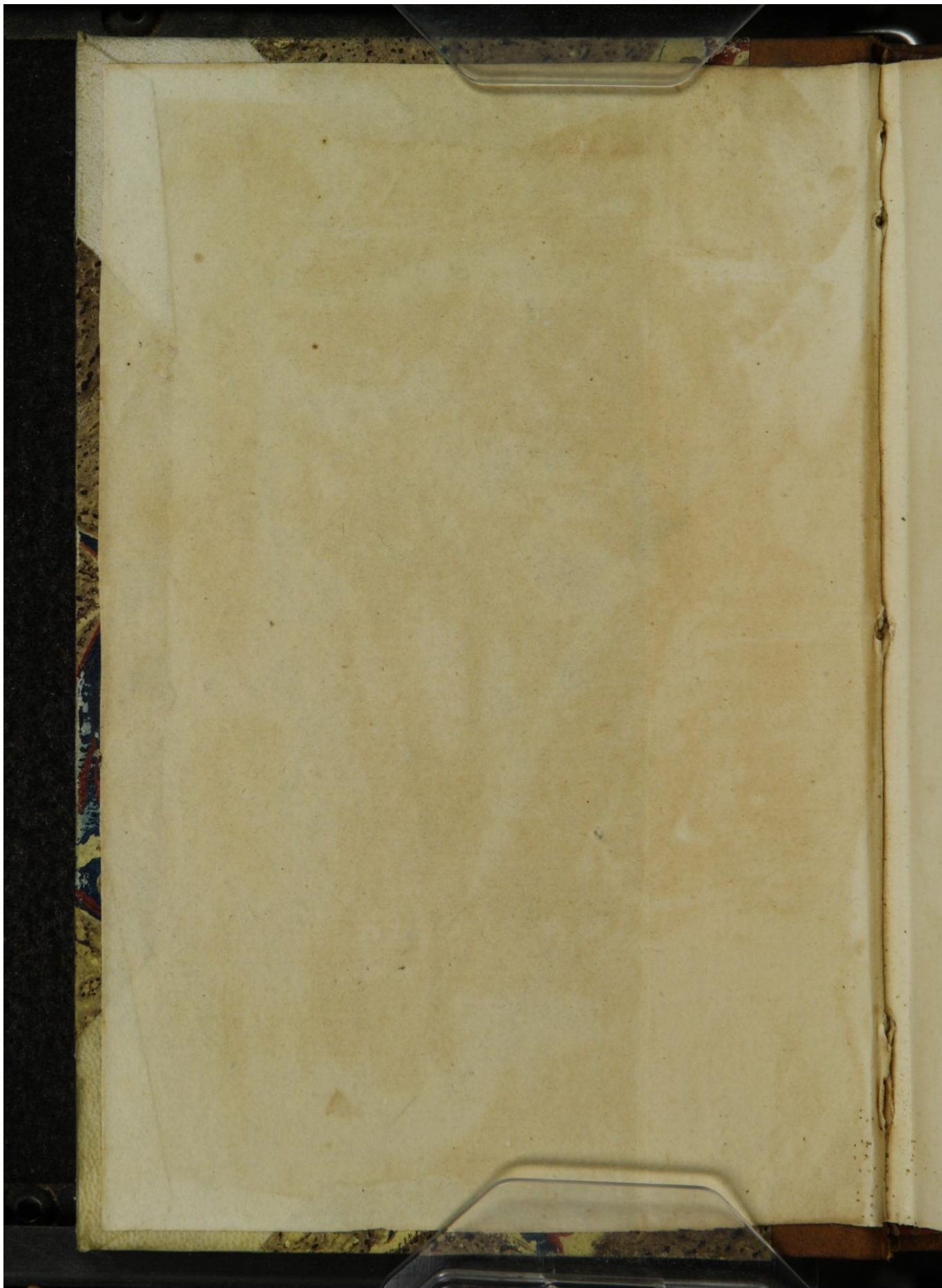
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.7.25

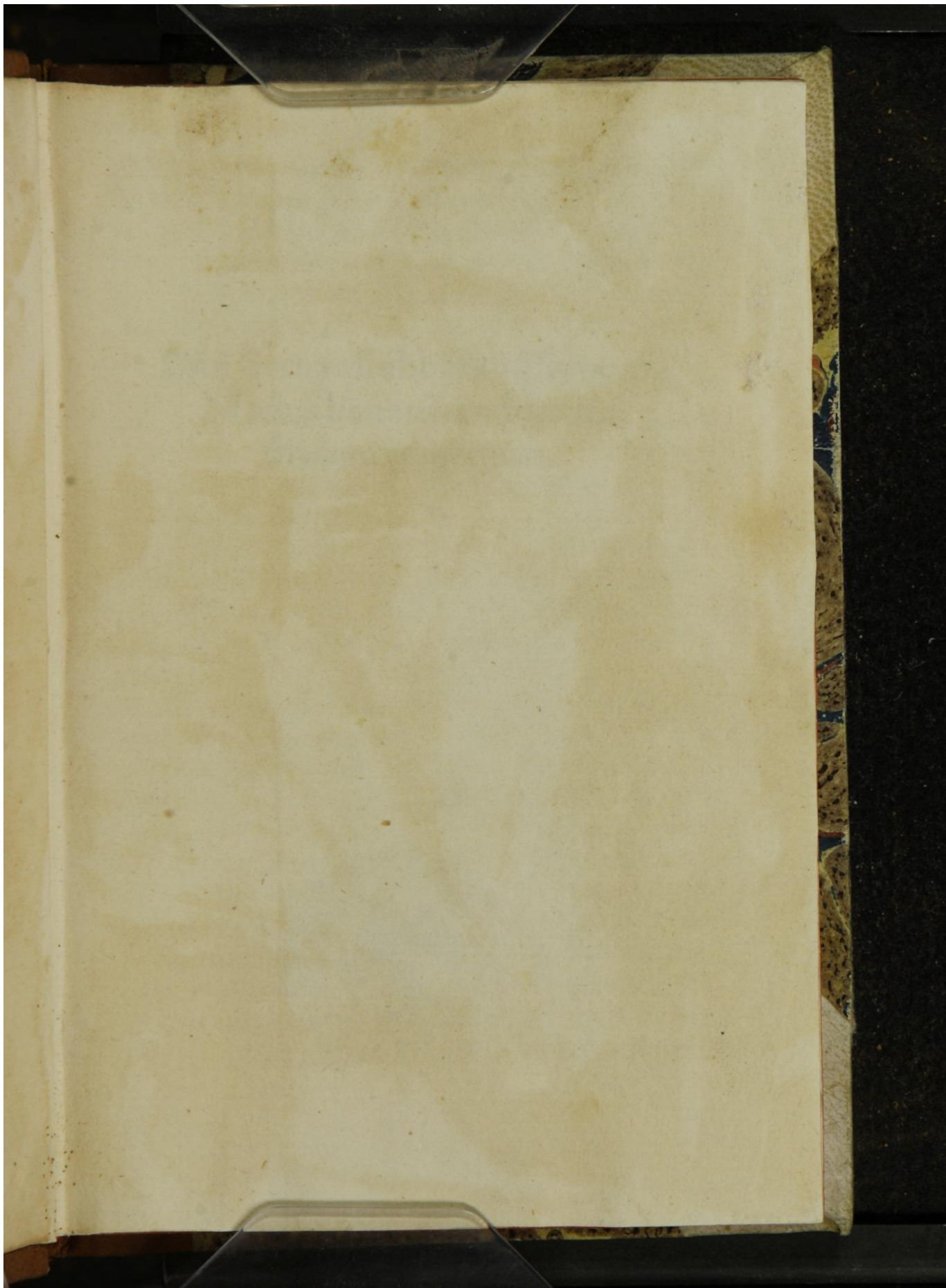

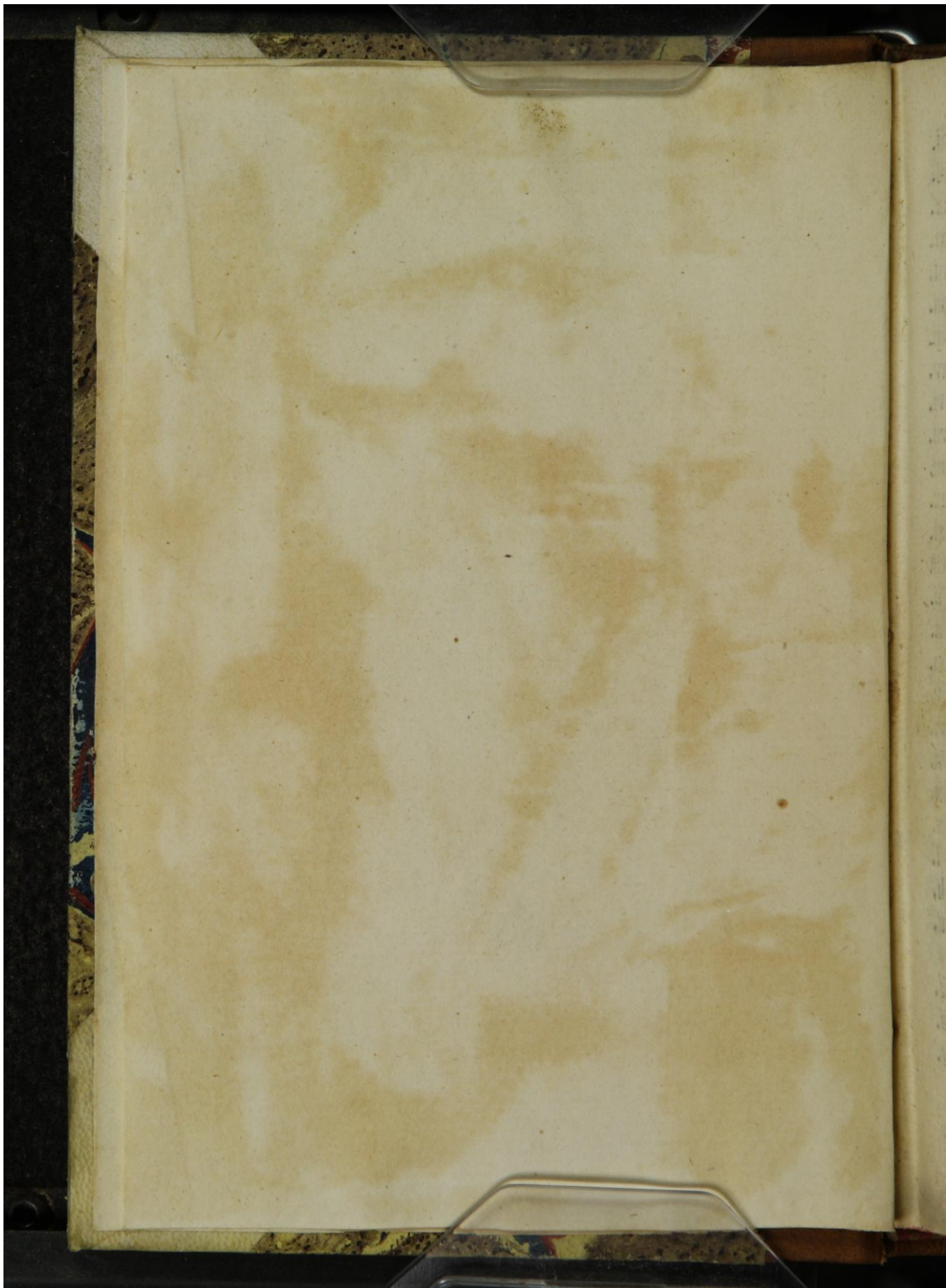
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.7.25

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.7.25

**Diui Bernardi abbatis ad sororem:
Modus bene uiuendi in chri-
stianam religionem.**

Tabula Huius Operis .		De cōmuniōe.	xxviii.
De Fide.	Sermo.i.	De cogitatiōe.	xxviii.
De Spe.	Sermo.ii.	De silentio:	xxx.
De Gratia.	Sermo.iii.	De mendacio.	xxxi.
De timore dei.	Ser.iiii.	De periurio.	xxxii.
De Caritate.	Ca. v.	De detractiōe.	xxxiii.
De p̄mordiis iuerſorꝝ	vi.	De inuidia.	xxxiiii.
De conuerſione.	vii.	De ira.	xxxv.
De cōtēptu mūdi.	viii.	De odio.	xxxvi.
De habitu.	ix.	De ſuperbia.	xxxvii.
De cōpūctiōe cordis	x.	De iactantia.	xxxviii.
De triftitia.	xi.	De humilitate.	xxxix.
De dilectione dei.	xii.	De patientia:	xl.
De dilectiōe p̄ximi	xiii.	De concordia.	xli.
De compaſſiōe	xiiii.	De tolerantia.	xlii.
De miſericordia.	xv.	De infirmitate.	xliii.
De exēplis ſāctorꝝ	xvi.	De auaritia.	xliiii.
De cōtentione.	xvii.	De cupiditate.	xlvi.
De diſciplina.	xviii.	De paupertate.	xlvi.
De obedientia.	xix.	De murmuratiōe.	xlvi.
De perſeuerantia.	x.	De proprio.	xlvi.
De uirginitate.	xxi.	De oratione:	xlix.
De continentia.	xxii.	De lectione.	l.
De fornicatiōe.	xxiii.	De operatione.	li.
De abſtinentia.	xxiiii.	De pſalīs & hymnis	lii.
De ebrietate.	xxv.	De actiua & contem/	
De peccato:	xxvi.	platiua uita.	lii.
De cōfeſſiōe peccatorꝝ.		De curioſitate.	liiii.
& penitentia.	xxvii.	De uigilantia.	lv.

De prudentia. lvi.

Vt layce mulieres uitéf.

Vt vgo nō diligit (lvii.
societate uiroz. lviii.

Vt uirgo fugiat societa-
te iuuenum. lix.

Vt uirgo non coniunga-
tur malis hoibus. lx.

Vt uirgo nō suscipiat do-
na uel lras i occulto. lxi

Vt uirgo cum deuotiōe
reddet qđ deo pmisit.

Vt uirgo semp cō- (lxii
sideret illud pp qđ uēit
ad monasteriū. lxiii.

Vt uirgo nō quærat pla-
cere hoibus de pulchri-
tudie sui uultus. lxiiii.

Vt uirgo nō rideat imo-
derate. lxx.

Vt uirgo nō desideret ci-
uitates uidere. lxxi.

De temptatione. lxxii.

De somniis. lxxiii

De breuitate uite. lxxiv

De morte. lxxv.

De iudicio. lxxvi.

De exortatione. lxxvii.

De obsecratione. lxxviii.

Finis.

Diui Bernardi doctoris

clarissimi & Abbatis Cla-

reualensis: Ad sorore suā

Modus bene uiuendi: in

quo continetur oīum uir-

tutum summa ad christia-

nam religionem necessa-

ria. Prologus.

ARISSIMA

mihī in Chri-

sto soror Diu

est qđ rogasti:

ut uerba sacte amonitio-

nis scriberē tibi. Sed cum

scriptū sit: Supbia ē quēq̃

uelle docere meliorē se: i

dignū me ad hoc opus cō-

spexi: & ideo qđ rogasti ali-

quādo facere distuli. Sed

quia iterū iterūq̃ rogasti

rursus ad memoriā redu-

xi sententiā domini dicē-

tis. Quicūq̃ angariauerit

te mille passus: uade cū

eo duo milia: oīq̃ petēti:

te tribue undiq̃ coactus:

tandē charitate cōpulsus

tuisq̃ orariōibus adiutus

sub mēsa patrū micas col-

legi. Et si non ut debui: ta
me ut potui: quas in hoc
libro tue sanctitati repre
sento. Nunc ergo carissi
ma soror: hunc librum ac
cipe: & eum ante oculos
tuos quasi speculum pro
pone: eūq; omni hora ue
lud speculū cōtemplare.
Precepta nāq; dei specula
sunt: in quibus semp anie
inspiciūt: & in quibus co
gnoscent maculas: si qua
sunt feditatis: quia nemo
mūdus a delicto: & in qui
bus emendant uitia cogi
tationū suarū: & relucen
tes uultus quasi ex reddi
ta imagine componunt:
quia dū preceptis domi
nicis toto aīo intendunt
in eis proculdubio quid i
se celesti sponso placeat:
uel quid displiceat cogno
cunt. Hunc igitur librū
soror uenerabilis libēter
plege: iterūq; relege
& in eo cognosces quali
ter deū p̄ximūq; diligas:

quō cuncta terrena & trā
sitoria despicias: quemad
modū eterna ac celestia
concupiscas: qualiter pro
christo aduersa huius mū
di patienter sustineas: &
prospera ac blandimēta
contēnas: quēadmodum
in infirmitatibus tuis deo
grās reddas uel agas: & i
sanitate nō supbias: quō
in prosperitate nō eleue
ris: nec in aduersitate frā
garis. Soror mihi in chri
sto dilecta: librū istū tua
prudētia studiose pcur
rat: & peccata mea assi
due lugeat. Et qui non sū
dignus ipetrare indulgē
tiā: saltē tuis orationibus
possim consequi peccato
rū meorū ueniam. Oīpo
tens deus te custodiat: &
ab oī malo defēdat: & cū
oībus tecum deo pariter
seruientibus ad uitā pdu
cat eternā uenerabilis so
ror: Amē. Explicit Pro
logus. Incipit Sermo

Primus: de Fide.

Ominus dicit in euangelio. Oia posibilia sūt credēti. Nemo potest uenire ad eternā beatitudinem nisi p fidē. Ille uero est beatus qui recte credit: & recte credendo bene uiuit: & bene uiuendo fidē rectam custodit. Vnde beatus Isidorus. Sine fide nemo pōt placere deo. Fides nequa q̄ ui extorquetur: sed exēplis atq; ratione suadet. Quibus aut uiolēter exigitur pseuerare in ea nequaq; possunt. Exēplo nouellis arbitris: cuius si quicacumen uiolēter represserit: denuo dū laxatur: id quod prius fuerat confestim reuertitur. Fides si ne operibus mortua est. Et frustra sibi sola fide blanditur: qui bonis opibus nō ornatur: Qui crucem portat debet mūdo mori. Nā crucē ferre se

metipsum est mortificare. Crucem ferre & non mori simulator hipocritae est. Qui non dubitauerit in corde suo: sed crediderit: quodcunq; petierit fiet sibi. Qui credit in filium dei habet uitā eternā. Qui aut nō credit nō uidebit uitam: sed ira dei manet sup illum. Iacobus. Sicut corpus sine anima mortuū est: ita fides sine opibus mortua ē. Soror carissima magna ē fides: sed nihil ualet sine caritate. Igitur soror uenerabilis serua in te rectam fidē: te ne sincerā fidē: custodi i temeratā fidē. Maneat in te recta fides. Sit in te incorrupte cōfessiōis fides. Nihil temere de Christo loquaris: nihil de deo prauum uel ipium sētias. Nihil puerse sentiendo nec dilectionē eius offendas. Esto in fide iusta. Habe. to in fide recta conuersa

a iii

tionē sanctā: deum quem
inuocas fide: nō deneges
ope. Malū mixtū bonis:
cōtaminat plurima. Vnū
malum multa bona pdit.
Nō deliquas in ope: que
pfecta es in fide. Male ui
uendo nō polluas fidem.
Integritatem fidei prauis
moribus non corrūpas.
Non admisceas uitiū uir
tutibus. Nō adiūgas ma
lū bonis. Soror amabilis
deus te icolumē custodi
at. Amē De Spe. Ser. ii.

d Ominus dicit in
euangelio. Noli
te desperare: sed
habete fidē dei in uobis.
Spes que uidetur non est
spes. Nam q̄ uidet quis:
quid sperat? Si autē q̄ nō
uidemus speramus: p̄ pa
tiētiam expectamus. Vn
de salomon ait. Expecta
tio iustorū leticia: spes au
tem impiorū peribit. Ergo
soror carissima: & tu ex
pecta dominum & custo

di uiam eius: & exaltabit
te ut hereditate capias re
gnum dei. Expecta domi
num carissima: & recede
a malo: & exaltabit te in
die uisitatiōis. i. i die mor
tis tue: siue in die iudicii.
Qui male agere non ces
sant: in uanum misericor
diam dei expectant: quā
recte expectarent a malo
recederēt. Vnde beatus
ysidorus. Timere debe
mus: ne per spē quam no
bis deus promittit nobis
pseueranter peccemus.
Nec rursus quia iuste pec
cata distringit de dei mi
sericordia desperemus:
sed q̄ est melius utrunq;
periculum fugiamus: ut a
malo declinemus & de pie
tate dei ueniā speremus.
Ois quippe iustus spe &
formidine nittitur: quia
nunc illum spes ad gaudi
um erigit: nunc ad formi
dinem terror gehēne re
ducit. Qui enim de pec

bit
s re
omi
cede
te in
mor
dici.
in cel
ricor
t: quā
a malo
beatus
debe
iam no
t nobis
emus.
iste pec
dei mi
remus:
utrunq
mus: ut a
& de pie
eremus.
us spe &
tur: quia
ad gaudi
ad formi
hēne re
de pec

rati uenia desperat: plus
se de despatione q̄ de pec
cato damnat. Igit̃ soror
dilecta: spes tua sit in yhe
su christo sponso tuo fir
ma: quia sperantes in do
mino misericordia circū
dabit. Spa firmiter in do
mino & fac bonitatem: ī
habita terram & in celesti
regno pascere in diuitiis
eius. Soror uenerabilis
depone iniusticiā & spe
ra in dei misericordia: au
fer a te iniquitatē: & spe
ra in salutem. Emenda te
ipsam: & spera in dei cle
mētiam. Expelle a te pra
uitatem: & spera indulgē
tiam: corrige uitam tuā:
& spera uitam eternam.
Ad quā te perducere di
dignetur ille qui te elle
git ante secula. Amen.

De Gratia dei. ser. iiii.

p Aulus apostolus
dicit. Vbi abūda
uit peccatum su
perhabundauit & gratia:

ut sicut regnauit peccatū
in morte: ita & gratia re
gnet per indulgentiam ī
uitam eternā. Stipendia
enim peccati mors: gra
tia autem dei uita eterna.
Vnicuiq̄ autem uestrum
data est gratia secundum
mensurā donationis chri
sti. Soror carissima: sicut
ait beatus ysidorus: Pro
fectus hoīs donum dei ē.
Ergo si dono dei profici
mus: necesse est ut de bo
nis operibus non nos me
tipso. sed deū laudemus.
Nec a se potest quisquam
corrigi nisi a deo. Homo
nihil boni habet propriū
cuius uia non est eius te
stante propheta qui ait.
Scio domine quia nō est
hoīs uia eius nec uiri ē ut
ambulet & dirigat gres
sus suos. Cūq̄ aliqd̄ do
num pcipit non plus que
rat q̄ cum accepit ne dū
alterius membri officiū
subripere temptat id qd̄
a iiii

meruit pdat. Conturbat enim ordinem corporis totū qui nō suo contētus officio: surripit alienum. In diuīfice donorū diuerſi diuerſa dei dona p̄cipiunt. Nec uni hoī concedūtur oīa dona: ſed ut ſit per humilitatis ſtudio: ut alter habeat ut amiret in altero. Nam quod i Ezechiel. Aīaliū ale altere ad alteram percutiūtur: uirtutes deſignent ſanctorū mutuo ſeſe affectu puocantium alternoque ſeſe exemplo erudientium. Honeſta uirgo nolo etiā te lateat q̄ ſine gratia dei perueniente cōmitate & coopante nihil boni poſſumus facere. Gratia dei nos peruēit nec bonum uelimus concomitari nos ut bonum incipiamus cooperatur nobiſcum nec bonum perficiamus: Ergo a deo datur nobis bonum uelle incipere & perficere: Igitur a deo dant nobis uirtutes: Vicia uero & peccata oriuntur ex nobis. Charitas pudicitia & honeſtas a deo dantur nobis. Supbia uero: auaricia: cupiditas: ſūt ex nobis. Sine deo nihil boni poſſumus facere: per gratiam dei multa bona poſſumus operari. Sine gratia dei ad bene operandū tardi: pigri: & tepidi exiſtimus. Sed per grām dei in bonis operibus grati: & ſolliciti: & deuoti ſumus. Sine deo ad peccandum ſtatim parati ſumus ſed per gratiam dei a peccato liberamur. Sine deo terrena & trāſitoria pluſ q̄ oportet diligimus. Sed per gratiā dei cuncta que in hoc mundo ſunt deſpicimus: & celeſtia deſideramus p̄pter peccatum primi hoīſ de paradiso eiekti ſumus: ſed per grām dei ad paradīſum nos p̄

ueniſ credimus: per pec
catum primi hominis in
infernum descendimus:
ſed per gratiã dei nos cõ
fidimus aſcẽdere in celũ.
Nam & quod potẽtes ſu
mus quod diuites qđ ſa
pientes exiſtimus non ni
ſi per gratiam dei ſumus
Interea uolo te ſcire reue
rẽdiſſima ſoror qđ oĩa bo
na que i hoc ſeculo habe
mus per gratiam dei ha
bemus. Oĩa enĩ mala eue
niunt nobis propter pec
cata noſtra. deus p ſuam
ſanctam miſericordiã &
gratiam dat nobis dona:
Sed propter peccata nĩa
accidunt nobis mala: Per
gratiam dei tribuũtur no
bis proſpera: Sed ppter
iniquitates noſtras adue
niunt nobis aduerſa: per
gratiam dei datur nobis
neceſſaria: & propter ui
tia noſtra accidunt nobis
contraria: Igitur o ſponſa
chriſti neceſſe ẽ nobis ut

ſemper ad memoriam re
ducamus cum gratiarũ a
ctiõe: benemerita dei: un
de eccleſia in canticis de
chriſto ſponſo ſuo loqua
tur dicẽs. Memores ube
rum tuarũ ſuper uinũ re
cti diligunt te. Ac ſi dice
ret: Memores gratie tue
& miſericordie tue atq;
beneficiorũ tuorũ diligunt
te. Hoc eſt illi te diligunt
qui recti corde ſũt. Illi re
cti corde ſunt qui de iuſti
tia aut de ſanctitate nihil
ſuis meritis attribuunt.
Sed oĩa tue gratie tuo do
no aſcribunt. Memores
gratie tue qui ſaluati ſunt
diligunt te. Honeſta uir
go ſemp memor eſto qđ
quicquid boni in te eſt p
gratiam dei ẽ. Audi Pau
lum apoſtolũ de ſe dicen
tẽ. Gratia dei ſum id qđ
ſum. Sic & tu chariſſima
gratia dei es quicquid es:
Nam & qđ ſeculum contẽ
pſiſti: & quod domũ pa

tris tui reliquisti: & q̄ an
cilla dei esse uoluisti: & q̄
in mōasterio seruire deo
decreuisti: & q̄ inter an/
cillas dei uiuere nunc de
uouisti: oīa bona hec per
gratiā dei peruenerunt ti
bi. Nā & q̄ uirgo es: & q̄
prudens & sapiēs eris: nō
per te: sed p̄ gratiā dei es.

INTERROGATIO.

Dic mihi queso frater mi
quid est q̄ in sacra scrip/
tura legit: quia nemo san
ctus: nemo bonus: nemo
iustus nisi solus deus.

RESPONSIO. Soror di
lecta sicut dicis: ita est ue
re solus deus est bonus &
sanctus atq̄ iustus: quia p̄
se est bonus. Hoīes uero
sunt boni nō p̄ se sed per
deum: & ideo solus deus
est bonus: quia p̄ se est bo
nus. Hoīes uero sunt bo
ni: iusti: & sancti: non per
se: sed per gratiam dei.

Quod bene in cāticis cā
ticorū: Spōsus ecclesie .s.

christus designat dicens:

Ego flores campi & liliū
euernaliū quia odorē uir
tutis mee p̄ uniuersū mū
dum diffundo. Ego iquit
sum flores campi & liliū
conualium. i. ego sum sā
ctitas bōitas & iustitia: eo
rum qui cū humilitate in
me cōfidunt: quia nullus
eorū poterit esse sanctus
nec bonus sine me: Si
cut dixi in euāgelio: quia
sine me nihil potestis fa
cere. Ego sum flores cam
pi & liliū conualium.

Sicut enī cāpus floribus a
dornatur & uernat. Ita to
tus mundus fide christi &
notitia decorat. Ego flo
res campi & liliū cōua
lium quia illis hoībus am
plius meā gratiam dono
qui non in sua bonitate:
nec in suis meritis confi
dunt sed in me. Soror ue
nerabilis ideo te moneo
ut nihil tuis meritis attri
buas: nihil dē te presumas

In uirtute tua nihil ponas
in uiribus tuis non confi-
das. In tua audacia fiduci-
am nō habeas. Omnia di-
uino dono & diuine gra-
tie ascribe. In oībus ope-
ribus tuis deo grās age.
In oībus opibus tuis deo
gratias refer. In oībus a-
ctiōibus tuis deo gratias
redde. In oī conuersatiōe
tua deo grās repēde. Cō-
fidētia tua sēp sit ī christo
q̄ te creauit ex nihilo.

De timore dei. ser. iiii.

Oror charissima
audi q̄ dico: audi
que mōeo: auscul-
ta que loquor: Deū time
super oīa: & mādata eius
semp obserua: quia ecce
oculi domini super timē-
tes eum: & in eis qui spe-
rāt sup misericordia eius
Et Salomon. Time domi-
num & recede a malo.
Qui timet dominū nihil
negligit. Etiā qdā sapiens
ait. Timor domini gloria

& gloriatio & letitia & co-
rona exultatiōis. Timor
domini ditabit cor & da-
bit gaudium & letitiam ī
longitudine dieꝝ. Nam
qui sine timore est nō po-
terit iustificari. Timor
domini est sapientia & di-
sciplina: non sis mēdulus
in timore dei. Et ne accē-
seris ad illū duplici corde
Timentes dominum su-
stinete eius misericordiā
& non defflectatis ab illo
ne cadatis. Qui timetis
dominum credite in illū
ut in oblectatione ueniat
uobis misericordia. Qui
timetis dominū que cre-
dite in illum & nō euacua-
bere merces uestra. Qui
timetis dominum diligi-
te illum: & illuminabunt
corda uestra. Qui timēt
dominū non erunt incre-
duli uerbo eius & qui dili-
gunt illum conseruabunt
uias illius. Qui timēt do-
minum inquirūt que be-

ne placita sunt illi & qui diligunt illū replebunt lege eius. Qui timent dominum probabunt corda sua & in conspectu illius sanctificabunt animas suas. Qui timent dominum custodiunt mandata eius: & patientiam habebunt usque ad inspectionem ipsius. Oculi domini super timentes se: & ipse cognoscit omnia opera eorum. Consumatio timoris dei est sapientia. Time ti dominum non occurret mala: sed in temptatione deus liberavit illum a malo. Spiritus timentium deum requiretur: & in respectu illius benedicetur. Timor domini est sicut paradisus benedictio & omnis gloria operiet illum. Beatus uir cui donatum est timorem domini habere. Timor domini est initium dilectionis eius. O soror dilecta nulla res nos sic ab omni peccato custodit immu-

nes: sicut timor inferni: & amor dei. Deum timere est nulla mala facere: & nulla bona que facienda sunt preteriri. Timor domini est fons sapientie. Time ti dominum bene erit in extremis: & in die mortis sue benedicet. Soror uenerabilis bonum est nobis timere deum quia timor domini expellit peccatum. Timor domini semper emendat. Timor domini reprimit uitium. Timor domini cautum facit hominem: atque sollicitum. Vbi uero timor non est: ibi perditio est anime. Vbi timor non est ibi dissolutio uite est. Vbi timor non est ibi est habundantia peccatorum. Igitur honesta uirgo timor & spes semper sint in corde tuo. Pariter sint in te timor & fiducia. Spes & metus pariter perseverent in te. Sic spera in misericordia dei ut timeas

ni: & mere
: & nul
a sunt
omni
Time
erit in
e mor
Soror
est no
quia ti
ellit pec
omni se
imor do
rium. Ti
utū facit
illicitum.
non est
ie. Vbi ti
lissolutio
or nō est
ia pecca
sta uirgo
mper sint
riter sint
utia. Spes
perseue
era in mi
t timeas

eius iustitiam. Sed tamē
soror mihi ī christo ama
bilis uolo te scire quatuor
esse timores: uidelicet hu
manum seruilem inicia
lem & castū: humanus ti
mor est ut ait Cassiodo
rus: quando timemus pa
ti pericula carnis: uel pde
re bona mundi ppter qđ
peccamus. Hic mūdānus
timor malus est: & in pri
mo gradu cum mūdo de
seritur: quem dominus ī
euangelio prohibet dicēs
Nolite timere eos qui oc
cidunt corpus &c. Secun
dus timor ē seruilis: ut ait
beatus Augustinus. Cū ti
more gehēne hō recedit
a peccato: & omnia bona
que facit nō propter dile
ctionē dei: sed propter ti
morē inferni facit. Ille q̄
si seruus timet: qui bonū
q̄ facit nō timore amite
di bonū q̄ non amat: sed
timore patiēdi malum q̄
formidat facere. Ille non

timet perdere amplexus
pulcherrimi sponsi: sed ti
met ne mittatur in penas
inferni. De hoc seruili ti
more ait Paulus aposto
lus. Non enim accepistis
spiritum seruitutis itez ī
timore: sed accepistis spi
ritum adoptiōis filiorū. i.
spiritum filialē. Bonus ē
iste seruilis timor & utilis
licet insufficiens & īper
fectus p quem crescit pau
latim consuetudo iustitie
Cum īcipit homo crede
re diem iudicii: incipit ti
mere. Si cepit credere: ce
pit & timere. Sed q̄ adhuc
timet nō habet pfectā fi
ducia in die iudicii. Nōdū
est in illo pfecta charitas:
q̄ adhuc timet. Quia si p
fecta in illo esset charitas
nō timeret. Perfecta cha
ritas faceret in hoīe pfe
ctā iusticiā & hō nō habe
ret unde timeret: sed ha
beret unde dīderaret: ut
trāseat iniquitas & ueniat

regnū dei. Quid est pfe-
cta charitas: nisi pfecta sã-
ctitas? Ille habet in se pfe-
ctam charitatē qui pfecte
uiuit: Qui pfecte uiuit:
nō habet unde in īferno
damnetur: sed unde in celo
coronetur. Qui pfectam
habet in se charitatē: non
timet ī īferno puniri: sed
sperat in celo cū deo glo-
riari. Vnde dicitur ī psal-
mo: Gloriabuntur inte om-
nes qui diligūt nomē tuū
Ergo timor nō est in cha-
ritate: sed pfecta charitas
foras mittit timorem. Ti-
mor prius uenit in corde
homīs: ut prepararet locus
charitati. Huic serui ti-
mori succedit tertius ti-
mor uidelicet initialis: q̄-
do hō īcipit facere bonū
pp dilectiōē dei: q̄ antea
faciebat pp timorē infer-
ni. De hoc initiali timorē:
ait dauid propheta ī psal-
mo: Initiū sapiētie timor
domini. Initialis timor ē

quando hō incipit amare
deū quē ante timebat. Et
sic excluditur a corde ser-
uilis timor. Huic iniciali
timori succedit quartus
timor. s. castus: p quem ti-
memus ne spōsus. s. chri-
stus tardet ne discedat a
nobis: ne eū offendamus
ne in eū peccemus: & ne
eū pdamus. Timor iste. s.
castus de amore descēdit
Timor iste de amore na-
scit. De hoc timore legif
in psalmo. Timor domi-
ni sãctus pmanet in secu-
lum: seculi. In corde hoīs
prius uēit timor. Et q̄re
uēit: ut charitati locū pre-
paret. Cū autē charitas
ceperit habitare in corde
hoīs: timor qui ei prepa-
rauerat locū mittit foras
Et quādo magis charitas
crescit in corde hoīs: tan-
to magis timor decrescit
Quanto maior est chari-
tas ī corde hoīs: tāto mi-
nor est ibi timor. Quare

quia charitas mittit eū fo-
ras. Audi soror dilecta cō-
gruentē similitudinē. Se-
pe uidemus p setā introdu-
ci linū quando aliquid sui-
tur prius intrat seta: & post
setā intrat linū. Sic timor
prius intrat in mēte hoīs
& post timorē intrat cha-
ritas. Ideo intrat timor ut
introducatur charitatē. Sed
postquā intrat charitas: fo-
ras mittit timorē. Timor
iste sāctus est: quia in mē-
te hoīs generat sāctitatē.
Timor iste sāctus est: qui
introducitur in mēte ho-
minē pfectam charitatē.
Perfecta & enim charitas
pfecta est sāctitas. Timor
iste castus est: quia non re-
cipit adulteriū amorē. s.
quia deum sup oīa diligit
& nihil amorī illius pre-
ponit. Etiā timor iste di-
citur filialis: qā nō timet
deū quasi seruus crudelē
dominum sed quasi filius
patrē dulcissimū. Hic ti-

mor ideo dicitur filialis: qā
nō timet quasi seruus: sed
quasi filius. Sed quid ē q
ait dauid ppheta. Timor
domini sāctus pmanet ī
seculum seculi. Cū iohan-
nes dicat: pfecta charitas
foras mittit timorē. Hoc
est q supius diximus: qā
ille habet castū & sāctū ti-
morē: qui deū non timet
pp penas inferni: uel pp
supplicia gehenne: sed cū
reuerentia & amore. Et
hic timor. s. reuerētia dei
pmanet in seculum seculi.
Ille uero qui deum timet
pp penas inferni: non ha-
bet in se timorē castū: sed
seruilē: quia non habet p-
fectam charitatē. Si. n. de-
um pfecte diligeret: pfe-
ctam in se iustitiam habe-
ret: & deū non pp penas:
sed cū reuerentia & ti-
more timeret. Et ideo ti-
mor pene non est ī carita-
te: quia perfecta caritas
eū foras mittit. Aliter ti-

met seruus dominū : atq;
aliter timet filius patrem
Seruus timet dominum
cum desperatiōe & odio:
filius timet patrē cū reue
rentia & amore. Nūc igitur
soror reuerēdissima
mōneo te ut timeas deū:
cum amore & reuerentia
Nolo. n. ut semper iaceas
sub iugo timoris depres
sa: sed ut consurgas p di
lectionem ad dominum
patrem tuum: qui te crea
uit quasi filiā. Etiā te mo
neo ut deum caste diligas
& nihil amoris eius prepo
nas: sed ut p amore eius
oīa quæ in hoc mūdo sūt
despicias. Iterq; admoneo
te atq; rogo honestissima
uirgo: ut corrigas uitam:
tuam cum omni studio:
ita; ut sit sermo tuus pud
icus: incessus hōestus: uul
tus humilis: lingua affabi
lis: mens plena dilectiōe:
manus plena operatiōe:
iuuante domīo: sine quo

nihil boni poteris facere
Amantissima mihi i chri
sto soror: si me quasi fra
trem audieris: & deum i
toto corde tuo timueris:
multa bona non solum i
hac uita: sed & in futura
habebis. Amen.

De Caritate. Sermo. v.

i Introduxit me rex
in cellam uinariā:
& ordinauit in me carita
tem. Cella uinaria eccle
sia est: in qua est uinum e
uangelice predicationis.
In hanc ergo cellam ami
ca sponsi. s. sancta anima
introducitur: atq; i ea ca
ritas ordinatur: quia non
sunt equaliter oīa diligē
da sed differenter. Nō de
bemus equaliter oīa dili
gere: sed alia mīus & alia
magis. Nam scire quid fa
cere debeamus: & nesci
re ordinem faciendi: pfe
cta scientia non est. Si nō
diligimus ea que diligere
debemus uel si diligamus
ea que

ea que diligere non debe
mus ordinatā charitatē nō
habemus. Et si plus diligi
mus ea que minus dilige
re debemus: uel si minus
diligimus ea que plus dili
gere debemus: ordinatā
caritatem nō tememus.
Hec ē ergo ordinata cha
ritas: ut deū ante oīa & su
per oīa diligamus. Debe
mus deū diligere ex toto
corde: id est ex toto itelle
ctu: & ex tota aīa: & ex to
ta uolūtate: & ex tota mé
te: & ex tota memoria: ut
omnē itellektū & oēs co
gitatiōs nīas & omnē ui
tam nostrā ad eū diriga
mus: a quo oīa bona habe
mus. Eut nulla pars uite
nostre ociosa relīquatur:
sed qcquid ī aīum uenerit
illuc dirigat: ubi impetus
dilectiōis currit. Igitur so
ror charissima dignissi
mū ē & ualde nobis ne
cessariū: ut deū in omni
bus & sup oīa diligamus

q est summū bonū. Sum
mū ergo bonum diligere
sūma ē beatitudo: Quan
to quisq; deū amplius di
lexerit: tāto: magis bea
tus erit. Qui deū diligit:
bonus ē: Si bonus ē: ergo
beatus. Vnde salomon ī
cāticis canticorū. Fortis ē
ut mors dilectio. Bene dī
dilectio fortis eē ut mors
dicit: qā sicut mors uiolē
ter separat aīam a corpo
re: ita dilectio dei uiolen
ter separat hominē a mū
dano & carnali amore.
Vere dei dilectio fortis est
ut mors: qā dum per dile
ctionem dei a uitiiis mor
tificamur: q; mors agit ī
sensibus corporis: hoc a
git dilectio dei ī seculi cu
piditatibus. Deus diligen
dus ē pp̄ semetipsum: qā
est sūme bonus: & q; nos
creauit ex nihilo. Chari
tas est dilectio qua diligif
deus propter se & proxi
mus propter deū. In prio
b

loco diligitur deus: sicut iā dictum est in oībus & sup omnia. In secōdo uero diligitur p̄ximus in deo hoc est ī bono. Charitas habet duo mādata: unū pertinēs ad dilectionē dei: q̄ ē māximum mādatum. Alter uero pertinēs ad dilectionē proximi: q̄ est simile illi. Sicut enim scriptum est Diliges dominū deū tuū & proximū tuum sicut te ipsū. Ac si diceret. Ad hoc debes proximū tuum diligere ad id qđ diligis te ipsum. s. ut bōus sit: & ut ad uitā eternā peruenire possit. De hac dilectionē dei & proximi: in cāticis cāticorū sponsus. s. christus loquitur sponse. s. ecclesie anie sancte dicēs. q̄ pulchre sūt mame tue soror mea spōsa: & odor unguetorū tuorum super omnia aromata. Quid per māmas conueniētius in hoc loco: quā ipsa dilectio dei & proxi

mi de qua supius diximus intelligitur per quas māmas mens sancta omnes sensus suos p̄ suā dilectionē nutrit cū deo suo charitatis cōiunctiōe cōglutinetur: & proximis suis quicquid bōi potest largit̄. Et odor unguetorū tuorum sup omnia aromata. Per unguenta qppe ipsas uirtutes que ex charitate nascunt̄ intelligimus. Debeamus p̄ximos nostros ī bono diligere: quia qui ī malo diligit proximū non diligit proximū: sed odio habet. Qui nō diligit fratrem suum quē uidet: deum quem non uidet quomodo potest diligere? Nequaquam. Igitur diligamus nos ad inuicem: quia charitas ex deo est. Et qui diligit fratrem suum ex deo natus est & uidet deum. Qui diligit fratrem suum quē uidet oculis corporis uidet oculis mentis

in se manentem deum. scilicet
charitatem. Quia deus
charitas est. Et qui non di-
ligit fratrem suum quem
uidet oculis corporis: non
uidet oculis mentis in se
manentem deum scilicet
charitatem quia si in eo es-
set charitas: deus esset in
eo: quia deus charitas est.
Debemus etiam diligere
propinquos nostros si bo-
ni sunt & si deo seruiunt.
Plus debemus diligere ex-
traneos: quis nobis sunt
coniuncti uinculo charita-
tis christi: quam propinquos
qui deum non diligunt:
nec deo seruiunt. Quare?
Quia sancior est copula
cordium quam corporum
Omnes fideles homines
debemus diligere: sed cum
omnibus prodesse non pos-
sumus. Illis maxime consu-
lendum est qui pro loco-
rum & temporum uel quorumli-
bet regum opportunitatibus

constrictius nobis quasi qua-
dam sorte coniunguntur
Pari dilectione est optan-
da uita eterna omnibus ho-
minibus. Omnes homi-
nes affectu charitatis de-
bemus diligere. scilicet ut deo
seruiant: & ut salui fiant.
Sed per opera misericordie
non debemus omnibus ho-
minibus equaliter impende-
re: sed aliis minus atque aliis
magis. Soror dilecta si ue-
ra & perfecta charitatem
uolumus custodiri ad eter-
nam patriam deo adiuuante
possumus puenire. Præte-
rea debemus diligere ini-
micos nostros propter de-
um sicut & ipse ait in euan-
gelio. Diligite inimicos
uestros: benefacite his qui
oderunt uos: & orate pro
persequentibus & calum-
niantibus uos: ut sitis filii
patris uostri qui in celis est. Igitur
uenerabilis soror: necessa-
ria est nobis charitatis sine

b ii

qua nullus potest placare
deo. Deū non diligit qui
hominē odit. Nec deū di
ligit qui dei precepta con
tēnit. Caritas est radix
omniū uirtutū Sine cha
ritate: enī quodcūque fa
cimus nihil nobis pdest.
Nostrū studiū ē uacū si
nō habemus charitatem:
que deus ē. Ibi regnat car
nalis cupiditas ubi nō est
dei caritas. Tūc hō ē per
fectus: quādo ē caritate
plenus. Sine amore chari
tatis: quāuis quisq; recte
credat ad beatitudinē p
uenire nō pōt. Tanta est
etiā uirtus charitatis que
si desit frustra habent ce
tere uirtutes Si adsit re
cte habent oīa. Qui deū
nō diligit. nec seipsum di
ligit. Nūc ergo moneo te
honestissima uirgo ut p
amōrē cōiungaris inuisi
bili spōso yhesu xpō: & ut
ardeas eius desiderio.
Nulla iamque i mūdo sūt

concupiscas. Lōgitudinē
presentis uite penā exti
mes: exire de secula festi
nes: nullā cōsolationē p
sentis uite recipias sed ad
christū quem diligis tota
mēte suspires ferueas: an
heles: anxieris: et ipsa sa
lus tui corporis causa a
moris christi fiat tibi uilis
uulnere amoris transfiga
ris: ita ut recte ualeas dice
re: Vulnerata caritate
ego sum. Soror in christo
dilecta mihi audi uerba ie
su christi sponsi tui. Qui
diligit me: diliget a patre
meo: & ego diligam eum
& manifestabo ei meipsū
Dilige ergo eum Charis
sima in hac uita: ut ipse te
dignetur diligere cum pa
tre in eterna beatitudine
Amen.

De primordiis conuer
sorū. Ser. .vi.

Nchoantibus pre
mium promittit
sed pseueratibus

datur sicut scriptū ē. Qui
perseuerauerit usq; in fi-
nē: hic saluus erit. Tūc. n.
placet deo nostra conuer-
sio. quando bonū q; i cho-
amus usq; in finē produ-
cimus. Sicut enī scriptum
est: Ve his qui sustinentiā
perdiderūt. i. bonū opus
non consumauerūt. Sunt
multi hoiēs q; ex sola mē-
tis deuotione conuertun-
tur ad deum. Multi etiam
coacti plagis conuertunt
ad deum qui ex deuotiōe
nō conuertebant sicut in
psalmo legitur. In chamo
& freno maxillas eorum
cōstringe: qui non appro-
ximant ad te. Omnis con-
uersus a fletu incipiat pec-
catorum: & sic transeat ad
desiderium celestiū bono-
rū. Soror charissima: pri-
us debemus mala que fe-
cimus: lachrimis lauare: ut
tunc mūdā mētis acie ad
q; querimus cōtēplamur:
ut dum antea a nobis plo-
rādo detegit calligo pecca-
ti: mūdatis cordis oculis
albefacta inspiciatur. Ne-
cesse est omni cōuerso ut
post timorē confurgat ad
deum per dilectionē qua
si filius: ne semper sub ti-
more iaceat sicut seruus.
Nouiter conuersi blandis
uerbis sunt consolādi: ne
si exasperari ceperint: ter-
riti ad priora peccata recu-
rant. Qui. n. nouitiū cum
suauitate & dulcedine nō
docet: & castigat: plus no-
uit exasperari q; corrigere
Prius corrigendus & casti-
gandus est nouitius a pra-
uo opere: deinde a cogita-
tione. Omnis noua cōuer-
sio: adhuc pristinae uite ha-
bet pro mixtionem. Pro-
pterea nequaquā ulla uir-
tus ad oculos hominū de-
bet exire donec uetus cō-
uersatio funditus ab ani-
mo extirpetur. Tunc ma-
gis grauari se quisque im-
pulsu uitiorum cognoscit

quando in seruitium dei
accedit. Sicut populus isra
el grauiori onere ab egip
tiis premitur cū per moy
sen diuina cognitio aperi
tur: Vitia enim in homi
nem ante conuersionem
habēt pacem: quando au
tem expelluntur: grauius
contra hominem insur
gunt. Multi prius conuer
sionem motum libidinis
sustinent: quem tamē nō
ad damnationem tollerāt
sed ad probationem susti
nent. s. ut semp habeāt ho
stē cui resistent pro excu
cienda inercia: dum tamē
non consentiunt. Remis
sa conuersio multos in pri
stinos errores deducit: ac
uiuendi corpore resoluit.
Tepidus in conuersatio
ne ociosa uerba & uanas
cogitationes noxias esse
nō conspicit: sed cum ani
mus a corpore mētis eui
gilauerit: ea que leuia exti
mabat: cōfestim quasi cō
traria & horrenda perti
mescit. Fraus & desidia ti
menda sunt in omni ope
re dei. Fraudem deo faci
mus quando non deum:
sed nos metipsos de bono
opere nostro laudamus.
Desidiam facimus: quādo
per torporem languidi ea
que dei sunt operamur.
Oīs ars huius seculi stre
nuos habet amatores: &
ad exequēdum promptis
simos. Quare? Quia pre
sentem habet remunera
tionem sui operis. Ars uē
ro diuini timoris multos
habet sectatores tepidos
languidos: pigritie inertia
congelatos. Sed hoc pro
inde fit: q̄ merces laboris
eorū non impresenti uita:
sed ī futura dabitur. Qui
nouiter sunt conuersi ad
deum: non debent in ex
terioribus cūris prouehi.
Nam si implicentur: sta

tim quasi arbuscula plan-
tata : & nec dum radice
prefixa concuciantur pa-
riter & arescunt : tamen
ualet conuersis pro ani-
me salute mutatio loci. Se-
pe tamē dū mutat locus
mutat et mentis affectus.
Congruum est enim in-
de etiam quisque corpo-
raliter recedere: ubi se me-
minit uiciis deseruisse. So-
ror uenerabilis audi que
dico. Multi conuertun-
tur ad deum non tamen
mente quam corpore: q̄
nos sine graui gemitu dī-
ceſ non possumus: habi-
tum religionis habent: sed
mentem religiosam non
habent. Multi habent reli-
gionis animum. Multi e-
nim ad conuersionem ue-
niunt: non tam propter
anime salutem: quam pro-
pter corporis necessita-
tem: qui non deum colūt:

sed uentrem suum: de qui-
bus apostolus ait : quo-
rum deus uenter est. Nō
est intentio eorum ut di-
gne deo seruiant sed ut
bene comedant & bibant
& ut bene uestiantur : &
ut bene sit eis in hoc se-
culo. Et quia terrena di-
ligunt celestia perdunt.
Et sic ait dominus in e-
uangelio : recipiunt suam
mercedem in hoc seculo
Vnde soror dilecta ca-
uendum nobis est : ne trā-
sitoria & terrena plus
quam oportet diligamus
Ideo psalmista nos admo-
net dicens. Diuitie si af-
fluant nolite cor appone-
re. Terrena quidem no-
bis in usu esse debent: ce-
lestia uero in desiderio.
Terrena debemus expen-
dere: celestia desiderare.
Est enim quedā admirabi-
b iiii

lis & magna multitudo
dulcedis: q̄ abscondit d̄ his
q̄ diligunt eū. De q̄ scrip
tū est: q̄a oculus nō uidit
nec auris audiuit nec in
cor hoīs ascendit: q̄ p̄pa
rauit deus diligentibus se
Vnde p̄pheta. Satiabun
tur iqt cū appuerit gloria
tua. Soror i x̄po amabilis:
ergo illa satietas sit miseri
cordia felicitas Amen

De cōuersione. Ser. vii.

Ominus dicit in
euangelio. Qui
uult uenire post
me abneget semetipsum
& tollat crucem suam &
sequatur me. Sed quid ē
semetipsum abnegare ni
si uoluptatibus p̄priis re
nuntiare? Vt qui supbus
erat sit humilis: & q̄ iracū
dus sit mansuetus: & qui
luxoriosus sit castus: & q̄
erat ebriosus sit sobrius:
& qui erat auarus sit lar
gus. Nā si ita quisq̄ renū
tiet oibus que possidet ut

nō renuntiet suis prauis
moribus nō ē christi disci
pulus. Qui renūtiat suis
rebus sua abnegat. Qui
nō renuntiat suis prauis
moribus semetipsnm ab
negat. Ea que amatores
seculi diligūt serui dei ue
lut aduersa refugiūt. Ser
ui dei plus gaudēt aduersi
tatibus mūdi q̄ p̄sperita
tibus delectant. soror ca
rissima ea q̄ i hoc mundo
sūt seruis dei cōtraria sūt
ut dū ista aduersa sentiūt
ad celeste regnū cū sūmo
desiderio suspirent. Ma
gna apud deū r̄fulget gra
tia que huic mūdo cōtē
ptibilis est. Nā re una ne
cesse ē ut q̄ mundus odit
diligant a deo. Sācti uiri
p̄grini sunt & hospites i
hoc seculo: unde reprehē
dit petrus: q̄ tabernaculū
i mōte fieri uoluerit quia
sanctis i hoc mūdo taber
naculū non ē quibus pa
tria & domus i celo ē So

pratis
isti disci
iat suis
at. Qui
s prauis
psim ab
matoes
ui dei ue
giut. Ser
et adueri
psperita
soror ca
oc mundo
straria sūt
ra sentiūt
ū cū sumo
rent. Ma
fulget gra
ido cōte/
re una ne
ndus odit
Sācti uiri
hospites i
le reprehē
bernaculū
uerit quia
ido taber
ibus pa
celo ē So
ror uenerabilis cuncta tē
poralia q̄si herbe marcen
tes siccant & trāseunt: &
ideo eternis rebus q̄ nun
quā arescūt recte serui dī
ista cōtēnnūt & despiciūt
q̄a i eis nullā stabilitatem
aspiciūt: Sācti uiri q̄ pfe
cte seculū cōtemnunt ita
huic mūdo moriūt ut so
li deo uiuere delectentur
Et quāto se a cōuersatiōe
huius seculi subtrahūt tā
to magis oculis mētis p
sentiā dei & angelice so
cietatis frequētiā contē
plānt q̄uis deus in medio
hoīum carnaliū uitā ele
ctos ptegat tamē ualde
rari ē ut homo iter seculi
uoluptates positus a pec
catis sit alienus Non erit
semp securus q̄ periculo
fuerit p̄ximus: Soror dī
lecta bonū ē ut homo sit
corporaliter remotus a
mūdo sed multo ē meli
us ut sit uolūtate ellonga
tus a seculo. Ergo ille ē p

fectus q̄ mēte & corpore
a seculo ē elōgatus: Vnde
beatus iob Onager cōtē
nit ciuitatē. Et seruus dei
cōtēnnit seculariū hoīum
societatē. Qui pfecte mū
dū despiciūt aduersa uite
nre appetūt & p̄sipa cōtē
nunt & dū ab eis uita hec
cōtēnit celestis iueniat.
Lōge qppe adeo ē anius:
cui hec miserabilis uita
dulcis ē. Iste. n. qd de cele
stibus cōcupiscat uel quid
de terrenis d̄spiciat igno
rat. Nā sicut scriptū ē. qui
apponit sciētiā apponit
dolorē. Quanto hō plus
potest supna cognoscere
q̄ cōcupiscat tanto āplius
dolere debet de terrenis
& trāsitoriis rebus q̄bus
iuluit. Serui dei q̄ paren
tū suorū utilitatē pcurāt
a dei amore se separant
unde spiritualis ita pdes
se debet suis parentibus:
ut dū illis grām carnis p
stare studet: ipse a spūali

ope uel pposito nō decli
net. Soror in christo dile
cta: mihi audi sentētiā bea
ti Isidori. Multi canonico
rū monachorū: sactimoni
aliū feminarū: p amorū suo
rū parentem inuoluuntur
terrenis curis: & forensi
bus iurgiis ac negociis: &
tēporali salute suorum pa
rentū: pdunt aīas suas: ta
mē ordinata discretio est:
ut q extraneis misericor
diter ipenditur: parētibus
nō negetur. Dignum ē ut
demus pētibus nostris: q
mediocriter damus extra
neis: Parētibus. n. carnali
ter prestatur: q extremeis
pie impēditur: honesta so
ror: nō debemus odio ha
bere parētes nostros: sed ī
pedimēta eorū qui nos a
recto itinere deuiant. Per
uaccas filisteorū: que duce
bāt archā domini ad terrā
israel: intelligimus figurā
eorū: pp deū dereliqrūt se
culū: Nā philistei sic iūxe
rūt uacas plaustro: uitulorū
q: & reduxerūt domi: &
super plaustrū imposuerūt
archā testamenti domini:
ita iugū christi leue & sua
ue: ipositum est super cer
uices seruorū dei. Et sicut
uacce amore filiorū suorū
mugiebant & tamen non
declinabant ad dextrā ne
q ad sinistrā: sed recto tra
mite īcedebāt usq bethse
mes: qui erat ī introitu ter
re israel: ita serui dei recto
tramite īcederē debēt: &
pro amor parētum suorū
nō debēt ad dextrā neque
ad sinistrā declinare: a bo
no opere uel pposito: sed
recto itinere usq ad bethse
mas. i. usq ad introitū ce
lestis regni puenire. Et si
cut uacce pro filiis suis mu
giēdo pergebant: ita con
uenit seruis dei: pro paren
tibus suis mugire. i. p eis
debent orare: ut bene site
is: & ut a malo liberentur:
atq in bono confirmen

tur.
bilia
tibi
no
lig
tus
no
sep
bet
sa
ra
&
nif
us
na
ut
uer
iul
be
ter
T
ler
fox
io
re
q
fi
S
te

tur. Soror in christo amabilis mihi: sicut superius dixi tibi: non debemus pariter nos odium habere sed diligere. Sed sicut ait beatus Augustinus. Si in uia dei nobis fuerint contrarii: nec sepultura a nobis illis debetur. Tu carissima egressa es cum abraam de terra tua: & de cognatione tua & de domo patris tui: & uenisti in terram quam deus monstrauit tibi. id est in monasterium. Obsecro ergo ut perseueres in eo bene uiuendo: quiescas in sinu eius iuxta abrahe: hoc est in beata requie: ut post mortem tuam possis requiescere. Tu soror mihi in christo dilecta: cum loth egressa es de sodomia. id est de seculari uita: ideo moneo te ne cum uxore illius retro respicias: ne quod absit in exemplum perversitatis omnibus hominibus fias. Sed rogo ut cum loth in monasterio. id est in monasterio saluate fa-

cias: & aliis exemplum sanctitatis tribuas. Tu honesta uirgo egressa es cum iosue de egipto hoc est de seculo: & cum eo moreris in deserto. id est in monasterio in quo deus manna pluit tibi. Hoc est panem celestis uerbis dat tibi: ideoque soror amantissima in christo mihi: moneo te ut perseueres in monasterio sicut cepisti & in eo uiuendo orando psallendo contra diabolum uiriliter pugnando ad postremum de uictis hostibus cunctis atque omnibus seculi delectationibus superatis cum eodem iosue perueniri possis ad terram promissionis: hoc est ad beatitudinem uite celestis: atque ibi uidere merearis faciem ineffensibilis solis. Amen. De contemptu mundi. Ser. viii.

Oror carissima:
Audi dominum iherosolum christum dicentem
in euangelio. Omnes qui reliquerunt

domum aut patrem: aut
matrē: aut fratres: aut so-
rores: aut filios: aut agros
propter nomē meū: cen-
tuplū accipiet & uitā eter-
nā possidebit. Vnde ual-
de bonū est nobis oīa ter-
rena pp nomē domini re-
liquerē: ut ab eo possimus
celestia accipe. Quicūq;
uoluerit eē amicus huius
seculi: inimicus dei erit.
Igit̃ soror ī xp̃o amabilis
nō diligam⁹ mūdū ne ini-
micū deū habeamus. Fa-
cile cōtēnit oīa: q̃ se quo-
tidie moritur⁹ extimat. si
quotidie mortē nr̃am ad
memoriā rducimus. li-
bēter oīa terrena despici-
mus. Si diē mortis nr̃e in
mētē habemus: cito oīa q̃
ī hoc mūdo sūt r̃spicimus
INTERROGATIO. O
fr̃ mi libēter pp nomē do-
mini oīa q̃ ī hoc mundo
sunt reliquerē: si aliqd ha-
berē: sed q̃a non hēo auge
neq; argētū: neq; diuitias
huius mūdi: nescio qd re-
liquā pp nomen domini.
RESPONSIO. O sp̃osa
xp̃i q̃ multū relinqs: si uo-
luntatē habēdi dimittis.
Multū dimittis: si deside-
riū habēdi postpōis. Mul-
tū relinqs si carnalia deside-
ria deferis: Multū relinqs
si delectationē huius mū-
di pp deū despicias. Multū
dimittis si cupiditatibus
& d̃sideriis terrenis renū-
cias: plus amat deus hoī-
nū aīas q̃ diuitias terenas
deus plus diligit mētē mū-
dā & s̃ctā q̃ terrenā sub-
stātiā. soror uenerabilis:
regnū dei tantū ualet quā-
tū habes. Deus a te nō re-
grit q̃ tibi nō dedit. Ergo
tu hoc da illi q̃ ille dedit ti-
bi. s. mētē s̃ctā: castā. mū-
dam: pudicā: r̃ligiosam: ti-
moratam ac bonis mori-
bus ornatam. Igitur ho-
nesta soror regnum dei
tātum ualet quantum es
tu. Trade te ipsam Chri

sto: & compera regnum
eius ab illo. Non turbe-
ris de precio: Precium nō
te turbet: Non tibi uide-
atur difficile. Non sit tibi
graue. quoniā Ihesus chri-
stus rex celoꝝ semetipsū
dedit: ut te de potestate
diaboli liberaret: & deo
patri acquireret. Ergo li-
benter da temet ipsam il-
li: qui te redemit de māu
inimici. Integrā te da illi:
quia ille ut te saluaret ite-
grum se tradidit: Dilecta
mihi in xpō soror cōtem-
ne terrenas diuitias: ut ac-
quirere possis celestes. Di-
uitie pducūt hoīem usq;
ad periculum corporis &
aiē. Diuitie ptrahūt homi-
nē usq; ad mortē: Multi
pp opes piclitati sunt: &
multi pp diuitias ipericu-
lū deuenerūt. Multis exi-
tiabiles fiūt diuitie. Opes
multis hominibus gene-
rauerūt mortē. Nunquā
habent requiē mentis: q

curis terrenis se iplicant.
Sollicitudines. n. regē mē-
tē cōturbant: Mēs occu-
pata i terrenis curis semp
ē i angustis. Venerabilis
spōsa xpī: si ergo uis esse
qeta nihil ex hisque i secu-
lo sunt queras. Sēp requi-
em mētis habebis: si te a
mundi cura remoueris.
Sēper habebis pacē men-
tis: si te astrepitu terrena-
rum actionū subtraxeris
qa diuitie nūquā sine pec-
cato acquirunt. Nullus ad-
ministrat res terrenas si-
ne peccato. Valde rax ē
ut q diuitias possident ad
requiē pueniant: Qui cu-
ris terrenis se implicat ab
amore dī se seperat. Qui
defigit i amore tēporaliū
regē: i deo nullatenus de-
lectat. Cure tēporaliū re-
rū ab itentione dei auer-
tunt aīum. Nemo pōt si-
mul amplecti gloriā dei
& gloriā seculi. Nemo po-
test diligere simul christū

& seculū. Difficile ē simul
seruire celestibus curis &
terrenis negociis Diffici-
le ē deum simul & mundū
diligere. Nemo pōt simul
p̄fecte deū & mundum
diligere. Vterq; aut simul
equaliter amari non pōt
honestā uirgo audi que di-
co: quīs hō in gloria seculi
fulgeat: quīs purpura & au-
ro uestitus sit: quīs precio-
sis uestimētis idutus sit: q̄
uis secularib; uestib; orna-
tus appareat: quīs gēmis
ac lapidibus decoratus re-
splendat: quīs precioso ha-
bitu redimitus icēdat: quā-
uis sit multitudine seruo-
rum circondatus: quīs sit
excubātium armis prote-
ctus: quīs sit inumeris ob-
sequentium cuneis consti-
patus: quīs agmibus tutus
Semp ē in pena: semp est
ī angustia: semp ē ī luctu:
semp est ī periculo: semp
in sericis stratibus manet:
sed turbatus ī lectis aureis

iacet: sed īfirmus ī lectis ar-
gēteis cubat sed fragilis in
pluma iacet: tamē fragilis
& mortalis ē. Soror amā-
tissima in christo mihi: iō
hec dixi tibi ut cognoscas
quā uana ē gloria huius mū-
di. Felicitas huius mundi
breuis ē. Modica ē huius
seculi gloria. Caduca ē &
fragilis temporalis poten-
tia. Igī uenerabilis uirgo
ut acquirere possis celestes
diuitias contēne terrenas
libēter dispice terrena ut
puenire possis ad celestia
bona. Respue transitoria
ut hīe merearis eterna da-
parua ut a deo conseqr̄is
magna. Fuge ī terra socie-
tatē hoīum: ut ī celo hēas
societatē angelorū: ad quā
te pducere dignet ille q̄ te
redimit precioso suo san-
guine. Amē. De habitu

Sermo. ix.

Ominus noster ie-
sus christus dicit ī
euāgelio. Ecce qui molli-

bus
regu
tur
ciur
stin
cur
dele
deb
uor
qui
no
nif
pti
uar
tus
tūc
mū
riff
me
mē
tat
tia
mē
mu
fo:
sus
di
scr
ria

bus uestiunt in domibus
regum sunt. Mollia dicun-
tur uestimēta quia molle fa-
ciunt aīum. Mollibus ue-
stimentis delectatur regis
curia: aspīs uero & hūilibus
delectat xpi ecclesia. Talia
debēt esse uestimēta ser-
uorum & ancilariū dei: in
quibus nihil possit notari
nouitatis: nihil uanitatis:
nihil supfluitatis: nihil qd
ptineat ad superbiā & ad
uanāgloriam Vnde bea-
tus Hiero. nō facit orna-
tū clericū tenera uestis sed
mūditiā mētis. Soror cha-
rissima ergo ornēus nos
metipsos spūalibus orna-
mētis. s. charitate humili-
tate māsfuetudīe obediē-
tia & patiētia: hec sūt uesti-
mēta qbus placere poteri-
mus iesu xpo celesti spon-
so: christus iuisibilis spon-
sus nō requirit pulchritu-
dinem foris sed itus: sicut
scriptū est in psal. Oīs glo-
ria eius filie regis ab itus.

Igit Soror i christo ama-
bilis diuitie tue boni mo-
res sunt: pulchritudo tua
sit bona uita: charissima
opto ut de te dicatur illud
quod i canticis canticorū
legit. Tota pulchra es ami-
ca mea & macula non est
i te. Et ite ueni de libano
coronaberis. Vere beata
est illa anīa que iesu chri-
sto spōso celesti seruit sine
macula. Sic & tu soror ue-
nerabilis beata eris si iesu
christo spōso tuo sine ma-
cula seruieris. Stude ergo
placere Christo non p̄cio-
sis uestibus sed bonis mo-
ribus: nō pulchritudīe car-
nis: sed pulchritudīe mētis
Stude placē illi nō i facie
sed i corde: Vestimēta tua
& calciamenta nec nimi-
um sint preciosa nec mul-
tū uilia sed ex moderato
& cōpetēti habitu: sic enī
ait beatus Augu. de seme-
tipso. Fateor de preciosa
ueste erubesco Et iterum.

Non decet hanc professi
onē non decet hanc am
monitionem. Non decet
hec mēbra. Nō decet hos
canos honesta uirgo ue
stis pura circundet tibi:
non ad pulchritudinem
sed pp corporis necessita
tē. Vt dū preciosis uesti
mentis uestiris cadas in
turpitudinē anime: quia
quāto amplius corpus fo
ras propter uanā gloriā
cōponitur atque ornatur
tanto iterius aīa fedatur
& sordidat. Igitur soror
in christo amabilis: pro
fessionem tuā habitu & i
cessu demonstra. Sit in
gressu tuo simplicitas sit
in motu puritas: sit in ge
stu grauitas sit in incessu
honestas: Nihil dedeco
ris: nihil lasciuię: nihil pe
tulantie: nihil insolentie:
nihil leuitatis ī incessu tuo
appareat Animus enim ī
corporis gestu apparet.
Gestus corporis signum

est mētis. Corporis gestu
animus proditur. Soror
charissima ergo incessus
tuus nō habeat ymaginē
leuitatis. Incessus tuus: nō
offendat oculos alterius.
Non prebeas de te specta
culū. Nō des aliis locum
de te obtrectandi. Soror
dilecta: mūda conscientia
tuā ab omni malitia ut fe
liciter dicatur tibi a yesu
christo spōso celesti: Ecce
tu pulchra es amica mea
ecce tu pulchra oculi tui
columbarum. Pulchra ui
delicet pp perfectionem
corporis: & mūdiciam co
gitatiōis. Ecce tu pulchra
es: habens mundā & sim
plicem intentionē cordis
quia cūcta bona que agis:
nō ut hoībus uidearis sed
ut soli deo placeas opans.
Oculos habeas colūbarū
quia tunc immunē custo
dis ab omni malitia: & si
mulatione atq; fictione.
Soror mihi ī christo amā
tissima

tiffi
gau
ctis
cor
stib
Gr
stim
nifi
licet
ut
app
sisu
aba
go
stim
uirm
cog
lum
sau
Qu
cios
Qu
pulo
eius
crea
us in
por
gis a
iugi

tissima: iō hoc dixi ut plus
gaudeas intus in aīa de sā
ctis uirtutibus: q̄ foris in
corpore de preciosis ue
stibus. Vnde dicit beatus
Grego. Nemo quippe ue
stimenta preciosa querit
nisi ad inanē gloriā: uide
licet ut inde laudentur &
ut honorabilior cāteris
appeat. Nemo uult p̄cio
sis uestibus indui nisi ubi
ab aliis possit uideri. Er
go p̄ sola uanagloria ue
stimentū preciosū querit
uirgo uenerabilis in hoc
cognoscimus: quod secu
lum diligimus q̄a precio
sa uestimenta amamus.
Qui seculū nō diligit pre
ciosa uestimenta nō q̄rit.
Quādo homo gaudet de
pulchritudine corpis mēs
eius elongatur ab amorē
creatoris. Quāto ampli
us in compositione cor
poris letamur tanto ma
gis a superno amore dis
iūgimur. Quāto plus in

terrenis & transitoriis re
bus gaudemus tantomi
nus celestia desideramus
uere maculā habet ī se sā
ctimonialis femina si di
ligit preciosa uestimenta
nō ē sine macula xpī spō
sa si amat uestem precio
sam: Ancila christi que se
culum p̄fecte reliquit ui
lia uestimenta querit. An
cilla christi que preciosa
uestimenta desiderat ad
huc p̄fecte seculū non cō
tempnit. Nigra uestis insi
nuat humilitatē mentis.
Vile uestimentū denunti
at mundi cōtēptū. Nigre
do ueli munditiā & pu
ritatem demonstrat ani
mi. Nigruellum castita
tis & sanctitatis est signū
Nūc ergo reuerēdissima
soror moneo te ut habi
tum quē ostendis specie:
Impleas opere. Obsecro
te ut habitum ordinis bo
nis ornes morib: sāctus
ē habitus: sanctus sit aīus

sicut sc̃ta sũt uestim̃eta sic
opa tua sint sc̃a & sicut sa
cratum ẽ uelum sic opus
tuum sit sanctũ: nō aliud
abscondas intus & aliud ostē
das foras. Nō sis aliud ī se
creto & aliud ī publico q̃
lis uis haberi talis esto: q̃
lis es ī facie talis esto in o
patione: & q̃lis ẽ ī uultu ta
lis esto in actu. Amen.

De Cōpunctione. Ser. x.

Ompunctio cordis ẽ
hūilitas mētis ueniēs
de recordatiōe peccati &
de timore iudicii: Illa cō
punctio ẽ pfecta: q̃ repellit
a se oēm delectationē car
naliũ reg: & toto studio
mētis figit itētionē suā in
cōtēplatiōe dei. Duplicē
eē cōpunctionē legimus.
unā. s. q̃ pp̃ deũ aīa cuius
q̃ serui dei afficiūt. i. cū ad
memoriā reducit mala q̃
fecit. Altera uero cū suspi
ret pp̃ desideriiũ eterne ui
te. Quattuor modis com
pūgit mēs iusti hoīs: Hoc
ẽ memoria peccatorũ re

cordatiōe futurarũ pena
rũ: cōsideratiōe pegratio
nis huius uite: desyderio
sup̃ne patrie: q̃tēus ad eā
possit cito puenire: Oīs
peccator tūc se cognoscit
uilitari a dom̃io: q̃do cō
pūgit ad lachryas. Nā &
petrus tūc fleuit: q̃do in eũ
xp̃s respexit. sicut scriptũ
ẽ: Et cōuersus dōinus re
spexit petrũ: Qui statim e
gressus foras fleuit amar̃
Vnde ẽt psalmista dicit:
Respexit & cōmota ẽ &
cōtremuit terra: Tūc ter
ra cōtremiscit: q̃do pecca
tor ad lachryas cōmouet̃.
Admōeo igit̃ te soror ca
rissima: ut in orōne cū la
chrymis ad memoriā re
ducas peccata tua: q̃a q̃ nō
hēt cordis opūctionē uel
cōtritiōē nō hēt mundā
orationē. Soror mihi in
xp̃o amabilis: audi exēpla
sc̃torũ: q̃ p cōpunctionē &
lachrymas apud deũ obti
nuerunt ueniā peccatorũ
suorũ. Anna m̃r Samuelis

p cōpūctionē & lachrias
meruit habere filiū: ī sup
obtinuit apd̄ deū pphē
tie donū. Dauid p cōpū
ctionē & lachrias obtinuit
ueniā ppetrati omicidii:
atq; adulterii. Sic. n. audi
uit p pphetā: Nō morie
ris: qā dōinus trāstulit pec
catū tuū. Pr̄ thobias p cō
pūctionē & lacrias meru
it accipe curationē cecita
tis: & cōsolationē paup̄ta
tis. Sic. n. dixit ei raphael
āgelus. Gaudiū tibi sp̄ sit
& adiecit. Forti aīo esto: ī
pxio ē ut a deo curreis.
Etiā maria magdalēa per
cōpūctionē & lachrias me
ruit a domino audire Re
mittunt tibi peccata tua.
Soror uenerabis: iō exē
pla s̄ctōz pposui tibi: ut
lachrie p cōpūctionē sua
ues sint tibi. bōa cōpūctio
thesaurus ē desiderabilis
& īenerrabile gaudiū in
mēte hoīs: Aīa qī orōne
hēt cōpūctionē: pficit ad

salutē. Vir fortis nō ē mi
nus laudādus ī luctu q̄ in
bello. Quia ergo post ba
ptismū īgnauimus uita m
baptizemus lachris cōsci
entiā nr̄am. Vbi lachrie
fuerūt: ibi accēdit sp̄ritua
lis ignis q̄ illuminat secreta
mētis lachryme pēitētū
p baptisate reputatur
apud deū. Soror mihi in
xp̄o dilecta: si cōpūctionē
secūdū deū habueris btā
eris. Cōpūctio cordis: sa
nitas ē aīe: Cōpūctio mē
tis illuminatio ē aīe: quia
tūc aīa illuminat: q̄do ad
lachrias cōpūgit. Cōpun
ctio lachriarū remissio est
peccatorū: qā tūc peccata
dimittunt q̄do cū lachris
ad memoriā reducūtur.
Cōpūctio sp̄ritū s̄ctum
reducit ad se: qā cū sp̄rito
s̄ctus mēte militat: statim
hō peccata sua plorat. IN
TERROGATIO. O
frater mi queso dic mi
hi que sunt cause nostri

doloris: pro quibus in hac
uita mortali ploramus. scilicet
pro peccata nostra: & pro
miserias huius mundi ac
pro compassione proximi: &
pro dilectione celestis pre
mii. Propter peccata fle
bat ille qui dicebat. Laua
bo per singulas noctes le
ctum meum: lachrimis me
is stratum meum rigabo. Idem
de miseriis huius mundi
gemebat cum dicebat.
Heu mihi quia incolatus
meus prolongatus est: habi
taui cum habitantibus ce
dar multum incola fuit anima
mea. Dominus pro compas
sione fleuit: super lazaram &
super ciuitatem iherusalem di
ces. Quia si cognouisses
& tu es paulus apostolus
qui precipit gaudere cum gau
dentibus & flere cum flen
tibus pro compassione do
lebat dices. Quis infirmus
& ego non infirmus? Cum
dilectione celestis premii
plorabant iusti dicentes.

Super flumina babilonis il
lic sedimus & fleuimus:
cum recordaremur tui syon.
Vita presens mors est quia est
plena miseriis quod non est in
patria sed in uia. Nec est in
domo sed in exilio: In hoc
mundo non sumus in nostra ci
uitate: sed in peregrina
tione sicut scriptum est. Non
habetur hic manentem ciui
tatem: sed futuram inquirimus.
Responsio. Soror dilecta
io moneo te: ut primo lu
geas pro peccata tua: dein
de pro miseriis huius mun
di atque compassione proximi
at postremum uero pro dile
ctione dei ac celestis pre
mii. Honesta uirgo dep
care deum cum omni deuotione
ut det tibi ueram mentis com
punctionem & cordis con
tritionem. Compunctio uni
genitum christum dei filium fa
cit habere in se sicut dominus
ipse ait. Ego & pater uenie
mus & apud eum qui me
diligit mansionem faciemus.

Vbi
ibi
pro
pro
hen
sp
gna
lis
xp
ami
ctio
ber
appa
tatio
turis
hoc
stolo
auis
fis &
care
stolo
res
dicer
lis
tu
cto
&
Mi
lgit

Vbi lachryme abundant
ibi graues cogitatiōes nō
ppiquant: & si aliq̄do ap
ppiquant ibi radices nō
hēnt. Lacryme apud deū
sp̄ nobis dant fiduciā ma
gnā. Soror ī xpo amabi
lis mihi audi uocem Iesu
xpi sp̄si tui dicētis. Surge
amica mea & ueni p dile
ctionē iā. n. iems trāsīt im
ber abiit & recessit flores
apparuerūt ī terra: tps pu
tatiōis aduenit: uox tur
turis audita ē in terra nra
hoc ē uox p̄dicatium apo
stolorū ī ecclesia: Turtur ē
auis castissima q̄ in excel
sis & ī arboribus sp̄ nidifi
care uel morari solet. apo
stolos uel ceteros docto
res significat qui possunt
dicere nra cōuersatio ī ce
lis ē: q̄ ēt gemitū hēt p cā
tu & significat ploratū s̄a
ctōrū qui suos ad lamētū
& fletū ortant̄ dicentes.
Miseri estote & lugete.
Igit̄ honesta uirgo accipe

exēplū huius turturis &
luge pp̄ amorem Iesu xpi
sp̄si tui quousq̄ eū uide
re possis regnantē ī solio
regni sui. Melius ē tibi lu
gere cū amore Iesu xpi q̄
cū timore īferni. Pulchre
sunt gēne tue sicut turtu
ris. Natura turturis ē ut si
p occasionē pdiderit cōiu
gē alterū āplius non q̄rit.
O sp̄sa xpi assimilare &
tu huic turturi: & p̄ter le
sum xpm sp̄sū tuū ama
torē nō q̄ras alterum. O
sp̄sa xpi esto similis tur
turi & luge die ac nocte
cū desiderio Iesu xpi sp̄
si tui quia iā ascēdit ad ce
los: ut aliq̄do faciē illius
uidere merearis in dexte
ra patris. Pulcre sunt gē
ne tue sicut turturis. In gē
nis solet esse uerecondia.
Soror uenerabilis gēnas
habes turturis si preuere
cōdia Iesu xpi sp̄si tui mi
hi cōtra uolūtātē illius fa
cis Gēnas habes turturis

si cū amore & reuerentia
xp̄i ea q̄ illi displicēt post-
ponis: Gēnas hēs turturis
si p̄ter xp̄m alterꝝ amicū
nō diligis. Iḡr soror carissi-
ma īdesinēter pctā tua cū
lachris laua. Quotidie la-
ua tuas negligētias p̄pū-
ctiōnē & lachrymas. Trāf-
gressiōes tui ordīs sine in-
termissione ablue cum la-
chris & p lachrias: cōpun-
ctiōnē acquire tibi tuorꝝ
remissionē peccatorꝝ p la-
chrias & crebra suspiria:
acqre tibi eterna gaudia.
Plāge iniquitates tuas. Ma-
la scelex tuorꝝ deplora.
Mala q̄ egisti flēdo cōme-
mora. Meroris ūda te iri-
get. Cōpelle te plāgeꝝ flu-
uius lachryarꝝ. Que gessi-
sti prauē: flectibus dele. q̄
illicite omisisti lachrymis
ablue. Hōesta uirgo si pec-
cata nō ploraueris in hoc
seculo: q̄do dictura es deo
posuisti lachrymas meas ī
aspectu tuo charissimas si
iniquitates tuas nō fleueris

ī hac mortalitate: q̄do di-
ces. fuerūt mihi lachryme
mee panes die ac nocte.
Moneo iḡr te spōsa xp̄i:
ut ī hac mortali uita luge-
as peccata tua: ut cōsolari
merearis in celesti patria
Sicut scriptū ē. Beati q̄ lu-
gent: quoniam ipsi conso-
labuntur. Amen.

De tristitia. Ser. xi.

Ominus dicit ī euan-
gelio: amē amē dico
uobis: q̄a plorabitis: & fle-
bitis uos: mūdus at̄ gaude-
bit. Vos at̄ cōtristabimī:
sed tristitia ur̄a uertet̄ in
gaudiū. Etiā salomō ait.
Cor gaudēs exilarat faciē
spūs uero tristis deiciet̄ in-
merorē aīe. Aīus gaudēs
facit etatē floridā: spūs ue-
ro tristis exlicat ossa. Filii
ī bonis nō des q̄relā: & in
oī dato nō des tristiciam
uerbi mali. Oīs plaga tri-
sticia cordis ē. locunditas
cordis ē uita homīs. Cor
prauū dabit tristiciam: &
hō sapiēs resistet illi: p̄ tri

Tristitia festinat mors: tristitia
flectit cervicē cordis.
Cor letū bonā facit uali-
tudinē: uiro at̄ tristi exsicā-
tur ossa. Etiā bt̄s athana-
sius dicit. Hō tristis sp̄ ma-
liciā & cōtristat sp̄m s̄a-
ctū sibi a deo donatū. hoc
et docet apostolus dicēs.
Nolite constriuari sp̄m
s̄actū q̄ h̄itat ī uobis ī quo
signati estis ī die redēptio-
nis. Vide ergo soror cha-
rissima ne cōtristes spiri-
tū s̄actū q̄ h̄itat ī te: ne for-
te derelinq̄t te. Aufer a te
dubietatē & aīositatē: q̄a
utriq̄ cōtristat sp̄m san-
ctū. Aufer a te tristitia: q̄a
ipsa ē soror dubietatis &
aīositatis. Certe tristitia
secularis oīum malorū spi-
rituum ē pessimorū: & no-
cet seruis dei. Tristitia se-
cularis ledit & cōterit: at-
q̄ allidit seruos dei. Sp̄s
n. s̄actus nō sustinet tristi-
tiā carnalē. Igit̄ soror dile-
cta īdue sp̄ letitiā sp̄ualē:

q̄ h̄et gratiā apud deū: oīs
letitia sp̄itualis sp̄ bona
ē: & bona cogitat: atq̄ cō-
tēnit uanā tristitia. Si leti-
tia sp̄ualis bona nō esset:
nūq̄ p̄pheta diceret: Le-
tamini ī domino & exul-
tate iusti: & gloriamī oēs
recti corde. Et itē leti-
bit iustus ī domīo & spa-
bit ī eo & laudabunt̄ oēs
recti corde. INTERRO-
GATIO. O frater caris-
sime: si tristitia mala ē &
nocet seruis dei: qd̄ est qd̄
ait salomō. Cor sapientiū
ubi tristitia ē: & cor stul-
torū ubi est letitia? RE-
SPONSIO. Soror uene-
rabilis hoc q̄ ait salomō:
Cor sapiētīū ubi tristitia
ē: & cor stultorū ubi est le-
titia. Nō ē ītelligēdū nisi
de sp̄uali tristitia & de se-
culari letitia: Ac si aptius
diceret. Cor sapiētīū ubi
tristitia est sp̄itualis: &
cor stultorum ubi est se-
cularis letitia. Qui secun-

c iiii

dū deū tristitiā hēnt sapiē
tes sūt. Qui āt secundū se
culū tristitiā hēnt: sunt sa
piētes: Vnde dominus in
euāgelio. gaudete & exul
tate: quia noīa uīa scripta
sunt ī celis & paulus apo
stolus. Quasi tristes: sp̄āt
gaudētes: & itēx. Gaude
te ī domino sp̄ itēx dico
gaudete: ergo tristitia spi
ritualis bōa ē. Tristitia ue
ro q̄ nascit̄ de cupiditate
tpaliū regē ē mala. De tri
stitia sp̄uali scriptū ē. Bea
ti qui lugēt: quoniā ipsi cō
solabunt̄: de tristitia āt se
culari ait salomō. Multos
occidit tristitia: & nō est
utilitas ī ea. Itēx d̄ leticia
sp̄uali dicit̄. Letet̄ cor q̄
rētū dominū. Et itēx de
leticia seculari legitur. Ve
uobis qui ridetis nūc: quo
niā plorabitis & flebitis.
Soror carissima: audi etiā
q̄ beatus paulus dicit. Tri
sticia q̄ scdm̄ deū ē: opat̄
salutē penitētie. Tristitia

uēo q̄ ē scdm̄ seculū opat̄
mortē. Oīo hoīs q̄ sp̄ est
tristis: nō hēt uirtutē nec
pōt ascēdere ad deū. Vbi
tristitia fuerit cooperata
sp̄ui sc̄tō: nō ibi est accep
tabilis oīo: quia īfirma ē:
& nō pōt ascēdere ad de
um: Igit̄ soror mihi ama
bilis: omitte tristitiā desi
ne tristis eē: tristitiā repel
le a te. Noli dare te multe
tristicie. Nō pseueres in
tristitia: Ne dederis tristi
cie cor tuū: Tristitia unū
ē ex septē principalibus
uiciis & iō ē cauēda ab oī
bus seruis dei. Vnde bea
tus ysidorus. Si bene &
pie uixeris: nunq̄ eris tri
stis. Bona uita sp̄ hēt gau
diū. Honestā soror: ergo
expelle a te tristitiā: q̄a si
cut tīea comedit uestimē
tū: & sicut uermis rodit li
gnū: ita tristitia necet cor
di: Mūda ergo cor tuū ab
oī tristitia carnali: atq̄ se
culari: & oīo tua erit ac

ceptabilis apud deū. Igitur
soror uenerabilis de re-
cordattōe peccatorū tuo-
rum luge: & i amorē Iesu
xpi spōsi tui gaude. de me-
moria pcedētiū delictorū
tuorū plora & de spe ce-
lestiū bonorū exulta. De
trāfactis culpis & negligē-
tiis tuis dole: & de pmissi-
one celestis regni letare.
De pteritis tuis dīctis cō-
tristare: & de gaudio eter-
ne retributiōis hylaresce.
Ad q̄ te pducē dignes il-
le: cui i tuo uirgineo cor-
pore iocundū habitaculū
preparaſti. Amen.

De dilectiōe dei Ser. .xii:

Omīus n̄r Iesus xps
dicit i euāgelio. Si q̄s
diligat me: sermonē meū
seruabit: & p̄r meus dili-
get eū: & ad eū ueniēs &
māſionē apud eū faciēs.
Et iōānes apostolus. Nos
diligimus deū. quoniā ip-
se prior dilexit nos. Qui
diligat deum: exorabit p̄

peccatis suis: & cōtinebit
se ab illis. Soror charissi-
ma dilige deū & iuoca eū
i salute tua: q̄a dilectio est
uita: & odiū ē mors. Deus
non uult se tātū diligi uer-
bis sed puro corde & opi-
bus bonis. Deū nō diligit
q̄ dei p̄cepta cōtēnit. Mēs
hoīs q̄ deū diligit: nō ē in
terra sed in celo: q̄a sēp ce-
lestia desiderat. Moneo
te soror carissima ut dili-
gas deū sup oīa: q̄a ipse te
elegit ante secula. Plus de-
bemus deū diligere q̄ pa-
rētes n̄ros. Quare? quia
deus fecit nos & parētes
n̄ros ppriis manibus. i.
ppria uirtute. Sicut scrip-
tū ē: Ipse fecit nos: & non
ipsi nos. Maiora tribuit
nobis xps: q̄ parētes n̄ri.
Et iō sup parētes debemus
diligere xpm. Stultū ē ali-
qd plusq̄ deū amare: qui
plo diligit creaturā q̄ crea-
torē peccat. Et q̄ pponit
amorem creature amori

creatoris errat. Ergo sup
oia ē deus a nobis diligen
tus. Dic obsecro honesta
uirgo cū amore & dilecti
one de xpo: dilectus me
us mihi & ego illi q pascit
iter lilia donec aspiret di
es & iclinet umbre. Spō
sa xpi rogo ut apto dicas.
Dilectus meus mihi socie
tur uicūlo charitatis & a
moris & ego illi cōiūgar
& socier uicissitudine mu
tue dilectiōis q pascit iter
lilia hoc ē delectat & iocū
dat iter cādidat & odori
feras uirtutes scōge atq i
ter choros uirginū donec
aspiret dies & iclinet um
bre: donec nubila trāseat
psetis uite & appeat dies:
hoc ē ueniat claritas sepi
terne beatitudinis. Soror
charissima iustitia est deū
toto corde amā: Illiq to
ta adherere uolūtate: q ē
sūmū bonū. Sūmū bonū
amare sūma ē beatitudo.
Qui deū amat bōus est: si
bonus ergo & btūs. Quā

to hō plus deū diligit: tāto
magis btūs erit. Dilectio
ē specialis & ppria uirtus
scōge. Amātissima mihi i
xpo soror: iō hec dixi: ut
nullū amor seculi te sepet
ab amor xpi. spōsa xpi et
rogo: ut aliquid nobis de
more celestis sđōsi tui di
cas. Fasciculus mire dile
ctus meus mihi iter ube
ra mea cōmorabit. Dic er
go charissima planius: ut
ea q dicis itelligamus. Fa
sciculus mire dilectus me
us mihi inter ubera mea
cōmorabit. Locus cordis
ē iter ubera: hoc ē iter mā
millas: ergo dilectus me
us iter ubera mea com
morabit. i. memoria: di
lectio: & amor Iesu Xpi
spōsi mei: sperit iter mā
millas meas hoc ē i corde
de meo. Et siue i psp̄eris:
siue i aduersis sp̄ ad meo
riā reducā oia bona q mi
hi tribuit: qā dilexit me &
mortuus ē p me: atq ascē
dit ad celos: & ut ad eū p

ter
dic
sa:
ro
sp
i. d
m
le
in
se
te
ho
pu
lo
te
m
lis
fi
se
o
ri
m
&
iu
ar
m
u
d
it
o

ueniā quotidie uocat me
dicēs. Veni de libano spō
sa: ueni de libano: ueni co
ronaberis. Leua iesu xpi
spōsi mei sub capite meo
i. donū spūscī: rquiescat i
me i hac p̄feti uita: & itel
lectus scāg scripturag sit
in mēte mea: ut eū cogno
scā: & p̄fecte diligā. & dex
tera illius āplexabit me:
hoc ē ad eternā btitudinē
puenire faciat. Charissi
soror roga ācillas xpi que
tecū sūt & dic eis. Fulcite
me floribz: stipate me ma
lis: qā amore iesu xpi spō
si mei lāgueo. O uos scē
sororē mee: qā iā xpm sup
oīa diligitis: & nihil amo
ri illius preponitis: fulcite
me bonoz uōz exēplis
& qlis xpm dilectū meū
iuenir ualeā ostēdite qā p
amor illis i firmor. Hic a
mor dulcis: hic lāguor sua
uis: hec i firmitas scā: hec
dilectio casta: hec diūctio
i temperata: hec copula iui
olata: hec cplexio illibata

O uos scē sororē mee: ful
cite me floribz. i. uē uer
fatiōis exēplis qā p amor
xpi spōsi mei i firmor hōe
sta uirgo: uē p amor iesu
xpi spōsi tui lāgues & i fir
maris: si p amor illis oīa q
i hoc mūdo sūt tēnis & d
spicis. uē p aōre iesu xpi
i firma iaces i lecto cōtēpla
tōis: si xpm sup oīa diligitis
uē p amor xpi es i firma
si plus diligit celestia q ter
rena: Vere pp amorē &
dilectionē xpi lāguida ia
ces i lecto itime dilectiōis
ac suauitatis si i scis opibz
es fortis: & i terrenis acti
bus es debilis. Soror mi
hi i xpo amabilis: si xpm
ex toto corde tuo dilexe
ris & nihil amor illius p
posueris: cū eodē iesu xpo
spōso tuo i celesti r̄gno le
taberis. Si xpm i tota mē
te secuta fueris: & i eū to
ta mēte dilexeris: absq; ul
la dubitatiōe cū eo i cele
sti p̄ria gaudebis: & eū cū
sanctis uirginibus quo

cūq̄ ierit seq̄ris. Si cū oī d
uotioē xp̄o adheſeris: &
ad eū die ac nocte suspira
ueris ī hoc p̄ſēti ſeculo: ſi
ne dubio cū eo exultabis
ī celeſti palatio: atq̄ inter
uirginū coros cātabis illi
dulces hīnos: ſicut ſcriptū
ē. Qui paſcis īter lilia ſep
tus coreis uirginū: ſponſa
decorās gloria ſponſiſq̄
redēs p̄mia. Quocūq̄ p
gis uirgines ſecūt atq̄ lau
dibus: poſt te canētes cur
ſitāt: hīnoſq̄ dulces p̄ſo
nant. Ideo hoc dixi ſoror
chariſſima: ut chriſtū ſup
omnia diligas: & ut nihil
amori illius p̄ponas. Ob
ſecro te dilecta ſoror: ut
nullā p̄ter xp̄m ſētias dul
cedinē: nullū p̄ter xp̄m q̄
raſ amorē: & nullā preter
xp̄m diligas pulchritudi
nē. Pro amore xp̄i luge:
p̄ amore xp̄i plange: do
nec eū merearis uidere ī
dextera p̄ris ſui r̄gnātē.
De dilectioē p̄xi. Ser. xiii.

Oror chariſſima au
di que dominus ne
ſter Ieſus chriſtus ait di
ſcipulis ſuis. In hoc cogno
ſcēt oēs q̄ mei eſtis diſci
puli: ſi dilectionē hūeritis
ad iuicē. Oīs fideles diſci
puli xp̄i ſūt. Vnuſq̄ſq̄ illi
us diſcipulis eſt: cuius do
ctrina ſeq̄tur. Ergo q̄ uult
xp̄i diſcipulus eē: ſtudeat
p̄ximos ſuos tanq̄ ſeipſū
diligere. Dilectio p̄xi
malū nō operat̄ q̄re: q̄
plenitudo legis ē dilectio
Et paulus apoſtolus. Am
bulate ī dilectioē: ſicut &
xp̄s dilexit nos: & tradi
dit ſemetipſum p̄ nobis.
Etiam ioannes apoſtolus
ait: q̄ diligit fr̄em ſuū ī lu
mie manet: & ſcādalu nō
ē ī eo: q̄ odit fr̄em ſuū ī te
nebris ē: & ī tenebris am
bulat: & nescit quo uadat
quoniā tenebr̄ obcecaue
rūt oculos eius. Si q̄s dixe
rit diligo deū: & fr̄em ſu
um oderit mēdax ē: & ue

ritas i eo nō ē. Et hoc mā
datū habemus a deo: ut q
diligat deū: diligat & fra
trē suū: q nō diligit frēm
suū quē uidet: deū quē nō
uidet quō pōt diligere: ēt
salomō ait. Oī tpe diligit:
q aīcus ē. Et fr i necessita
te cōprobat. Et btūs au
gustinus: hoīem uīcis hūa
na felicitate: diabolu uīcif
inīci dilectiōe. Tamen so
ror dilecta: nō debet iter
seruos dei carnalis dile
ctiō eē: sed spūalis. Nihil
deo specialibus uirtute di
lectiōis. Nihil desiderabi
lius diabolo q extinctio
charitatis scētūs amor nō
hēt scādalu. Oēm hoīem
fidelē iudica tuū eē frēm.
Memēto q unus artifex
cōdidit nos. Verus amor
nō hēt amaritudinē scan
dali. Soror uenerabilis: in
pxi dilectiōe cognosces
quō debeas puenire ad di
lectionem dei. Sicut dile
ctiō mētē eleuat: ita mali

tia demergit. Nec deū ue
re sine pximo poteris di
ligere: nec pximum sine
deo. Verā charitatē tene
fi & amicū diligis in deo:
& inimicū diligis pp deū:
q̄tū fueris larga i dilectio
ne pxī: tātū eris alta i con
gregatiōe dei. Si i ueritate
diligis pximū tuū i trāqli
tate ē cor tuū. Ille uero q
pximū suū hēt odio: cir
cūdatus ē tenebris & te
dio diligēdo pximū: pur
gas oculū mētis: ad uidē
dū deū. Tamē fuerēdissi
ma soror mōeo te: ut nul
lū hominē carnaliter dili
gas. Vnde btūs Isidorus.
Multū i terra dimeris ē q
diligat hominē morituz
plusq̄ oportet carnaliter
cū deo manere nō possu
mus si i hoc seculo unaies
esse uolumus amicus i ne
cessitate cōprobare. Si p
cepta dei uolumus custo
dire: sicut nosmetipsos de
bemus pximos nostros

diligere: q̄a si sine disimulatiōe diligit hoīem fr̄em cito placat deū p̄rem: q̄ diligit p̄ximū: nō pōt facere hōicidiū: nō adulteriū: nō furtū: nō piuriū: nō falsū testimoniū: nō rapinam: nō iuidere: non littigare. Igit̄ hōesta uirgo dilectio nē dei & p̄xi ī q̄ tota lex pēdet & p̄phete sp̄ meditemur: & ope p̄ficiamus. Sed si p̄xius n̄r patit̄ aliq̄ tribulationē: aut īfirmitatē: aut dānū: aut ī carcerē mittit̄ si dolēus p̄ illo: in corpore ecclesie sumus. Si at̄ nō dolemus: iā a corpore ecclesie p̄cisi sumus: charitas q̄ colligit & uiuificat oīa mēbra ecclesie: si nos uiderit de ruīa p̄xi gaudere: statī nos p̄cidit a corpe. Tādiu dolet mēbrox: q̄diu ī corpore cōtinet̄. Si at̄ mēbrox p̄cisus fuerit a corpore: nec sētir̄ poterit nec dolē. Si manus aut pes aut aliqd̄ mēbrū p̄cisū fuerit a corpore

si totū corpus tūc ī multis p̄tibus diuidat̄ aut ī ignē mittat̄: manus illa iā nō sētir̄ q̄a iā diuisa ē a corpe. Talis est oīs xp̄ianus qui ad alteri dāno: aut tribulationē: aut āgustia: aut necessitate nō dolet. Sed q̄ peius ē gaudet: q̄a iā alienus ē a corpore ecclesie. Nos uero honesta uirgo si uerā & p̄fectā charitatē uolumus custodire diligamus bene oēs hoīes fideles sicut nos metipsos studeamus diligere: ut q̄a xp̄s ē caput n̄m: nos mereamur mēbra illius eē: ut cū xp̄s apparuerit q̄ ē gloria n̄ra: nos p̄cōcordiā charitatis & p̄dilectionē dei & p̄xi: cū ipso possimus apparere ī gloria. Tunc uero amicus amat si nō p̄ se sed p̄ deo amat. Vnde b̄tus ysidorus. Qui itēpāter amat amicū. magis amat illū p̄ se q̄ p̄ deo. Tūc q̄sq̄ bōitati atq̄ diuine iustitie fit cōtrarius: q̄do despicit

aliqui aliquid aduersitate percu-
sus. Vera amicitia nulla occa-
sione excluditur: nullo tempore de-
lect. sed ubicumque se uerterit
tempus: illa firma est. Pauci sunt
amici qui usque ad finem sint cari.
Illa uera est amicitia: quod ni-
hil ex rebus amici querit: ni-
si solam beniuolentiam. scilicet ut
gratis amet amantem se.
Igitur soror amabilis in christo:
moneo te ut diligas amicos
tuos in deo hoc est in bono.
Dilige et inimicos tuos
propter deum. Sicut scriptum est. di-
ligite inimicos uos: bene-
facite his qui oderunt uos &
iterum. Si exurierit inimicus
tuus ciba illi: si sitit potum
da illi. Et iterum. Benedicite
persequentibus uos: benedi-
cite & nolite maledicere.
Dilectio est soror charita-
tis. Caritas nunquam fuit sine
dilectione nec dilectio sine
charitate. honesta uirgo er-
go necessaria est nobis di-
lectio: in qua tante uirtutes con-
sistunt: & de qua tanta bona na-
scuntur. Dilectio habet duas a-

las. Ala dextera est dilectio
dei. Sinistra ala est dilectio
proximi. Nullus hominum cum una
ala poterit uolare ad celum
Quasi: quod nec sola dilectio
dei sine dilectione proximi: nec
sola dilectio proximi sine dile-
ctione dei ualet: ad consequen-
dam eternam beatitudinem.
Virgo prudens sume tibi
has duas alas: uidelicet di-
lectionem dei & proximi: ut li-
bere possis uolare: bona
operando: & peruenire ad pa-
triam celestis regni. Amen.
De compassione. Ser. xiiii.

Oro charissima: au-
di quod dominus noster Ie-
sus christus dicat: Oia bona que
uultis ut faciant uobis homi-
nes: & uos facite illis. Hec
est enim lex prophetarum. Et paulus
ait: gaudere cum gaudentibus
 flere cum flentibus. Et iterum.
Suscipite infirmos: pacien-
tes estote ad omnes. Et salo-
mon ait. Qui despicit pro-
ximum suum peccat. Fide pos-
side cum proximo tuo: in paup-
tate illius: ut & in bonis eius

leteris. In tēpore tribula-
tiōis permane proximo
tuo fidelis: ut in heredita-
te illius sis coheres. Qui
cauat pximo suo a fouea
cadet ī illā. Et qui parat la-
cum proximo suo pibit ī
illo. Vnde psalmista. La-
cum apuit & effodit eū:
& incidit in foueam quā
fecit. Perfecte proximū
non diligit qui illum ī ne-
cessitate nō succurit. quā-
to amplius per compassio-
nem proximis nostris in
necessitate succurimus:
tanto amplius creatori
nostro appropinquamus.
Sic debemus habere curā
nostri: ut nō negligamus
curam proximi. Igitur so-
ror dilecta q̄ non uis tibi
accidere: nec pximo tuo
cupias euenire. Condole
alienis calamitatibus. Sau-
cia te flectibus in alienis
meroribus. In tribulatio-
ne alterius & tu esto tri-
stis. Cū īfirmis esto infir-

ma. Sic alienos merores
tanq̄ tuos luge. Cū plāgē
tibus plāge: cū lugentibus
luge: cum flentibus fle: cū
plorantibus plora. Talis
esto aliis. qualis optas cir-
ca te esse alios. Quod nō
uis pati: non facias alteri:
non facias alteri mala: ne
tu paciaris similia. Ita cle-
mens esto in alienis deli-
ctis: sicut in tuis: ut nō ali-
ter te & aliter alios pēses.
Si ceciderit inimicus tuus
noli gratulari. in ruina ad-
uersarii tui: noli extolli:
non leteris super inimici
interitum: ne forte & tibi
superueniat malum. Nō
extollaris de casu inimici
ne forte conuertat deus
iram suam in te. Qui. n.
gaudet de casu inimici: ci-
to ueniet super eum ma-
lum. Sit igitur humanus
affectus erga miserum: sit
erga pauperem: dolor cō-
passiōis. Sit erga deiectū
amor miserationis. Si esu-

rie
lū:
de
tē
da
tr
cō
fir
me
lar
tit
D

lio
de
cor
rū.
ga
co
lus
gm
dū
&
Pie
Et
ser
gis
un

rierit iūmicus tuus ciba il-
lū: si sitit potū da illi. Nō
despicias paupes. Nō cō-
tēnas egenos. Nō uilipen-
das pupillos. Nullus a te
tristitiā hēat. Nemo a te
cōfusus abscedat. Visita ī
firmos: cōsolaŕ pusillani-
mes: ut tu a domino cōso-
lari merearis ī eterna bea-
titudine. Amen.

De misericordia. Ser. xv.

Oror charissima au-
di lesū xp̄m ī euāge-
lio dicētē. Btī misericor-
des: quoniam ipsi miseri-
cordiā cōsequētur. Et ite-
rū. Estote misericordes:
q̄a & p̄f̄ ur̄ celestis miseri-
cors ē. Et Paulus aposto-
lus. Estote at̄ iuicem beni-
gni & misericordes. & in-
duite uos sicut electi dei:
& scī ī scā misericordia.
Pietas at̄ ad oīa utilis est.
Et salomō ait. Facere mi-
sericordiā & iudiciū ma-
gis placet deo q̄ sacrifici-
um. Misericordia facit lo-

cū unicuiq̄ secūdū meri-
tū opū suor̄. Misericordia
hoīs circa se & circa pxi-
mū suū. Misericordia at̄
domini sup̄ oēm carnē.
Ille offert sacrificiū q̄ fa-
cit misericordiā. Miseri-
cordia at̄ domini a cōpa-
tiēdo aliene miserie: uoca-
bulū sortita ē. Qui ī alte-
ro misericors nō fuerit:
misericordiā dei īuenire
nō poterit. Soror dilecta
mihī ī xp̄o: Misericordia
& ueritas te p̄cedant. Mi-
sericordiā nunq̄ deseras.
Benefacies aīe tue si mi-
sericors fueris. Qui alte-
ri miseretur: misericordi-
am a domino cōsequetur.
Soror soror uenerabilis:
quod hēs hēto ad miseri-
cordiā. Prebe misericor-
diā sine murmure. Tale
erit opus tuū: q̄lis fuerit ī-
tētio tua. Nō ē misericor-
dia ubi nō ē beniuolētia.
Bonū q̄ facis: p̄p̄ miseri-
cordiā fac: nō p̄p̄ uanam

d

gloriā Nihil facias pp lau
dē: sed pp ternā remune
rationem. Nihil facias pp
tpalē opinionē: sed pp ef
nā mercedē. Nihil facias
pp famā: sed pp uitā eter
nā. Ad quā te pducere di
gneſ oīpotētes deus reue
rendissima soror. Amen.
De exēplis scōg. Ser. xvi.

D uersionē uel emē
dationē fidliū multū
exempla scōg. pſūt. soror
charissima iō scribūſ cha
sus & repatiōes sctōg. ut
nos miseri pp multitudi
nē pcōg. nō despem. sed
ut p penitētiā rſurgēdi ēt
post lapsū spem hēam. ut
nullo post peccatū d bōita
te dei dſpet dū cōspicit ēt
post ruinā repationē fuiſ
se scōg. ppterea posuit de
us uirtutes scōg. ad exem
plū nrm ut p uestigia ipso
rū puenire possim. ad re
gna celog. uel si eos ad be
neopādū seq. noluerimus
ī pēis: Inexcusabiles simus

sci dei hoies q̄ diu fuerūt
ī hoc seculo nō cessauerūt
curreſ ī bōis opib. s. ī ie
iuniis: ī uigiliis: ī elēosinis
ī castitate. ī cōtinētia: ī lō
gāimitate: ī paciētia: ī sua
uitate: ī orōnib. ī pſecuti
onibus: ī beniuolētia: ī fa
me & siti: ī frigor & nudi
tate: & ī laborib. multis p
xpī noīe. Scī hoies despe
xerūt pſetē mūdū: ut eter
nū regnū acq̄rerēt. nō ac
cepūt hic pmissiones uel
diuitias miserabiles huius
seculi q̄ pducūt hoies ma
le eis utētes ad tormēta ī
ferni sed hāc p̄riā tota itē
tiōe relinq̄ntes ad celestē
hierusalē leuauerunt ocu
los suos: hoies scī uitaue
rūt peccatū ī uerbo: in fa
cto: ī cogitatiōe: ī uisu: in
auditu: ī motu: ī oculis: in
manib. ī ira: ī pedib. ī ri
xa: ī furore: ī discēsiōe: in
uanagloria: ī supbia: ī ela
tiōe. ī cupiditate. ī gula: in
iōnolētia: ī fornicatiōe: in

uolētia. Custodiētes cor
pora sua & aīas suas. Duo
bus modis ieiunauerūt. s.
a uitiis & actibus. Bona ē
abstinētia ciborū: sed mul
to ē melior abstinētia uiti
orū. Vnde ecclesia de suis
mēbris. i. de eisdē scīs pī
bus dicit. Manus mee stil
lauerūt mirrhā. qd p ma
nus nisi opatiōes scōrū. In
telligim⁹ & qd p mirrhā
nisi mortificatio carnis:
& mortificatio uitiōrū ac
cipit. Manus ecclesie scī
hoīes sūt: bōa opātes: de q
bus dicit: Opati sūt iusti
am. Manus ergo ecclesie
mirrhā bonorū opū stillāt:
qa nobis exēpla beneui
uēdi dīmōstrāt: & ut uitia
carnis nre mortificemur
pdicant unde qdā eorū di
xit. Si. n. scdm carnē uixe
ritis moriemini. Et itē
mortificate membra ura
q sūt sup t rā. Et itē eccle
sia dicit: digiti mei mirra
pbatissima. Tūc uere ē mir

rha pbatissima qdō pfe
cte caro mortificat: & ui
tia atq pccā extingunt. Igī
soror i xpō dilecta si socie
tatū scōrū hēre cupimus:
neceste ē ut exēpla scōrū
seqmur. Si peccam⁹ iā de
pcō nullā excusationē hē
mus. Quā? qa & lex dei
quottidie nos amonet ut
bene uiuam⁹ & exēpla sā
ctorū patrū sp iuitāt ad be
neopandū sed et si aliqdō
secuti sumus exēpla malo
rū hoīum: cur nō seqmur
exēpla scōrū patrū. Et si ap
ti fuim⁹ ad imitādū malos
i malū: cur pigri sumus ad
imitādū bonos in bonū?
Soror uenerabilis. ergo d
pccemur deū ut uirtutes sā
ctas quas suis sanctis pre
parauit ad coronam no
bis non sint ad penam ne
q ad damnationē sed ad
pfectū & salutē. Sine du
bitatiōe crediū q si exē
pla scōrū sequuti fuerim⁹
post hāc uitā cum eis i ce

lo regnabius: q̄to āplius
uita sc̄tōꝝ patꝝ legius si
exēpla eoz seq̄ nolumus
& tāto āplio culpabiles su
mus: Nūc honesta uirgo.
Oīpotētē deū dep̄cor ut
det tibi has uirtutes sc̄tō
rū patꝝ. s. humilitatē xp̄i.
Deuotionē petri: Chari
tatē iohannis: Obedientiā
Abraē: paciētiā isaac: To
leratiā iacob: Castitatem
Ioseph: Mansuetudinem
Moyſi. Cōstatiā Iosue: be
gnitatē samuelis: Miseri
cordiā dauid: Abstinentiā
dāielis: & cetera digna fa
cta priorum sc̄tōꝝ ut post
hāc mortālē uitā puenire
possis ad societate eoz.
Virgo Christi quotidie
cōsidera quo moderami
be: q̄ itentiōe: uel q̄ cōpū
ctiōe hoīes xp̄i placuere
deo. Vnde ī p̄sona xp̄i in
cāticis cāticōꝝ ecclesie dī
q̄ pulchra sūt gressus tui ī
calciamētis filia p̄cipis.
Christus p̄ potentiā diui
nitatis princeps eū oīum
creaturaz: & iō scā eccle
sia filia p̄cipis dicif q̄a p̄
p̄dicationē xp̄i ī nouā ui
tā r̄ generat. Que sūt at
calciamenta ecclesie nisi
exēpla sc̄tōꝝ patꝝ quibus
ī uia huius seculi munif ut
p̄ oēs tribulatiōes calcia
mēta ābulet. Soror ī xp̄o
amabilis & nos spūaliter
pedes calciamus q̄do a s̄a
ctis p̄ribo exēpla beneui
uēdi sumimus ut ad simi
litudinē eoz tētatiōes hu
ius mūdi uicamus. Itēz ī
eisdē cāticis. Sponsus ec
clesie. s. xp̄s loquit̄ dicēs.
descēdi ī ortū ut uiderem
poma cōualiū & īspicerē
si floruiſſent uinee: si ger
miāſſēt mala pūica. uinee
florēt quādo ī ecclesiis fi
lii recēter ī fide generant̄
& ad s̄actā cōuersationē
q̄si ad soliditatē bonorū
opeꝝ p̄paratur. Mala pu
nica germināt q̄do p̄fecti
hoīes p̄ exempla bonoz
opeꝝ suos p̄xios edificāt
& ī nouitate scē cōuersatio

nis p̄ p̄dicationē suā & p̄
ostēsiōnē bone uite ī sc̄is
opibus renouant. Vnde
moneo te ī x̄po sp̄ualia
mica ut des bonū exēplū
de te oībo hoībus ī oī tua
uita. Venerabilis uirgo d̄
sidero ut luceas oībo acil
lis dei q̄ tecū sūt ī mona
sterio bene uiuēdo q̄a si
cut ait bt̄us Gre. q̄ aliis su
am bonā uitā abscondūt in
semetipsis accēsi sūt: sed a
liis ī exēplū lumis nō sunt
Illi uero q̄ exēpla uirtutū
& p̄uitā s̄ctitatis atq̄ per
uerbum p̄dicatiōis aliis lu
mē demōstrāt lāpades ar
dentes sūt q̄a aliis uiā salu
tis ostēdūt. Vnde dōinus
dicit. Lux ur̄a luceat corā
hoībus ut uideāt opa ur̄a
bōa & glorificēt patrem
uest̄r̄ q̄ ī celis ē: q̄a uideli
cet soli deo ē reddēda oīs
gloria: x̄pi uirgo te mōeo
tamē ut ita sit opus tuū in
publico q̄tens ītentio tua
māeat ī occulto. Igr̄ amā

tissima mihi ī x̄po: soror
sicut superius dixi tibi in
oībo actib̄o tuis: in oī ope
tuo: ī oī cōuersatiōe tua.
Imitare sc̄os: emulare iu
stos: hēto āte oculos tuos
exēpla sc̄oꝝ: exēpla iusto
rū imitādo cōsidera. Exē
pla iustoꝝ p̄pone tibi. pa
trū exēpla sint tibi imita
mēta disciplīe. Intēde uir
tutē sc̄oꝝ ad bene opādū
itēde ad beneuiuendū do
cumēta sc̄oꝝ. Nulla infā
mia scādalizet uitā tuam.
Nulla op̄io aduersa te cō
tristet. Disce flagrare bo
no p̄cōio hēto testimōiū
bonū: custodi tuā famam
bonā. tua bōa fama nullis
fetorib̄o obscuret: tua bo
na fama nullis obprobri
is laceretur. Amen.

De cōtentiōe. Ser. xvii.

Aulus apo. ait: Cū. n.
sūt inter uos zelus &
otētio nōne sc̄dm hoīem
ābulatis & carnales estis?
Et salomō ait. Inf̄ sup̄bos

d n̄

sp sūt iurgia: sp malus iur-
gia q̄rit āgelus malus mit-
tiť cōtra eū. q̄ p loca picu-
osa uadit cito cadit: sic il-
le q̄ quotidie cū pxīs suis
cōtēdit cito ī scādālū cadit.
Viri mites: sp despiciūt li-
tes: q̄ quotidie cōtēdūt &
rixāt a paucis hoībō amā-
tur: p̄pterea pax & cōcor-
dia oībō hoībō sūt necessa-
ria. Soror charissima au-
di beatū Aug. dicētē. O q̄
irrephensibilis eē potere
mus nō tā diligenter n̄ra
uitia emēdaremo q̄to stu-
dio aliēa reprēdimō. Sed
si nos bene cōsideramus:
multa ī nos rephēderē pos-
sumus: uolo q̄ cognoscas
q̄a nihil ē turpius q̄ lites ī
ter r̄ligiosus q̄ deb ēt p̄cō-
cordia & dilectionē lucerē
ī mūdo: sicut luminaria ī
celo. Cōtētiōes ex iuidia
& d̄tractiōe solēt euenire
atq̄ oriri. Sed si d̄tractio
& iurgia sūt ī clauistro ubi
ē taciturnitas regularis?
ubi sc̄itas r̄ligiōis ubi silē-

tiū ordīs: ubi religiositas
mōasterii: ubi uiculū cha-
ritatis: ubi pax unitatis: u-
bi cōcordia fr̄nitatis: ubi a-
mor socialis heu pro hō-
lor piit taciturnitas r̄gula-
ris: ablata ē sc̄itas r̄ligiōis
defecit silētiū ordīs ad ni-
hilum deuēit: religiositas
mōasterii anulata ē chari-
tas fr̄nitatis: Sed si illi qui
ī pace debēt uiuerē īcipiūt
cōtēdere: litigare: d̄traherē
ubi ē uita trāq̄lla: ubi uita
q̄eta: ubi uita pacifica: ubi
uita hōesta: ubi uita mod-
sta: ubi uita cōtēplatiua: u-
bi uita āgelica. Certe nō
pōt ibi eē pax ītegra ubi
regnat d̄trahens līgua: u-
bi regnāt rixe: & cōtētiō-
nes nō pōt eē p̄fecta reli-
gio. Vide ergo soror dile-
cta ne p̄ lites & cōtētiōes p-
das tuos labōrs. Caue ne
dies tuos p̄das p̄d̄tractio-
nes & rixas. Attende tibi
diligēter ne p̄ iurgia & cō-
tētiōes p̄das celestes p̄mis-
siōes. Esto sollicita ne per

Stulta uerba p̄das gaudia
eterna. Igit̄ linguā tuā re-
frena & eris religiosa: q̄a
si eā nō refrēaueris religi-
osa nō eris. Sed si forsitā
mihī nō credis audi laco-
bū apo. dicētē: Si q̄s putat
se religiosū eē nō r̄frenās
linguā suā sed reducēs cor
suū huius uana ē religio. lī-
gua modicū ē mēbrū in
corpore hoīs. Sed tamē si
refrenata nō fuerit totū
corpus maculat & corrū-
pit. Nā sicut modicū fru-
mētū corrūpit totā mas-
sā: & sicut parua scintilla
ignis magnā siluā icēdit.
Ita līgua siue frēo domi-
nos & p̄positos eq̄les &
socios subiectos & puulos
oēs scādelizat: & ad iracū-
diā puocat: Līgua otetio-
sa si frenū nō hēat nullus
hō cū ea ī pace uiuere po-
terit. Rixosa līgua uenēo
ē plena q̄ si nō f̄xerit casti-
gata oēs socios suos pdu-
cet ad scandala. Soror ue-

nerabis ergo bonū ē tibi
ut phibeas līguā tuā a ma-
lo & labia tua ne loquant̄
dolū. Cōsidera unde ueni-
sti & ad qd uēisti. De mū-
do existi & ad castra dei:
hoc ē ad monasteriū fugi-
sti. Diuitias seculi postpo-
suisti & ad celestes diuiti-
as p̄merēdas uēisti. Et iō
pauptatem elegisti: gratis
pauptatē elegisti. Et iō ob-
liuōi debes tradere oīa q̄
p̄p̄ deū r̄liq̄sti. Caue ergo
ne uelis aliis te p̄ferr̄ q̄to
maior es tāto te humilia
in hoīb̄s dimitte conuē-
ticulā cōspirationis & de-
tractiōis. Fuge murmura-
tiōes & susurratiōes: susur-
ratiōes non audias. Mur-
muratiōib̄s aurē tuā nō
prebeas. Separa aures a
detrahentibus quasi a ser-
pentibus: Fuge detrahen-
tes q̄si serpentes detrahe-
tes infundunt uenenum
mortiferum ī auribus se-
audiētīū: q̄ d̄trahit & q̄ d̄

d iiii

trahētē libēter audit uter
q̄ peccat. Nō solū ille q̄ d̄
trahit peccat sed & ille q̄
uolūtariē detrahētē audit
Honestā uirgo audi ea q̄
dicit uir p̄fectus ī psalmo
Nō sedi cū cōsilio uanita-
tis & cū iniq̄ gerētibz nō
itroibo: Tu ergo cū cōsilio
uanitatis nō sedeas & cū
mala loq̄ntibz nō cōmisce-
aris nō cōtēdas ī ulla cā: ī
nulla cā decertare studeas
Cōtētio lites parit. Cōtē-
tio pacē cordis extīguit.
Cōtētio ripas gignit: Cō-
tētio iurgia seminat. Con-
tētio faces odiorū accēdit
Cōtētio cōcordiā rūpit.
Cōtētio conturbat oculū
mētis sicut ait Dauid. tur-
batus ē oculus meus a fu-
rore. Iḡr amabilis in xp̄o
soror moneo te ut in ulla
cā cōtēdas. Nō cōtēdas p̄
cibo neq̄ p̄ potu neq̄ p̄
uestimēta. Sed accipe de
manibz p̄positarū tuarū
ea q̄ tibi dederūt sine mur-
muratiōe q̄ a p̄positis tuis
tibi fuerit mīstratū sine
murmuratione accipe. Si
soror tua meliora uesti-
mēta accepit q̄ tu accepī-
sti nō sit tibi cure: si p̄posi-
ta tua dederit tibi uile ue-
stimentū & sorori tue de-
derit preciosū de hoc nō
murmures. Si meliora ue-
stimentā sororibz tuis fue-
rūt & tu accepis uiliora su-
p̄ hoc nō cōtēdas. In nulla
tp̄ali cā eligas meliora: In
trāsitoriis rebus meliora
nō q̄ras. In rebz mūdi me-
liora nō cōcupiscas: q̄re q̄a
nō uenisti ad diuitias: sed
ad paupertatē. Nō uenisti ad
mōasteriū ut diuitias ter-
renas hēas: sed ut uirtutes
spirituales acq̄ras. Nō ue-
nisti ad claustra ut ī uesti-
mētis p̄ciosis resplēdeas:
sed ut in simplicitate deo
seruias. Nō uenisti ad or-
dinē ut āte oculos hoīum
ī uestibz gloriosa appeas:
sed ut p̄ humilitatem deo

placeas. Nō uenisti ad san-
ctā cōgregationē ut uolū-
tatē tuā cōpleas: sed ut uo-
lūtati aliene obedias & p
deo oīa terrena despicias
Alioqn meliō tibi fuerat
ī domo p̄ris tui remanēr
q̄ ī monasterio p̄ciosa ue-
stimēta q̄rere. Meliō tibi
fuerat ī domo parētū tu-
orū habere solaciū: q̄ īter
āncillas dei p̄ terrenis &
trāsitoriis rebus mouere
scādalu. Meliō tibi fuerat
ī terra tua cōmorari: q̄ in
domo dei p̄ tpalibz rebz
cōtēdere: aut litigare aut
murmurare. Iḡr soror ca-
rissima: sicut sup̄ius dixi ti-
bi: ī nulla cā decertare stu-
deas: nisi ut soli deo place-
as. Amen.

De disciplina. Scr. xviii.

Apiētissimo salomō
ait. Audi fili mi disci-
plinā p̄ris tui: & ne dimit-
tas legē m̄ris tue: ut adda-
tur grā capiti tuo: & tor-
ques collo tuo. Tene disci-

plinā: & ne dimittas eam.
Custodi illā: q̄a ipsa ē m̄f
tua. Accipe disciplinā: &
noli abiicere eā: Qui odit
castigatōes: stultus ē. Qui
īcrepatōes reliquat mul-
tū errat. Qui disciplinam
d̄spicit peccat. Qui custo-
dierit disciplinā: inueniet
uitā. Qui uero disciplinā
noluerit custodire: īueni-
et mortē. Egestas & igno-
minia erit illi q̄ deserit di-
sciplinā. Qui acquiescit ca-
stigati: gloriabit̄: Stultus
irridet disciplinā p̄ris sui.
Qui at̄ custodit īcrepatio-
nes: sapiēs ē. Plus p̄ficit ca-
stigatio ligue apud prudē-
tē: q̄ cētū plage apud stul-
tū. Vir sapiens & discipli-
natus nō murmurabit: ad-
uersus eū q̄ castigat illum:
Tamē castigatio debet eē
moderata. Vnde beatus
Ambro. Leniter castiga-
tus exhibet reuerentiā ca-
stigati: q̄ uero crudeliter
castigat̄ uel īcrepat̄: nec ī

crepationē suscipit nec sa
lutē: blāda pietate sūt por
tādi: q̄ pro sua īfirmitate
nō possūt īcrepari pro di
uersitate peccātiū alii por
tādi sūt: alii castigādi: q̄a
modus diuersus ē pccōr.
Prelati ecclesie portār de
bēt subitos suos quos cor
rigunt: & corrigere quos
portāt. Hic Salomō ī basi
bus templi domini imagi
nē leonis: & bouis: & che
rubī: ope sculptorio fecit
pingere. Quid aliud desi
gnāt bases ī tēplo: nisi pla
tos ī ecclesia? Quicūq; so
licitudinē regiminis susci
piūt: tāq; bases portāt onō
suppositū: Cherubī pleni
tudo scientie īterptat. In
basibus cherubī cherubī
mōstrat: q̄a plati ecclesie
plēi debēt eē celestis sciē
tie. Per leonē terror seue
ritatis figurat. Per bouē
uero paciētia māfuetudis
ostēdit. Itaq; ī basibus ne
q; leones sine bobus: neq;
boues sine leōibus expri
muntur: quia plati eccle
sie: aliquando rigide: ali
quando cum dulcedine: a
liq̄do cū aspitate: aliq̄do
uerbis: aliq̄do flagellis: de
bēt subiectos suos corri
gere: q̄a ille q̄ blanda uer
ba castigatus nō corrigif
neceffe ē ut acrius corri
gat: uel arguat. Cū dolor
n. abscondenda sūt uulne
ra q̄ leuiter sanari nō pos
sūt. Qui secreto ad moni
tur de peccato corrigi ne
gligit publice ē arguēdū:
ut uulnus q̄ occulte sana
ri nequit: māifeste debe
at emēdari palā sūt arguē
di: qui palā nocēt. Vt dū
aperta obiurgatiōe sanāt
hi q̄ eos imitādo delique
rūt: corrigant: ut dū unus
corripit: ceteri emēdēt.
Melius ē ut p̄ multorum
saluatione unus condem
netur q̄ per unius licenti
am multi periclitentur.
Etiā beatus Gregori. ait.
Sūt multi qui uerba īcre
patiōis audiūt & ad peni

ecclē
e: ali
dinea
aliqdo
ellis de
s corni
nda uer
corrigi
is corni
Cū dolo
ūt uuln
iri nō p
ad moni
corrigi ne
arguedi
culte fan
este debe
ā fūt argu
ēt. Vnde
tione fan
to deliqu
ut dū unus
i emēdē
multorum
s condem
ius licenti
litentur.
egori. ait
erba icre
& ad peni

rentiā redire contēnunt.
Vnusquisq; audiat de re
gno dei quod diligit: Au
diat de iferno qđ timeat
ut si p amorē ad rēgnū nō
uenit. Salti per timorē ue
niat. Verba sūt bti isidori
Iusti benigne suscipiunt
castigationē qđo de suis
culpis arguūt. Soror cha
rissima disciplina ē emen
datrix q nō ē uilipēda: &
iō debemus p̄latos n̄ros
diligeŕ & uerba eorū bēi
gne suscipeŕ: q p̄ icrepati
ones & castigationēs suas
aufert a nobis pprias uo
lūtates: & mūdi cupidita
tes. Vnde ī cāticis cātico
rū de eisdē p̄latis. Ecclesia
uel quilibet fidelis aīa di
cit. Inueniūt me cudodes
q custodiūt ciuitatē p̄cu
serūt me & uulnerauerūt
me: tulerūt mihi paliū me
um: custodes meorū p̄cu
stodes ciuitatis. Intelligi
mus p̄latos q statū scē ec
clesie custodiūt: q ēt aīam

fidelē iueniūt: eāq; suis p̄
dicatiōibus & exornatio
nibus atq; minis percuci
unt & amore charitatis
xpi uulnerāt nec solū hoc
sufficit eis sed ēt palliū ei
tollūt. i. oēm terrenā dele
ctationē atq; substātiā tē
poralē ab ea aufert & eā
nudā peccatis ac spoliatā
diuitiis ad regnum celoꝝ
trāsmittūt. Igr̄ soror mi
hi in xpo dilecta ualde di
gnū ē: ut p̄latos n̄ros q̄si
p̄res diligam: & ut ab eis
disciplinam nostre salutis
libenter suscipiamus secū
dum cōsiliū dauid pphe
te dicentis: apprehendite
disciplinam ne quādo ira
scatur dominus & peraz
tis de uia iusta. ergo si de
uia iusta nolumus perire
necesse est nos discipli
nam suscipere. Si illē qui
disciplinam non suscipit
de uia iusta peribit pro
culdubio in uia iusta: cō
firmatus erit q disciplinā

fuscipit. Nunc ergo soror
uenerabilis moneo te ut
libenter suscipias discipli
nā ut ab ira dei dībereris
& ī uia iusta cōfirmeris.
Multas age grās illi q̄ ca
stigauerit te: illi q̄ īcrepa
uerit te grās r̄pēde. Si ab
batissa uel priorissa p̄ fa
lete tua īcrepauerit te nō
cōtristeris: quā abbatissa
uel priorissa monstraue
rit tibi uia salutis tue susci
pe doctrinā illi gratis. q̄
do aliqs monstrauerit ti
bi cām tue salutis tu non
sis rebellis. Dilige eas q̄ te
rephēdūt de tuis trāsgres
sionibz. Ama eas q̄ te ca
gauerūt de tuis negligēti
is: q̄si aliter dilige eas q̄
te rephēdūt de tuis trāf
gressiōibz: castigātibz ī
iuriā non respondeas. In
crepātibz te contūeliā nō
dicas: mala p̄ bōis nō red
das. Aduersus bona con
silia non respondeas iur
gia. Aduersus bona uer

ba nō r̄spōdeas mala: q̄re
ga q̄ diligit disciplinā dili
git sapientiā: ergo & tu si
disciplinā dilexeris sapiēs
eris. Prudēs eris si īcrepa
tiōes patiēter sustinueris:
sapiēs eris si hūiliter casti
gatiōes portaueris. Hōe
sta uirgo iō a domio & a
platis nris ī hac uita corri
pimur ut non cū hoc mū
do dānemur. Multo me
lius ē nobis ī hac uita a p̄
latis nris p̄ negligētiis cor
ripi q̄ ī futura uita dānari
Melius ē nobis ī hoc secu
lo a p̄positis nris pro trāf
gressiōibz & culpis casti
gari q̄ ī futuro seculo pu
niri. Amabilis mihi ī xpo
soror: melius ē tibi māu ab
batisse flagellis cedi: q̄ ī in
ferno penas pati: melius
est tibi māu abbatisse uel
e priorisse flagellari ī hac
uita q̄ ī inferno crucia
ri ī futura Melius tibi est
māu abbatisse flagelis uer
berari q̄ ī inferno torq̄ri.

Melior tibi est in hoc mundo
quam malum abbatisse uel prio-
rissime sustinere flagella: quam pa-
ti eternas penas in gehena
Melior est tibi malum abbatisse
se uel priorissime temporaliter af-
fligi uirgulis: quam cremari e-
ternis incendiiis. A quo te di-
gnetur liberaare ille qui te rede-
mit suo precioso sangui-
ne. Amen.

De obedientia. Ser. xix.

Ora charissima audi
uerba pauli apo. Non
est potestas nisi a deo. Que autem
sunt ordinata a deo: ordinata
sunt. longumque resistit potestati dei
ordinatiioni resistit: ergo non
debeus continere potestates
siue mundi sint siue eccle-
sie: quia omnes a deo ordinate
sunt. Igitur quando per obedientiam
prelatis nostris contradicius: deo
iniuriam facimus. Quando per su-
perbiam & inobedientiam prelatis
nostris rebelles sumus: contra
dei precepta facimus. quando
prelatis nostris contumaces su-
mus atque inobediētes deum

contenimus: qui dixit. Qui
uos audit me audit. id est. qui uo-
bis est obediens: mihi obedi-
ens est. Et qui uos despicit me
despicit. Soror dilecta mi-
hi in christo ergo qui prelatum suum
despicit: deum despicit. Et qui
prelatum suum honorat: deum
honorat. Et qui obediens
est prelati suo: obediens est deo
Hanc uirtutem. scilicet. obediētiā
laudat samuel propheta di-
cens. Maior est obediētia: quam
sacrificium: & obedire ma-
gis quam offerre ad preceptum arietum
quonia[m] quasi peccatum ariol-
andi est: repugnare: & quasi
scelus ydolatrie nolle ac-
quiescere. id est. nolle obedi-
re. Maria soror aaron per super-
biam & inobediētiā murmu-
rauit contra Moysen fratrem
suum: & statim percussa est lepra
Maria qui contra Moysen fra-
trem suum. id est. prelatum murmura-
uit per inobediētiā & rebellio-
nem significat animam cuiusli-
bet hominis: qui murmurat con-
tra prelatum suum: cui non uult

obedire: nec p̄cepta salu-
tis accipe. Et q̄a non uult
p̄ obedientiā p̄cepta sui p̄
lati suscipe lepra pccōr: p̄
cutis atq; fedat. Etiā cho-
redathā: & abyron q̄ cōtra
moysē & aaron p̄ supbiam
& cōtumeliā atq; iobediē-
tiā isurrexerū: statim p̄ sua
p̄sūptiōe penas sustinue-
rūt: sicut scriptum ē ī psal-
mo. Apta ē terra & deglu-
tiuit datā. & opuit sup cō-
gregationē abyron. Et ite-
rū. Exarsit ignis in sinago-
ga eorū: flāma obussit pec-
catores. Nā & ozias rex
cū p̄ supbiā: & iobediētiā
atq; contumaciā turibulē
accepisset & cōtra legem
dei sacrificare uoluisset: a
deo est lepra pcussus: atq;
maculatus ī fronte. Nā &
saul rex q̄a iobediēs fuit:
regnū pdidit: & ī manib;
inimicorū suorū cecidit.
Etiā ionas p̄pheta p̄ iobe-
diētiā fugit: & cū piscis ab-
sorbuisset atq; ī p̄fūdū ma-

ris misit. Cavēdū ē igitur
nobis: ne cōtra p̄latos n̄ros
p̄ iobediētiā audeamus in-
furgere: ne domus p̄ eis
uelit ī nos q̄a uice sua fun-
gunt aspe uisitare. Vene-
rabilis soror p̄ salute n̄ra
posuit deus p̄latos ī eccle-
sia: ut nobis p̄uideāt & ut
deo p̄ nobis rōnē reddāt
atq; nos ne mala faciamus
custodiāt. Vnd̄ pau. apo.
Obedite p̄positis ur̄is &
subiacete eis: ipsi. n. p̄uigi-
lāt q̄si rōnē redditori p̄ aia
bus ur̄is. Prelati debēt cu-
stodire ac regere gregem
domini: cū magna uigilā-
tia ac sollicitudine. De q̄bo
ī cāticis cāticorū legīt. Le-
ctulū salomōis sexaginta
fortes ambiūt: ex fortissi-
mis israel: oēs tenētes gla-
dios: & ad bella doctissi-
mi: uniuscuiusq; ensis sup
femur suū: p̄ timores no-
cturnos. Verus salomon
x̄ps esse itelligit: q̄ reuera
pacificus ē q̄a pacem iter

deū & hominē reforma-
uit. Lectulū uero salomo-
nis cōgregatio ē fideiū ī
qua deus hītat & regescit
Lectulū uero solomonis
sexagīta fortes ābiūt. s. p
lati: q defendēdo: castigā-
do: icrepādo: corripiēdo:
admonēdo: circūeunt: &
custodiūt ecclesiā dei: con-
tra uicia: & contra inimi-
cos uisibiles atq; īuisibiles
Qui iō fortes eē dicunt:
qā plati sacte ecclesie pfe-
cti sunt ī obseruatiōe mā-
datoꝝ dei. Oēs tenentes
gladios. i. spirituale uerbū
qā predicādo uitia subie-
ctorū debent reprimere.
Ad bella sunt doctissimi:
quia necesse ē ut ad bella
spiritualia sint instructi.
Vniuscuiusq; ensis sup fe-
mur suū. Prelati scē eccle-
sie sup femur enses tenēt
qā prius ī se: & tūc in sibi
subiectos uicia carnis de-
bent resicare. Et hec oīa
faciūt pp timores noctur-

nos. i. pp occultas insidias
malignoꝝ spiritū: qui ī
nocte huius seculi maxie
insidiant sanctis prelati-
bus ut illis deceptis lectulū sa-
lomonis. i. congregatio-
nem seruoz dei fedaꝝ ac
maculare possint. Soror
charissima: ideo hec dixi
tibi: ut cognoscas q̄ deuo-
te quāq; humiliter debe-
mus prelati-
bus nostris obe-
dire. Obedientia sola uir-
tus est: que uirtutes ce-
teras menti inserit: inser-
tasq; custodit. De qua sa-
lomon ait. Melior est o-
bedientia q̄ uictime: quia
per uictimas aliena caro
maclatur: per obediēti-
am uero propria uolun-
tas religatur. Vnde uir o-
bediens loquitur uictori-
as: quia dominum aliene
uoci humiliter obedit: se-
metipsum in corde supe-
rat. Adam in infernum
cecidit: quia inobediens
fuit. xps uero ad celū ascē-

dit: quia usque ad mortem deo
prius obediuit. Sicut per inobedi-
entiam Ade peccatores
constituti sunt multi: ita per
obedientiam christi iusti consti-
tuti sunt multi. Et sicut per
peccatum Ade omnes homines sunt
in condemnationem mortis:
ita per iusticiam christi omnes homines
in iustificationem uite. Et ite-
rum. Sicut inobedientia pri-
mi parentis generauit mor-
tem: ita obedientia christi gene-
rauit uitam. Igitur soror di-
lecta: si per christum fueris obe-
diens tuis prelati: cum christo re-
gnabis in celis. Contra ma-
trimonium tuum. id est. abbatissam uel prio-
rissam: nunquam uerbum asperge di-
cas. Prelatis tuis nunquam rebel-
lis existas: prepositis tuis in
ulla causa contradicas. Vene-
rare autem omnes melioris scien-
tie: ac melioris uite. Ve-
rare unumquemque hominem per
suo merito scitatis. Maio-
ri gradui reuerentiam tribue
competentem. Secundum dignitatem
unicuique homini tribue hono-
rem. Supiori gradui equalis se
non exhibeas. Senioribus pre-
sta obedientiam: & famula
re humiliter ipsis eorum. Ce-
de auctoritati maioribus. de-
fer digna seruitia maiori-
bus. Esto cunctis obediens
in bonis preceptis. Osponsa
christi: ita obedias homini ut non
offendas uoluntatem dei. In
malis operibus nunquam sis obe-
diens. Non obedies illi qui
male tibi facere mandauit:
malum facere iussa non
consentias. Noli obedire in
malo cuique potestati. Etiam si pe-
na compellat: si supplicia imi-
neant: si tormenta occurrant
Melius est mortem pati: quam ma-
la iussa implere. Melius est
ab hominum interfectione iugulari: quam
in iudicio damnari. Neque
non est sine culpa: qui ut ma-
lum fieret obediuit. Igitur
soror uenerabilis: esto o-
bediens usque ad mortem
& dabit tibi deus coronam
uite. Amen.
De perseuerantia: Ser. xx.

Oror charissima au
di beatū Hiero. dicē
tē. Nō q̄runt ī xpianis ini
tia uel exordia sed finis &
pseuerātia. Pau. apo. ma
le cepit sed bene finiuit.
Iudas uero scarioth bene
cepit sed male finiuit. La
udas initiū iude sed finis
uite illius cōdēnaf. Vnde
btus Grego. Virtus bōi o
p̄is pseuerātia ē ī casū bo
nū agit si ante terminū ui
te deferaf. De hoc et bea
tus isidorus ait. Non iudi
cat deus hoīem d̄ p̄terita
uita: sed de suo fine. Vnus
q̄sq̄. n. ī die mortis sue iu
stificabit̄ aut cōdēnabit̄:
unde scriptū ē ubi te inue
nero ibi te iudicabo. Etiā
btā magdalena iō xpm re
furgētē priō meruit uide
re: q̄a eū regrēdo pseuera
uit: unde et ī cāticis cātico
rū d̄r ī lectulo meo p̄ no
ctes q̄siui quem diligit aīa
mea. Moneo ergo te hōe
sta uirgo ut q̄ras eū dē le

sum xpm spōsū tuum ī le
ctulo tuo. i. ī rege mētis at
q̄ yete cōtēplatiōis: p̄ no
ctes quere eū: hoc ē ī hac
uita ad eū suspirādo: eūq̄
desiderādo: ut eū p̄fecte ī
futura uita iuenire possis
ac uidere regnatē in p̄ris
folio. Sine ītermissione q̄
re eū bene uiuēdo ut faci
em eius merearis uidere
ī celesti regno. Rogo xpi
spōsa ut dicas cū Dauid p̄
pheta: Sitiuit aīa mea ad
deū fōtē uiuū q̄do ueniā
& apparebo āte faciē do
mini. Vere aīa tua deū si
tit si eū sup̄ oīa diligit. Ve
re aīa tua deū sitit si p̄ a
more illius despicit oīa ter
rena. Ver̄ aīa tua deū sitit
si eū ī dextera p̄ris regnā
tē cōcupiscit. Etiā idē pro
pheta nos āmonet dicēs:
Querite dominū & cōfir
mami: querite faciē ei
sp̄. i. ī p̄speritate & angu
stia: ī paup̄tate & habūdā
tia: ī infirmitate & ī sani

e

tate: iuuentute & i senectu
te debemus deū q̄rere to
ta mēte: tota itētiōe: ut ab
eo mereamur cōfirmari
ī scā cōuersatiōe: & ut illū
mereamur iuenī ac uide
re ī celesti regno mūdēus
nos ab oī ignamēto car
nis ac spūs: q̄a non nisi ca
sto corpore ad celos pote
rūt subleuari ī die resurre
ctiōis. Nec poterūt uideī
gloriā diuine maiestatis
nisi illi q̄ sūt mūdo corde.
Soror dilecta mihi crede
q̄a nō ociosis & uagātibz
dabit regnū celoz sed q̄
rētibus & petētibus atqz
pulsātibz. Sic. n. ait domi
nus: petite & accipietis. q̄
rite & iuenietis: pulsate &
aperiet uobis. Petēda est
ergo ianua regni orādo q̄
rēda beneuiuedo: pulsā
da ī dī seruitio: pseuerādo
nō iussit bōa icipere ni
si ēt q̄sqz incipere studeat
ea q̄ bene inchoauit usqz
ad finē uite pducere: quia

melius ē triā iustitie nō co
gnosce q̄ post cognitio
nē retrorsū cōueri. Vnd
dominus ī euangelio. Ne
mo mittēs manū suā ī ara
trū & respiciēs retro aptz
ē regno dei. Igī soror ue
nerabis necesse ē ut p de
sideriū eterne beatitudis
pulsemus quotidie aures
dei oīpotētis nec deficia
mus a bonis q̄ icipimus
priusq̄ illo aperiēte mere
amur de carcere mortis
huius eripi & ad portā ce
lestis prie puenire. Soror
ī xpō amabiliis mihi bonū
ē nobis pseuerare ī serui
tio dei: Quoniā q̄ de mōa
sterio ad seculū reuertūt
plusq̄ carbones nigri effi
ciunt. Qui de mōasterio
ad seculū descēdūt effici
unt nigri sicut carbones
frigidi. Quare. quia p tor
porē mētis ab igne chari
tatis dei sunt mortui atqz
extincti: Vnde bt̄s isido
rus. Qui de bona uita ad

mala reuertunt: p cupiditate mudi sūt cōtenebrati & nigredie uicioꝝ sūt fedati: & fuscati atq; a luce supne claritatis dei sūt extranei & alieni. Qui de monasterio ad seculū fugiunt: a societate āgeloz se parātur: & demonibus sociātur. Qui scām cōgregationē reliquūt: & ad secularē uitā descēdūt: a societate dei elōgātur: atq; dominio diaboli subiugant. Soror ī xpo amātissima: cōsidera qd fecisti: Quotidie reduc ad memoriā unde uenisti: & ad qd uenisti & qre uenisti. Tu pp deū oīa q ī hoc mūdo sūt reliqisti ac despexisti: & p amore illius mōasterium elegisti: Tu regnū celoz cōperasti: & te ipsā ī p̄cio illius tradidisti. Stude ergo cū summa uigilātia: ut nō pdas regnū q comperasti: sed ut habere possis īptetū q optasti & desi-

derasti. Caue ne pdas regnū p quo temetipsā dedisti p̄ciū. Audi pau. apo. dicētē. Nō coronabīs: nisi q legittime certauerit. Ille laborat legittime q in bonis opibus pseuerat usq; ad diem mortis sue. Ille certat legittime: q ī seruitio dei pseuerat sine fraude: & simulatiōe. Ille deo digne seruit q bonū opus qd cepit: usq; ad cōsumationē pducit. Ille ī bōis opibus bene desudat: q ea q bene īcoauit cōsumat. Vnde ecclesia de suis mēbris ī dei seruitio pseuerātib; ī cāticis cāticoz dicit. Ligna domoz nrāz cedria laqaria uero cipressia. Domus ecclesie sūt conuētacula fideiū deo seruiētū: atq; ī his q dei sūt pseuerātiū Cedrus itaq; atq; cipressus: arboris sūt īputribilis nature & signant scōs dei: qui infatigabili atque immarcessibili desyderio cōdito

ris sui flagrāt: & i bonis o
 pibꝫ usqꝫ ad cōsumationē
 uite p̄seuerāt. Igr̄ uenera
 rabis uirgo & tu esto cip̄s
 fus i domo dei i bōa uita
 p̄seuerādo: Etiā in domo
 dei cedrus eris: si d̄ te exē
 plū bōe uite dederis. atqꝫ
 odorē bōe cōuersationis
 fociabus tuis. Virgo pru
 dēs iō hoc dixi ut tota mē
 te despicias aōre seculi. Iō
 hec dixi: ut nūqꝫ uelis reli
 giosā uitā reliqꝫe & secu
 larem reqꝫere. Iō hec dixi
 ut nūqꝫ uelis mōachalē ui
 tā deferere: & sicut canis
 ad uomitū ita redire ad se
 culū. Mōeo te ut i mōaste
 rio cūctis diebꝫ uite tue p̄
 seueres: & ut secularē uitā
 nūqꝫ desiderēs. Mōeo te ut
 cū sūmo d̄siderio mōaste
 riū diligas & ut toto cor
 de seculū postponas. Mo
 neo te ut oī tpe in domo
 dei p̄maneas: & ut nūqꝫ ad
 seculū redire queras qꝫe?
 Quia in mōasterio ē uita
 cōtēplatiua i seculo ē uita
 laboriosa. i mōasterio est
 uita scā: i seculo ē uita cri
 minosa. In mōasterio est
 uita spūalis: i seculo ē uita
 carnalis. In mōasterio est
 uita celestis: i seculo ē uita
 terrestis. In mōasterio ē
 uita q̄eta: i seculo est uita
 trubulēta. i mōasterio est
 uita pacifica: i seculo ē ui
 ta litigiosa. i mōasterio ē
 uita trāqꝫlla: i seculo ē uita
 cōtētiosa. i mōasterio est
 uita pacifica: i seculo ē ui
 ta iurgiis plena. i mōaste
 rio ē uita casta. i seculo est
 uita luxuriosa. in mōaste
 rio ē uita p̄fecta: i seculo ē
 uita uiciosa. i mōasterio ē
 uita plena uirtutibꝫ: i secu
 lo ē uita plena uiciis. i mo
 nasterio ē uita sc̄itatis: i se
 culo est uita iniq̄tatis: So
 ror reuerēdissima audisti
 bōa q̄ sūt i mōasterio au
 disti mala q̄ sūt i seculo: au
 disti uirtutes monasterii
 audisti uicia seculi: audisti
 salutē mōasterii: audisti p̄
 dicionē seculi. audisti uitā

audisti mortē. Hūc igr̃ ec
ce ī cōspectu tuo bonū &
malū. Ecce āte oculos tu
os p̃dicionē aīe & salutē:
Ecce āte te uitā & mortē.
Ecce ignis & aqua extēde
manū tuā & ellige qđ uis
Ecce uia paradisi & ecce uia
īferni. Ecce uia q̃ ducit ad
uitā. & ecce uia q̃ ducit ad
mortē. Ergo ābula p̃ quā
uolueris. Hoc solū rogo
ut elligās meliorē. Fr̃ mi
siliū tuū accipiā & melio
rē uia elligā: bonū ē mihi
siliū accipe: & p̃ uia q̃ du
cit ad paradisū ābulār cum
dei iuuamine. Hōesta uir
go q̃a meliorē uia elligis:
deo gr̃as reddo. Igr̃ uita
bonā quam cepisti tenerē
nō deferās. Propositū bo
ne uite iā cōserua oīb̃ die
bus uite tue. tūc erit opus
tuū p̃fectū si p̃durauerit
usq̃ ī finē. Salus p̃seuerāti
bus p̃mittit̃. Premiū p̃se
ueratib̃ dat̃. Nō ē bonus
q̃ bonū facit sed q̃ īcessa

biliter facit. Si ergo ī bo
nis opibus usq̃ ī finē uite
p̃seueraueris salua eris.

De uirginitate. Ser. xxi.

Rudētes uirgines ac
cepūt oleū ī uasis su
is cū lāpadib̃. Soror cha
rissima: audi q̃ dico. Men
te & corpore uirginē nō
sūt fatue: sed prudētes: &
possūt exire obuiā sp̃sō:
q̃a hēnt oleū ī uasis suis. i.
castitatē ī mētibus. Virgi
nes uero corpore & non
mēte: nō sūt prudētes sed
fatue: nec possūt exire ob
uiā sp̃sō: q̃a nō hēnt ole
um ī uasis suis. i. non hēnt
castitatē ī mētibus. Sic ait
br̃s isidorus. Virgo cor
pore & nō mēte: nō hēt p̃
miū ī remuneratione. Et
dominus ī euāgelio: de fa
tuis uirginibus ait. Amen
dico uobis: nescio uos.
Hac de cā te mōeo soror
dilecta mihi: ut sis mente
& corpore uirgo: ut post
hāc uitā merearis colloca

ri i celesti thalamo a Iesu
xpo celesti spōso. Virgini
tas nō ē iussa: sed admoni
ta: qd nimis ē excelsa. Du
plicatū est donū uirginita
tis: qā i hoc mūdo sollici
tudine caret seculi: & i fu
turo premiū castitatis re
cipiet. Sine dubio q casti
pseuerāt & uirgines: ange
lis dei erūt eq̄les. Virgīes
feliciores eē in eterna btī
tudine: Esaia testāte q ait
Hec dicit dominus eunu
chis. Dabo eis in domo
mea: & i muris nūerus lo
cū: & nomē melius a filiis
& filiabus: nomen sem
piternum dabo eis q nō
peribit. Omne peccatū
per penitentiam recipi
et indulgentiam. Virgini
tas uero si labitur. nullo
modo reperatur. nam q
uis q p penitentiā r̄cipiat
ueniā: tamē p̄ corruptio
nē nūq̄ recipiet pristinā.
Soror uenerabilis: nihil
ualet uirgitas carnis: ubi
nō ē integritas mētis: Vir

gines de suis meritis glori
ātes: hypocritis oparāt q
gloriā boni opis foris ap
petūt: quā itra cōsciētā ha
bere debuerūt. Hoc ē. n. in
euāgelio: uirgines nō h̄re
oleū i uasis suis. i. nō serua
uere i cōsciētā testimoniū
boni opis: sed i facie glori
ari ap̄d hoīes: nō i corde
apud deū. Verba sūt btī.
Augu. Nihil pdest uirgi
nitas carnis: ubi h̄tat ira
cūdia mētis. Multū distat
iter puritatē uirgīalis aīe:
nulla cōtagiōe pollute: &
eā q multoꝝ libidini sub
iacuit. Soror uenerabis:
audi beatū hyero. dicētē.
Nihil pdest h̄re carnē uir
ginē si mente q̄s nupserit
Nihil ēt pdest corpis uir
ginei custodire uirginita
tē: si oculos a cōcupiscētia
noluerit refrenare. Virgi
nitas i corpe nihil pderit
si charitas aut humilitas a
corde discesserit. Moneo
iḡ te honesta soror i xpo
ut sis mēte & corpe uirgo

Mōeo ēt te ut accipias o-
leū bonorū opū tecū: atq;
ut ornes lāpadē tuā bonis
moribus & illumīes eam
sacris uirtutibus ut cū cla-
mor factū fuerit ecce spō
sus uēit exite obuiā ei: pos-
sis occurrere iesu xpō spō
so tuo celesti & ab eo col-
locari ī celesti thalamo.

De continentia. Ser. xxii.

Oror charissima ro-
go ut cū oī deuotiōe
audias amōitionis uerba.

Tricēnarius nūerus pri-
mus ē & significat federa
nuptiarū: Sexagēarius nu-
merus secūdus gradus est
& significat cōtinentiā ui-
duarū. Cētenarius nūerus
tertius gradus ē q; p uigi-
nitatis corona uirginibus
deputat. btūs lśidorus ait

Quidā ī iuuētute luxurio-
se uiuētes. In senectute cō-
tinētes fieri uolūt: & tunc
uolūt castitatē seruare q;
do eos luxuria seruos hīe
cōtēpsit. Tales nō hēnt p

miū qā nō habuerūt labo-
ris certamē. Eos uero ex-
pectat gloria qbus fuerūt
laboriosa certamina. Ca-
stitatis. n. fructus ē suauī-
tatis. Castitas ē pulchritu-
do in uiolata scōrū. Casti-
tas securitas ē mētis & sa-
nitas corporis. Luxuria car-
nem debilitat fractāq; ce-
leriter ducit ad senectutē.
Longa castitas pro uirgi-
nitate reputatur. Igitur so-
ror ueneranda amanda ē
pulchritudo castitatis. Cō-
tinētes & caste uiuentes
deo in semetipsis pparāt
habitaculum. Vnde apo-
stolus: Caste uiuentes tē-
plum dei sunt: & spiritus
sanctus habitat in eis. Cō-
tinētiam facit hominem
proximum deo Ibi habi-
tat deus: ubi permanet
continentia. Castitas iun-
git hominem celo: Casti-
tas pducit hoīem ad rgnū
Caste uiuētib; pmittit re-
gnū celorū. Caste uiuētes

e. iii

hébūt hereditatē in celo.
Bōa ē castitas coniugalī sed
melior ē cōtinētia uidualis
Optīa uero ītegritas uir-
ginalis melior ē uidua hu-
milis q̄ uirgo sup̄ba. Meli-
or est uidua cū humilitate
q̄ uirgo cū sup̄bia. Melior
ē uidua lugiēs pcc̄tā sua q̄
uirgo iactās semetipsā co-
rā hoībus de uirginita sua
Melior ē uidua plorās ini-
qtates suas q̄ uirgo extol-
lens semetipsā de meritis
suis. Nō dēt uirgo gloria-
ri corā hoīb̄ dō dono sue
uirginitatis: q̄a si hoc fece-
rit nō hēt oleū secū: extin-
cta ē. n. lāpada sua Nō dēt
uirgo desp̄icare uiduas.
Virgo q̄ deo uult placere
nō dēt mulieres caste ui-
uētes cōtēnere: q̄a si hoc
fecerit deo displicebit &
sibi nocebit. Virgo q̄ mu-
lieres caste uiuētes & deo
seruiētes desp̄icit superbi-
am facit Quare: q̄a meli-
or est peccator humilis q̄

iustus sup̄bo. Tu ergo ue-
nerabis soror nō desp̄ica-
as mulieres q̄ d̄ celo uene-
rūt maritos habuerūt fili-
os genuerunt: q̄a si eas de-
sp̄exeris nimis āte deū cul-
pabilis eris. Anna pp̄he-
tissa maritū habuit: sed ta-
mē de xp̄o pp̄hetauit &
eū uidere meruit. Et ma-
ria magdalēa secularis fu-
it sed tamē xp̄m resurgen-
tē uidit & apostoloḡ apo-
stola eē meruit. Hōesta
uirgo iō hec dixi ut nullo
mō desp̄icias ancillas xp̄i
q̄ ad seruiēdū deo uenerūt
de uita seculari. Non dēs
ergo hōestas femias q̄ de
seculo ad mōasteriū d̄sp̄i-
cere sed honorare q̄a q̄s
deus dignatus ē eligerē tu
nō dēs cōtēnere. Moneo
ergo te uirgo uenerabilis
ut p̄ amore xp̄i seruias eis
& diligas eas q̄si m̄res. So-
ror ī xp̄o dilectissima iō dēs
eis seruiū q̄si filia q̄a deus
cōuertit eas ad se de secu-

lari uita. Igr̃ deo iuriã fa-
cis: si ancillas dei despicias.
Tu uero amabilis mihi in
xpo soror non dicas ecce
ego lignũ aridũ: nõ dicas
ecce ego arbor ifructuo-
sa: q̃a si xpm spõsũ tuũ di-
ligis: & times sicut debes:
septẽ filios hēs. Primus fi-
lius ē uerecũdia: sc̃dus pa-
tiẽtia: tertius sobrietas: q̃r-
tus tẽpãtia: q̃ntus charitas
sextus hũilitas: septius ca-
stitas. Ecce uenerabilis so-
ror p̃ gr̃am spūs sc̃ti sine
dolore ex icorrupto ute-
ro: septẽ filios xpo pepi-
sti: ut i pleat̃ i te q̃ scriptũ
ē. Quia sterilis pepit sep-
tem. Itaq̃ soror amabilis
mihi i xpo: hos filios quos
lesu xpo spõso tuo genui-
sti: dēs nutrire: fouere: la-
ctare: reficere cõfortare:
& castigare. Nutri eos bo-
nis moribus: foue eos in
sinũ itime cõtẽplatiõis: &
da eis mammilas eterne
dulcedis. Reficẽ eos amo-

re supne suauitatis: & con-
forta eos pane uerbi cele-
stis. Castiga eos flagellis ti-
moris dei: & mada eis ut
nõ supbiat̃: & ut nõ sint le-
ues: nec trãsgressor̃s: atq̃
ut nõq̃ a te discedat̃: nec a
te sepeñt̃. Vides soror di-
lecta: q̃ uirgĩes p̃cipalẽ
locus teneat̃ i regno dei
& nõ i merito. Quia cõtẽ-
pserũt p̃sẽtẽ mũdũ: iõ pue-
nerũt ad celeste regnũ ad
q̃ te pducere dignet̃ ille i
cuius seruicio corpus tuũ
& aĩam tuã consecrasti.
De fornicatiõe. Ser. xxiii.

Oror in xpo dilecta
mihi moneo te ut cũ
oĩ deuotione audias hec
uerba: domĩ ñri lesu xpi.
Sĩt lũbi ur̃i p̃ciĩti: & lucer-
ne ardẽtes i manibus ur̃is
Lumbos p̃cigimus cũ car-
nis luxuriã p̃cõtĩnẽtiã co-
artamus. Lucernas in ma-
nibus tenemus: q̃do pxi-
mis ñris lucis exẽpla mō-
stramus. Fornicatio car-

nis ut ait bñs isidorus a-
dulteriũ ē. Fornicatio aīe
seruitus ydologē ē. Prima
forticationis tela oculogē
sūt: secūda uerboꝝ: sed q
nō capiſt oculis: pōt r̄siste
re uerbis. Oīs imūda pol
lutio: fornicatio diciſt: q̄
uis q̄sq̄ diuerſa turpitudi
nis uoluptate p̄stituaſt. Ex
delectatiōe. n. fornicandi
uana gignunt flagitia: qui
bus regnū dei claudiſt: &
hō a deo ſepaſt. īter cæte
ra ſeptē uicia: fornicatio
maximū ſcelus ē: q̄a p̄car
nis imūdiā: tēplū dei ui
olat: & tollēs mēbꝝ Chri
ſti facit membrum mere
tricis. Igr̄ hō eſta uirgo: ſi
ueꝝ eſt q̄ ī te deus uiuit:
mortua ſit ī te fornicatio
Luxuria inimica ē deo: &
p̄ne beneditiōis: atq̄ ſub
ſtātie: p̄dictio. Fornicatio
nō ſoiū maculat corpus:
ſed & cōſciētā. Qui luxu
riareſt: q̄uis uideat uiuēs:
tamē mortuus ē. Fornica
tores & adulteros iudica

bit deus. i. dānabit eos. au
di igitur ſoror chariſſima
bñi isidori uerba. Fornica
tiōe cōignari: deterius eſt
oī pccō. fornicatio maior
ē oībus peccatis. Fornica
tio graue peccatū eſt. For
nicatio oīa mala ſuperat:
fornicatio grauior ē mor
te. Melius ē mori q̄ forni
cari. Melius ē mori q̄ for
nicatiōe maculari. Melius
ē mori q̄ p̄ fornicatiōe
aīam p̄dere. Luxuria pdu
cit hōiem ad penas īfer
ni. luxuria mergit hōiem
ī īfernū. Luxuria mittit
hōiem ad tartarū. Oculi a
nūcii ſūt fornicatiōis. Vi
ſio ē p̄ia occasio fornica
tiōis. Mēs n. p̄ oculos ca
pitur. Per oculos ītrat ad
mētē ſagitta amoris uiſio
oculogē mittit ſagittas for
nicatiōis ī mētē. Oculus
eſt prima ſagitta forni
cationis. Igitur amabilis
in Chriſto ſoror: repri
me oculos tuos. Ergo
ſubtrahe uiſū. Nō deſigaſ

oculos tuos i specie carnis
Nullū hoīem hac itētiōe
aspicias ut eū cōcupiscas.
nullū hoīem iō aspicias ut
eū carnaliter diligas: Faci
em uiri nō uideas: ut eū i
malo diligas. Auerte ocu
los tuos ne uideāt uanita
tē. Pulchritudinē hoīs nō
cupiscas. Dic mihi soror
uenerabis: q̄lis p̄fectus in
pulchritudine carnis. Nō
ne sicut fenum siccā hō &
fugit pulchritudo eius si
cut umbra. Et q̄do mors
uenerit dic rogo q̄ta pul
chritudo i corpe remane
bit? Cū uideris totū cor
pus tumidū eē: & i fetorē
cōuersū: nōne claudes na
res tuas: ut nō sustineas fe
torē fetidissimū. Dic ro
go ubi tunc pulchritudo
uultus: ubi blāda uerba q̄
corda audiētū molliēbāt
Vbi tūc sermones dulces
qui hoīes letificabāt. Dic
mihi hōesta uirgo: ubi tūc
erit imoderatus risus &

iocus turpis. Vbi tunc ua
na & iutilis leticia q̄ i risū
hoīes cōmouebat. Perit
ad nihilū deuēit. Sicut fu
mus euauit. Ista ē cōsuma
tio pulchritudinis carnis
& consumatio copis. Co
gnosce ergo soror uener.
quia uana ē pulchritudo:
Vndē et salomō ait. Fallax
grā & uana est pulchritu
do. Iḡr soror i xpo aman
tissima: si pulchritudo car
nis uana ē: ergo si pulchri
tudo carnis putredo ē &
uermis: itaq; si pulchritu
do corporis cinis & terra
ē: caue ne ideo hoīes aspi
cias: ut eorū pulchritudi
nē cōcupiscas. Quare? q̄a
mūdus trāsit & cōcupiscē
tia eius. Omne q̄ in mun
do est concuniscentia car
nis est: & concupiscen
tia oculorum. Despicien
dus ergo est mundus pro
pter chistum cum omni
bus que in eo sunt: Tu
uero honesta uirgo q̄ pp

xpm reliquisti seculū: nō de
bes letari ī pulchritudine
hoīum. Te ergo moneo
soror in xpo dilecta ut le
sū xpm spōsū tuū diligas
sup oīa: ut cū eo regnare
possis ī celesti curia. Cer
te si plus delectat mētē cō
cupiscētia fornicatiōis: q̄
amor castitatis: adhuc pe
catū regnat ī hoīe: Sed si
magis delectat mētē pul
chritudo castitatis: quam
turpitudine fornicatiōis: iā
nō regnat peccatū ī hoīe
sed regnat iustitia. Quā
uis hō sit castus ī corpore
tamē si luxuriosus ē ī mē
te peccatū regnat ī corde
eius. Fornicatio cordis ē
ydolog & seruitus. Est & a
lai fornicatio spiritualis:
de q̄ dominus ait. Qui ui
derit mulierē ad concupi
scēdā eā: iā mecatus est in
corde suo. Maxime p car
nis luxuriā: homīes subii
ciunt diabolo q̄ p cetera
uitia. Castitas ē pulchry
tudo aīe: & p hāc uirtutē

coequat hō meritis ange
log. Soror ī xpo amabilis
crede mihi: q̄a multi p in
curiā oculog iciderūt in
piculū aīag suarum. **IN**
TERROGATIO. Fra
ter dilecte dic mihi si ali
quē hoīem nosti p uisio
nē oculog deceptū. **RE**
SPONSIO. O soror ue
nerabis: q̄ multos scio p
uisū esse deceptos: & in la
quum dyaboli missos: Ta
mē ex hiis quos audiui ali
quos dicā tibi. Quia Dia
filia iacob egressa ē ut ui
deret milites regiōis: & a
damauit eā siche atq; ra
puit & uirginitatem illius
turpiter corrupit. Et sic
misera puella q̄a icaute ui
dit q̄ uidere non debuit:
honestatē ac uirginitatē
suā pdidit. David ē qdā
die stans ī solatio domus
sue: uidit mulierem & a
damauit eā p cuius amor
cōmisit adulterium & ho
micidiū: & sic deceptus:
factus ē sue legis reus. Et

q̄a uidit īcaute: q̄ non de-
buit uidē: cōtraxit macu-
lā oī tpe uite sue. Fortissi-
mus sāson descēdit ī regi-
onē philistinog: & uidit
ibi mulierem atq; adama-
uit: & ī gremio illius dor-
miuit: illa uero crīes capi-
tis eiōrahit: & tradidit eū
ī manibus inimicog eius
q̄ statī oculos eius erueūt
& sic miser q̄a uidit q̄ ui-
dere nō debuit oculos p-
didit: & ī piculū corporis
incidit. Cognose ergo so-
ror dilecta. quā multi per
uisionē oculog īciderunt
ī piculū corpog & aīa sua
rū Mōeo ergo te soror in
xpo amabilis: ut facias pa-
ctū cū oculis tuis: ne īcau-
te uideas q̄ uidere nō de-
bes: Caue et ne mors in-
tret p fenestra oculog tu-
orū ad aīam tuā. Itaq; so-
ror in xpo dilectissima: si-
cut iā supius dixi tibi si te
caro terra adhuc īpugnat
si te adhuc luxuria tēptat:
si te adhuc libido īuitat: si

adhuc memoria fornica-
tiōis te cruciat: memoriā
mortis tue tibi obiice. Fi-
nē uite tue āte oculos ad-
hibe diē exitus tui p̄pone
tibi. Prepone tibi futura
tormēta: futurū iudicium
quotidie cogita uerset an-
te oculos tuos ymago fu-
turi iudicii. Reduc ad me-
moriā tuā: horribiles: pe-
nas īferni. Ardor gehēne
extinguat ī te ardorē luxu-
rie. Recordatio eterni iu-
dicii excludat ardorē cor-
poris tui. Flāma īferni in-
extinguibilis: repellat a te
memoriā fornicationis.
Maior ardor minorē ar-
dorē supet. Maior ardor
minorē ardorē uicat. Stri-
dor flāmag horribilis: a-
morē depellat libidinis.
Sicut clauus clauū expel-
lit: ita sepe ardor gehēne
īmittit foras ardorē luxu-
rie. Soror uenēabis oīpo
tētē deū d̄p̄cor: ut det tibi
uerā castitatē mētī & cor-
pis. De abstīnctia: xxiiii.

Occidit perfectum ieiunium
quando noster homo exterior
ieiunat: interior uero orat
Oratio per ieiunium facilius
penetrat celum: Per ieiunium
& orationem mens hominis coniungi-
tur angelis & copulatur deo:
ieiunia forcia arma sunt
aduersus temptationes demoni-
um. Per ieiunium & ora-
tiones uincuntur demones. So-
ror in christo dilecta: uis scire
per quam magis luxuria restrin-
gitur. Frater mi uolo: atque ut illud
mihi ostendas rogo. Audi
ergo amabilis soror in christo
Per ieiunium fornicatio se-
paratur: per ieiunium luxuria
restringitur. Remota sati-
tate: non dominatur luxuria:
Abstinencia carne superat
abstinencia luxuriam refre-
nat: abstinencia fragit mor-
tuam libidinis: abstinencia dis-
solvit uirtutem fornicationis
per famem & sitim: luxuria de-
struit: fames & sitis luxu-
riam uincunt. Mens multitudi-
ne ciborum lassata: perdit ui-

gorem orationis: quoniam caro quod
non precipit diu cibum talis est
anima quod assidue pascitur uerbo
dei. Ieronimus sic ait. Iei-
unia moderata dent esse:
ne nimis debilitet stoma-
chum: quia modicus & temperatus
cibus: corpori & anime est
utilis. Piguis ueter non gi-
gnit subtile sensum. Multo
melius est quotidie parum su-
mere: quam raro satis co-
medere. Parcus cibus &
ueter semper esuriens triduanis
preferat ieiuniis. Ille bene ie-
iunat: qui ab omnibus uitiis de-
clinat. Melior est abstinen-
tia uitiorum quam ciborum. Non
est reputata abstinentia: ubi
fuerit uetris facietas sub-
secuta. Et beatus isidorus.
Tota die epulas in cogitati-
one ruminat: qui ad explen-
dam gulam uespere sibi deli-
cias parat. Vetris uacuum
in oratione uigilare facit. Nam qui
repletus est infert sonum gra-
uissimum. Non bene uigilare
possimus quando ueter noster ci-

bis ē repletus. Soror uene-
rabilis aridū porta corpo-
rū p̄p̄ desiderīū celestis.
regni: ut impleas qđ scriptū
ē ī plā. Sitiuit aīa deū qui
multipliciter & caro mea
Caro. n. tūc deū sitit qđo
p̄ ieiuniū abstinet & arescit
Soror ī xp̄o amabilis cre-
d̄ mihi qā si ī hac uita p̄fe-
cte deū esurieris & sitieris
ex eo ī celesti p̄ria faciabe-
ris. Abstinētia uiuificat &
occidit. uiuificat aīam &
occidit corp̄: Abstinētia
edificat ī aīa uirtutes & d̄-
struit uitia copis. Oī stu-
dio debēus despiciere gu-
lā ciborū. Sp̄nēda ē concu-
piscētia escarū. Cauēda est
cura uētris qđo uēter im-
moderate reficit corp̄ ad
luxuriā excitat. Nō debe-
mus comedere ut uēter ī-
pleat: sed ut corpus sustē-
tet: ubi uēter ē cibus reple-
tus ibi ē ignis luxurie suc-
cursus. Corp̄ at̄ qđ absti-
nētia frāgit ignis luxurie

nō esurit. Ille purpuratus
diues q̄ quotidie epulabat̄
splēdide: qā abstinere a ci-
bis ī hoc seculo noluit: iō ī-
ter flāmas positus gutā a-
que q̄siuit nec accipe me-
ruit. Sicut p̄ abstinētiā ocs
uirtutes sp̄uales radican-
atq; edificat̄ ī aīa: ita & p̄
sacietatē ciborū oīa uitia
nutriūt & cōfortat̄ ī cor-
pore. nō pōt qsq; accipe
p̄fectionē uirtutū nisi pri-
us domuerit ī se uētris gu-
lā: iō tres pueri ī caminū
ignis nō arserunt qā absti-
nētes fuerūt. Daniel ē ī
liberatus est de ore leonū
quia seruauit in se abstinē-
tiā ciborum. Nemo pōt a
semetipso tentationes de-
monum expellere nisi re-
frenauerit in se ap̄tū
gule. INTERROGA-
TIO. Frater charissime
rogo te ut dicas mihi qua-
liter debeo castigare cor-
pus meum per abstinē-
tiam. RE

SPONSIO. Soror dile-
cta sic debes nutrire cor-
pus tuū ut nō supbiat. Et
iteꝝ sic debes illud repri-
mere ut nō cadat: sic. n. de-
bet reficere carnē tuā ut
seruiat. Et sic eā debes ca-
stigare p̄ abstinētiā ut nō
pereat. si carnē tuā supra
modū affligis ciuē tuū oc-
cidis. Et iteꝝ si eā priusq̄
oportet reficis inimicum
tuū nutris. Carissima so-
ror mea hoc debes sp̄ ob-
seruare ī oī abstinētia ut
nō occidas carnē tuā: sed
uitia. Igr̄ soror mihi ī xpo
amātiſſima p̄ abstinētiā
corpus tuū castiga. leiuna
& abstine a cibis. Palidā
gere ora & nō rubea: faci-
es tua nō sit rubicūda sed
pallida. Aridū porta cor-
pus tuū & nō crassum nō
sit corp̄ tuū crassum sed
ficcū. Nō nutrias carnē tu-
am uermibus: ita māduca
ut sp̄ exurias. ita comede
ut sp̄ hēas famē: uēter tuo

nūq̄ impleat̄ cibis. Esuri &
siti abstine & aresce. Cre-
de mihi soror uenerabilis
q̄a tētatiōes uicere nō po-
teris nisi corpus tuū p̄ ab-
stinētiā castigaueris: p̄ ci-
bū & potū crescit luxuria
Cibos̄ saturitas suscitāt
luxuriā carnis: luxuria sp̄
est adiuncta saturitati. Fri-
gus uigiliar̄ extinguit lu-
xurie ardorē. Maligni spi-
ritus ibi magis ītrant ubi
plus escā & potū uident.
Soror in xpo amabilis si-
cut iam dixi tibi: Si p̄fecte-
uis tētationes fugere car-
nis abstine nō solū a cibis
sed ēt ab oībus seculi de-
lectatiōibus ut post hanc
uitam ī celo letari possis
cum angelis. Amen.

De Ebrietate. Ser. xxv.

Soror charissīa mea
audi domini nr̄i iesu
xpi uerba attēdite ne cor-
da ur̄a grauēſ crapula & e-
brietate. Pau. ēt apo. casti-
gādo suos discipulos ait.

N
ē
lu
m
ea
ne
col
de
deb
pēs
lū
brie
nau
ad p
Vir
ē
satur
xuri
dile
tion
luxu
pus
Ebri
tionē
get fi
tas n
nis. E
tē: ut
Hō

Nolite iebriari uio i quo
ē luxuria. Et salomon ait
luxuriosa res ē uinū: & tu
multuosa ebrietas. Ne itū
earis uinū qđo flauescit:
nec cū splēduerit i uitro
color eius. Ingrediſ. n. blā
de: sed in nouissimo mor
debit ut coluber: & qđi ser
pēs uenenū effundit. Nul
lū secretū est: ubi regnat e
brietas. Multos extermin
auit uinū: & pduxit eos
ad piculū corpore & aīag.
Vinū i iocūditate creatū
ē: nō iebrietate. Vbicūq;
saturitas habūdauit: ibi lu
xuria dominabit. Ventrē
distētū cibus & uini pota
tionibus irrigatū uolūtas
luxurie seq̃. Ebrietas cor
pus debilitat: aīam illa qat
Ebrietas generat pturba
tionē mētis. Ebrietas au
get furorē cordis. Ebrie
tas nutrit flāmā foricatio
nis. Ebrietas ita aliēat mē
tē: ut hō nesciat semetipsū
Hō ebrius: ita ē a semetip

so aliēus: ut nesciat ubi sit
Plerisq; laus ē multū bibe
re & nō iebriari. Quos p
pheta icrepat dicēs. Ve q
potētes estis ad bibēdū ui
nū: & uiri fortes ad miscē
dā ebrietatē. Et itez. Veh
q cū surgitis mane ad ebrī
etatē sectādā & potādū us
q ad uespā: ut uino estue
tis: Etiam loel ppheta cla
mat dicēs: Exp̃giscimini e
brii & flete: & ululate oēs
q bibitis uinū i dulcedie:
Nō dicit q bibitis uinū in
necessitate: sed qui bibitis
uinū i dulcedine: hoc ē in
delectatōe. Ebrietas mor
tale crimē ē. Ebrietas gra
ue peccatū ē. Ebrietas in
ter hōicidia & adulteria
atq; fornicatiōes reputat.
Ebrietas eiicit hominē a
regno dei. Ebrietas expel
lit hōiem a paradiso. Ebri
etas demergit hominē in
īfernū. Noe bibit uinū &
uirilia q p sexcētos annos
celauerat nudauit: et loth

f

uino iebriatus: dormiuit
cū filiabo suis: nec tamen
peccatū sēsit qā alienatus
a semetipso fuit. Cogita
ergo soror dilecta qā sit
detestāda & fugiēda, ebri
etas ab oībo seruis dei. **IN**
TERROGATIO. Fra
mi ē peccatū bibeū uinū?
RESPONSIO. Venera
bilis soror: Nō ē peccatū
bibere uinū tēpatū. i. cum
sobrietate. Sic. n. ait Pau.
apo. Thimoteo discipulo
suo. Modicū uinū bibe: p
pter stomachū & frequē
tes ifirmitates tuas. Audi
ēt qd Salomō dicat. Vinū
cū mēsurā potatū: sanitas
ē aīe & corporis. Vinū itē
patū uenenū ē. Vinū sine
mēsurā supat mentē. Per
multū uinū grauaf mens:
Per uinū luxuria crescit: p
uinū luxuria excitatur: p
multū uinū luxuria excita
tur: p multū uinū luxuria
nutrit. Vinū. n. nobis deo
ad letitiā cordis dedit: nō
ad ebrietatē donauit. Igī

hōesta uirgo: bibamus nō
qū gula qrit: sed qū ne
cessitas requirit: Caueamus
igī ne illd qd deus ad me
delā nobis corporis tribuit
uitio gule deputemus ca
ueamus ne uinū qd deus
nobis dedit ad salutē cor
poris i usū uertamo uitio
rū: Caueamus ne medici
nā carnis i uitium uerta
mus ebrietatis. Multi per
uinū a demonibus capti
sūt. Nec ē aliud ebrietas q
māifestissimū demon. Tu
ergo soror i xpo amabilis
bibe uinū tēpatū & erit ti
bi sanitas corporis & letitia
mētis. bibe uinū cū sobrie
tate: & auferet a te pigriti
am atq; desidīā & i dei ser
uitio te faciet sollicitā atq;
deuotā. **Quare?** qā uinū
temperate potatum facit
hominem ad orationem
sollicitum & in dei serui
tio acutum. Igitur soror
charissima si me quasi fra
trem tuū audieris: & hec
omnia sicut dixi feceris la

piens eris.

De peccato. Ser. xxvi.

Oror charissima: audi dominū ī euāgelio dicētē: oīs q facit peccatū feruus ē pccī. Duobz modis committit peccatū. i. aut amorē cupiditatis aut metu tioris: dū hō uult hēre qd cōcupiscit uel eū timet ne icurrat malū qd metuit. Quattuor mōs committit pccūm ī corde: qttuor ēt mōis ppetrat ī ope. Committit peccatum ī corde suggestiōe demonū delectatiōe carnis: cōsensione mētis: defēsiōe ellationis. Committit ēt ī ope aliqdo do latēter aliqdo publice aliqdo cōsuetudīe aliqdo despātiōe. Istis ergo mōis & corde peccamus & ope ppetramus peccatū. Tribz mōis peccatū committit uidelicet pignoratiā: & p īfirmitatē. ac p idustriā. i. sciēter. p ignoratiā peccauit eua ī Paradiso: sicut ait

apostolus. Vir nō ē seductus sed melier fuit seducta: Ergo Adā peccauit p idustriā. Eua uero pignoratiā. Qui uero decipitur ignorat qd cōsētiat p īfirmitatē peccauit. petrus qd p timorē ancille xpm negauit. Grauius ē peccare p īfirmitatē q pignoratiā. Sed multo ē grauius peccare p idustriā q p īfirmitatē. Grauius ēt peccat q ī publico delīqt: q q ī abscondito: dupliciter peccat q ī publico peccat: qā & peccat: & aliis peccare demonstrat. Iā qdā pars iustitiae ē hōiem sua īiqtatē cognoscere: & de pccīs ppriis ī semeipso uerecūdiā hēre. Melius ē hōiem nō peccare propter amorē dei q ppter timorem inferi. Melius est etiam nō peccare q peccatum emendare. Omnis peccans superbus est. Faciens enim uetita contennit diuina precep-

ta. Audi ergo soror caris-
sima que dico audi q̄ mo-
neo: p̄ unū malū pereunt
multa bōa: Custodi ergo
aīam tuā a pccō: qui ī uno
peccauit factus ē oīb̄o re-
us p̄ unū peccatū multe iu-
stitie p̄eūt. Nō declīes cor-
tuū ī hoc q̄ d̄lectat corp̄o.
Nō des aīam tuā in pt̄ate
carnis. nō cōsētias carnali
delectatiōi. Soror uenera-
bilis si sc̄dm carnē uixeris
mories. Mūda ergo cō-
sciētia tuam ab oī pccō: sit
mēs tua pura: sit et corp̄o
tuū ab oī iniquitate purga-
tū: sit corpus tuū imacula-
tum. Macula pccī ī corde
tuo nō remaneat. Nō pōt
corpus corrūpi nisi prius
corruptus fuerit aīus. Si
aīa labit statim corpus ad
peccādū parata ē. Aīa p̄ce-
dit carnē. In crimine aīa
pr̄ia uadit ad peccādū. Ni-
hil pōt corpus facē nisi q̄
uoluerit aīus. Mūda ergo
cor tuū ab iniquitate: & caro

tua nō peccabit. **INTER-
ROGATIO.** Fr̄ mi ro-
go ut dicas mihi si aīa hoīs
peccatoris ē feda & nigra
uel si aīa iusti hoīs est pul-
chra aut formosa. **RE-
SPONSIO.** Soror ī xp̄o
dilecta: Tria sūt ī hoc mū-
do nigriora & deteriora
oī malo: uidelicet aīa pec-
catoris p̄seuerās ī pccō q̄
est plus nigra q̄ coruus: &
mali āgeli q̄ eā rapiūt ī die
mortis eius: & īfernus in
quo iactat: Nō sūt peiora
uel nigriora his tribus in
hoc mūdo itē: tria sūt q̄-
bus nō sūt meliora: aīa ui-
delicet iusti hoīs p̄seuerās
ī bonis opib̄o q̄ ē pulchra
sicut sol & scī āgeli q̄ eā su-
scipiūt ī die mortis sue: &
paradysus ī quo collocat.
His tribus nō sūt meliora
ī creaturis. Angeli scī p̄se-
tāt aīam iusti hoīs āte deū
dicētes. Ecce quē elegisti
domine & assūpsisti sp̄ hī
tabit ī atris tuis. Soror in

xpo.
ab oī
& ī fe
fisti p
bitati
cū iesu
beris.
fione
n
u
q̄do d
is īcip
unde f
cipio a
hil at p
scere n
peccat
dēt fle
ga p̄n
fecit: a
malū
buit fa
lū q̄ n
cit. Ille
tentia
git: &
mitit
& ite
qs la

xpo amabilis: si metē tuā
ab oī iniquitate mūdaueris
& ī seruitio dei sicut pmi
sisti pseueraueris sine du-
bitatiōe ī celesti thalamo
cū iesu xpo spōso tuo leta-
beris. Amē. De cōfessionē
peccatorum & pen-
nitentia. Ser.xxvii.
unc hō īcipit ēē iusto
q̄do de peccatis suis ppri-
is īcipit accusare seipsum
unde scriptū ē. iustus ī prī-
cipio accusator est sui. Ni-
hil at̄ peius q̄ culpā cogno-
scere nec deslere. Omnis
peccator duobus modis
dēt fleī peccata sua. Vnū
q̄a p negligētiā bonū non
fecit: alteꝝ q̄ p audaciam
malū cōmisit. Bonū q̄ de-
buit facere nō fecit & ma-
lū q̄ nō debuit facere fe-
cit. Ille hō digne agit peni-
tentiā: q̄ p̄terita pccā plā-
git: & iteꝝ plāgēda nō cō-
mitit. Nā q̄ plāgit peccatū
& iteꝝ facit peccatū: q̄ si si-
qs lauet laterē crudū: q̄ q̄

to āplius lauerit: tāto āpli-
us faciet lutum. Si q̄do hō
peccare pōt penitet: & ui-
tā suā uiuēs ab oī crimine
corrigit: sine dubitatiōe q̄
do ei mors aduenerit: ad
eternā pueniet req̄e. Qui
āt male uiuit: & in morte
penitētiā agit: sicut dāna-
tio illius ē īcerta: ita & re-
missio illius ē dubia. Qui
ergo securus cupit esse in
morte de īdulgētiā ī sani-
tate penitētiā agat: & ī sa-
nitate pccā sua lugeat. Igr̄
q̄a misratio dei oculta ē:
sine ītermissione flere ne-
cesse ē. Soror charissima:
audi bti Isidori uerba. Nō
oportet penitētē de pccis
suis hēre securitatē. Qua-
re? Quia securitas negli-
gētiā parit. Negligētiā ue-
ro sepe hoīem īcautū ad
priora pccā reducit. Nūc
ergo soror charissima: ac-
cipe consilium meū: & dū
potes uitā tuā emēda. Dū
deus dat tibi licentiā pccā

f iii

tua manifesta. Dū datur
tibi spatium peccata tua
plora. Dum potes penite.
Dū potes pccā tua cōfiteri
Dū adhuc uiuis: pccā tua
luge morietium: uocatio
tua sit emendatio. Dū po
tes mala q̄ fecisti emēda.
Dū potes a pccō & uicio
te r̄trahe. Dū tps ē clama
ad deū p te. Dū adhuc ui
uis ī corpe: tibi īdulgētiā
pccōz tuoz acqre. Priusq̄
dies mortis adueniat tibi
penitētiā age: atēq̄ puteus
te absorbeat penite atēq̄
priusq̄ infernus te rapiat.
Pccā tua luge priusq̄ ī pfū
dū īferni demergaris: ne
gligētias tuas plāge. Vbi
iā nō ē locus īdulgētie ubi
iā nō ē letitia penitendi li
cētia. Vbi iā nō ē licētia e
mēdatiōis: ubi iā nō ē lo
cus cōfessiōis. Quare? q̄
ī īferno nulla ē redēptio:
q̄uis sis peccatrix tamē p
pēitētiā hēbis ueniā. Nul
la tā grauis ē culpa: q̄ p pe
nitētiā nō hēat ueniā. De

spatio auget peccatū: d̄spa
tio maior ē oībz pccis. de
spatio peior ē oī pccō. Igit̄
soror dilecta: certissime
crede: q̄a ē spes ī cōfessio
ne: nullo mō dubites: nul
lo mō de misericordia dī
despes. Habeto fidutiā in
cōfessiōe de bōitate dei.
Frater charissime bene
dicis: bonum das mihi cō
siliū.

CONEESSIO

Eu me peccatrix. heu
me misera: ī tātis pccis in
tātis criminibz ī tantis ne
gligētis cecidi: qd primū
plāgā: qd primū plorē: qd
primū lugeā. Ego misera
quā luctū primū sūmam.
Ego īdigna q̄s lachrymas
prio fūdā. Mēoria nō suf
ficit referre: gesta tātorū
criminū. O lachryne ubi
uos subtraxistis: o lachrie
ubi estis: ubi estis fōtes la
chryaz mouemī obsecro
ad flectū meū: fōtes lachri
maz fluite sup faciē meā
rigate maxillas meas. Da

te r
re n
mo
ueni
piat
ratā
uāt
us p
niam
ignis
term
Deu
uene
tuū?
tine
Qu
pecc
ero:
diei
diei
ue d
sa sū
illux
nā r
me
es:
nit
ho
cla

te mihi plāū amax fucur
re mihi deus meus anteq̃
moriar: ateq̃ mors me p̃-
ueniat: ateq̃ me ifernus ra-
piat: ateq̃ me flāma cōbur-
rat: ateq̃ me tenebre iuol-
uāt. Subuēi mihi deus me-
us priusq̃ ad tormēta pue-
niam: priusq̃ me deuoret
ignis gehēne: priusq̃ sine
termio crucier in iferno.
Deus meus qd faciā: cum
uenerit tremendū iudiciū
tuū? Quid respōdebo cū
tenerit examē iudicii tui.
Quid dicā ego misera &
peccatrix cū presētata fu-
ero ante tribunal xp̃i. Ve
diei illi i quo peccaui: Ve
diei illi quādo malū feci:
ue diei illi quādo trāsgres-
sa sū p̃cepta dei. Vtinā nō
illuxisset sol sup me. Vti-
nā nō fuisset ortus sol sup
me. Odies dete stāda: o di-
es abhomināda: o dies pe-
nitus nō noīanda q̃ me in
hoc seculo ptulit: q̃ mihi
claustra uētris apuit: meli-

us mihi fuerat nō eē i hoc
seculo natā: q̃ i iferno ppe-
tuo cruciatā: melius mihi
fuerat nō eē gēitā: q̃ pati e-
ternas penas Melius mihi
fuerat nō eē gēitā q̃ ppeti
flāmas iferni. Milio mihi
fuerat nō esse genitā: quā
pati eternas penas gehē-
ne. Satis mihi fuerat meli-
us nō esse in hoc mundo
pcreatā: q̃ pati eterna ma-
la: flete sup me celū & ter-
ra: ploraſ me oēs creatur̃
Et q̃ potestis sensū uite ha-
bere: lachrimas efūditē su-
p me. Peccaui. n. grauiter
peccaui ifeliciter peccaui
miserabilis innumerabilia
sūt pccā mea ut bñ uiuerē
ultro p̃misi sed bōa q̃ pro-
misi nunq̃ seruaui: Semp
ad peccatū meū redii: sem-
p pccā mea multiplicaui:
iemp delicta mea iteraui.
Nūq̃ i melius mores mu-
taui. A malis factis nunq̃
cessaui. Orate p̃me domi-
nū uiri sc̃ti: intercedite pro

f iiii

me ad dominum oēs scī.
Oēs scī chori iustorū iter
cedite p me. Si forte mi-
sereat mihi deus: si forte
deleat peccata mea: si for-
te iniquitates meas auferat:
O misera aīa mea: q̄s mi-
serebit tui? Quis consola-
bit te? O aīa misera o aīa
q̄s dabit lamētū p te: ubi
ē custos hoīum? ubi est re-
demptor aīarū. Vbi es pa-
stor bone? Cur despexisti
me: cur auertisti faciē tuā
a me. Deus meus nō me
obliuiscaris ī finē. Nō me
deseras ī ppetuū: non me
deseras ī ptāte demonum
Peccatrix sū: idigna sū: ta-
mē ad te deū meū cōfugio
Tu clemēs tu pius tu mul-
te miseratiōis. Nullū sp̄nis
nullū detestaris: nullū re-
cusas a misericordia. Do-
mine ostēde in me miseri-
cordiā tuā. Obsecro do-
mine ut nō deneges mihi
q̄ misericorditer multis
ddisti. Scelera mea nō de-

fēdo: peccā mea nō abscō-
do. Diplicet mihi malū q̄
feci. Ego misera peccaui.
Errorē meū cōfiteor. cul-
pā meā manifesto: Iniqui-
tāte meā cognosco. Peccaui
deus meus propitius esto
mihi peccatrici. Parce ma-
lis meis: ignosce peccatis
meis: indulge criminibus
meis. Domine si iniquitates
obseruaueris: domine q̄s
sustinebit. Nullus ad exa-
mē tuū nec iustitia iusti se-
cura erit: q̄s. n. iustus q̄ se
audeat dicere sine pccō:
nullus hō ē sine pccō. Ne-
mo ē mūdus a delicto: ne-
mo ē mūdus in cōspectu
tuo ecce iter scōs nemo ē
īmaculatus: ecce q̄ serui-
rūt deo nō fuerūt stabiles
& ī āgelis iuēta ē iniquitas.
Stelle nō sūt munde corā
te. Celi nō sūt mūdi ī con-
spectu tuo: si igr nemo in
cōspectu tuo ē scūs: nemo
īmaculato q̄to magis ego
peccatrix & putredo ac

abscō
uermis filia hoīum q̄ bibi
īiq̄tates q̄si aq̄s: & multi
plicauī pccā mea. Que se
deo ī puluere: q̄ hīto ī do
mo lutea: q̄ terrenū hēo
fūdāmētū. Deus meo por
rige dexterā tuā mihi pec
catrici. Mēorare obsecro
domīe q̄ sit mea substātia
Memēto domīe q̄a terra
sum. Memēto q̄a cinis &
puliis sū. Medicinā qua sa
ner tribue. Medicinā qua
curer īpēde. Ego misera
cecidī in foueā peccatorū
meorū. Ego īdigna cecidī
ī pfūdū īfernī. Deus me
us libera aīam meā capti
uā ab īferno. Nō occludat
me pfūdū: nō absorbeat
me īferno. Nō urgeat sup
me puteo os suū. Abyssus
nō d̄neget mihi exitū. Ec
ce dies timēdus iā iminet
iā uenit ultīa dies iā p̄pe ē
dies mortis. Nihil supe
st mihi nisi tumultus: nihil ni
si sepulchrum. Parce mihi
dōine āteq̄ uadā ad terrā

tenebrosā: Subueni mihi
d̄us meus: priusq̄ uadā ad
terrā miserie & tenebra
rū. Redēptor aīarū succur
re mihi anteq̄ moriar: sol
ue uincula pccōrū meorū:
priusq̄ ad mortē pueniā.
Soror mihi ī xp̄o dilecta:
d̄us misereat tui: & dimit
tat tibi oīa pccā tua. Deus
tribuat tibi īdulgētiā tuo
rū delictorū. Deus īdulge
at tibi qcqd̄ peccasti: Deo
te lauet: ab oī pccō. Age
itaq̄ iā ut opōtet: p̄pone
ī cordē tuo ut āplio nō pec
ces. Statue ī corde tuo: ut
āplio malū nō facias. Ca
ue culpas tuas iterare. Nō
te polluas post peccatum
Post luctū penitētie nō re
deas ad peccatū. Nō iteq̄
facias: q̄ iteq̄ plāgas. Nō
ē penitens sed irrisor: qui
adhuc agit unde pēiteat.
Nō uidet deū dep̄cari hu
milis: sed subsanā sup̄bis
Qui adhuc malū agit: un
de iā penitētiā accepit.

Vnde & bt̃s Isidorus ait
Inanis ē penitētia: q̃ seq̃ns
coīgnat culpa. Et itez. ite
ratū uulnus tardio sanat.
Frequēter peccās & lugēs
uix meref ueniā. Esto igr̃
cōfirmata ī penitētia: ui
tā bonā quā cepisti tene
nō deseras. Salus pseuerā
tibus p̃mittit. Premiū p̃
seueratibus dat. Vnde d̃r
bt̃i q̃ custodiūt iudiciū: &
faciūt iusticiā ī oī tpe: Et
itez. Qui pseuerauerit us
q̃ ī finē hic salus erit. Ho
nesta uirgo moneo te ut
sp̃ portes uerecūdiā ī uul
tu: de recordatione pccī:
porta pudorem ī facie de
memoria delicti. Propter
uerecūdiā pccī: oculos tu
os leuare erubescē: ābula
deposita facie: mesto me
rore ī cede abiectu uultu.
ciliciū & cinis iuoluāt mē
bratua: ciliciū opiat cōpo
tuū. Terra sit tibi cubile.
Stratus sit tibi humo. Pul
uis es ī puluerē sed. Cinis

es ī cinerē sed. Esto sp̃ plā
gēs: sp̃ merēs: sēp suspiria
cordis emittēs: sp̃ sit com
pūctio ī corde tuo. Sit la
mētū ī tuo pectorē sint ge
mitus ī tuo corde. Frequē
ter lachrie fluāt ab oculis
tuis. Sēp esto parata ad la
chrias: Venerabilis uirgo
crede mihi: q̃a nūq̃ serui
dei ī hac uita dēnt eē secu
ri. quīs sint iusti. Serui dei
sēp dēnt uigilare: & pccā
sua cū lachrymis ad mēo
riā reducere. Vnde in lau
dibus sp̃ōsi. f. xp̃i ī cāticis
cāticor̃ d̃r. Come eis sūt
elate palmar̃ nigre quasi
corus. Quid p̃comas xp̃i
itelligimus: nisi fideles ho
mines: q̃ dū fidē scē trini
tatis ī mēte custodiunt &
deo adherētes: q̃ credūt
faciūt: q̃si ī capite pēdētes
illi honorē ofērūt. Palma
āt ualde ī altū crescēdo p̃
ficit: & uictoriā sua signifi
catiōe p̃tēdit. Come ergo
xp̃i sicut elate palmar̃ sūt

q̄a electi q̄q̄ dū sp̄ ad alta
uirtutū se efferūt per dei
gratiā q̄doq̄ ad uictoriā
p̄dicunt. Nigre at̄ sunt si
cut coru: q̄a quis uirtuti-
bus ī celū se erigāt: sēp ta-
men pccōres se eē cogno-
scūt. Sic & tu soror mihi ī
x̄po amātissima: quis be-
ne & religiose uiuas: quis
iuste & deuote deo serui-
as: te tamē moneo ut nūq̄
deseras lachrymas. Si igr̄
uis abluere pccōr̄ tuorū
maculas: sp̄ dilige lachry-
mas. Dulce tibi sint lachri-
me. Delectet te sp̄ plāctus
& luctus: nūq̄ deseras plā-
ctū & luctū tāto esto p̄na
ad lamēta: q̄to fuisti p̄na
ad culpā. Quāta fuit tibi ī
tētio ad peccādū tanta sit
ad penitēdū deuotio. Se-
cūdū īfirmitatē adhibēda
ē medicina: grauiā pecca-
ta: grādia lamenta deside-
rāt. Soror uenerabis: ipse
te adiuuare & cōsolari di-
gne ī hac p̄feti uita: quē

angeli adorāt ī celesti cu-
ria. Amen.

De cōmuniōe. Ser. xxviii.

Vicūq̄ māducauerit
panem: & biberit cal-
cē dōini īdigne: reus erit
corporis & sanguinis do-
mini: idest peccatū & ma-
culā cōtrahet sibi. Quare
q̄a ad bonū male accedit.
Probet aut̄ se ipsū homo:
& sic de pane illo edat &
de calice bibat. Ac si dice-
ret: unusq̄sq̄ cōsideret ui-
tam suā: & emūdet cor su-
um ab omni malicia: ut di-
gne possit accedere ad tā
magnum sacramentum.
Quicūq̄ enim corpus &
sanguinem domini man-
ducat & bibit indigne iu-
diciū sibi manducat &
bibit scilicet causam sue
damnationis. Vnde eti-
am beatus Isidorus ait. ✓
Qui in ecclesia scelerate
uiuunt: & communicare
nō desinunt putātes se ta-
li cōmuniōe a pccis posse

mūdari: sciāt hi tales ad e-
mūdationē sibi nō p̄fice-
re: dicēte p̄pheta. Quid ē
q̄ dilectus meus ī domo
mea fecit scelera multa.
Nūq̄ carnes scē auferēt a
te malicias tuas? q̄ ergo
corpo xpi uult accipe: prius
studeat ī xpi fide & dilecti-
one manere. Hic ē q̄ ait
dominus ī euāgelio: q̄ mā-
ducat carnē meā & bibit
sanguinē meū ī me manet
& ego ī eo. Ac si diceret.
Ille ī me manet: q̄ ī bonis
opibz uolūtātē meā implet
Alioqn nisi prius ī me ma-
neat p̄ fidē & bonā opati-
onē: & ego ī eo: carnē me-
am māducare nō pōt: nec
sanguinē bibere: qd ē ergo
q̄ māducant hoies. Ecce
oēs frequēter sacramēta
altaris p̄cipiūt: p̄cipiūt pla-
ne: sed alio carnē xpi spūa-
liter māducat: & sanguinē
bibit. Alio uero nō. sed tā-
tū sacramētū. i. corpo xpi
sub sacramēto & nō rē sa-
cramēti. Sacramētū hoc

dicat corpo xpi p̄priū de
uirgīe natū: rē uero spūa-
lē xpi carnē: bono igr̄ ac-
cipit sacramētū & rem sa-
cramēti. malus uero quia
māducat īdigne: sicut apo-
stolus ait iudiciū māducat
& bibit: nō p̄bās se prius
nec diiudicās corpo dōini
Ergo qd manducat p̄cōr
& qd bibit. Non utiq̄ car-
nē & sanguinē spūaliter ad
suā salutē: sed iudiciū ad
suā dānationē: licet uidea-
tur cū ceteris sacramētū
altaris p̄cipe. Itaq̄ alius ac-
cipit corpus dōini ad salu-
tē alio uero ad dānationē
ille q̄ cū iuda traditor cor-
pus dōini accipit: cū iuda
dēnat: q̄ cū petro & cum
ceteris fidēlibz dūote ac fi-
deliter illd sūt sine dubio
cū petro & ceteris apo. in
corpe xpi scīficat audi igr̄
spōsa xpi uerba btī augu.
q̄ ad istd altā casto corpe
& mundo corde: cū pura
cōsciētia atq̄ deuota mēte:
ad cōmunionē uēit ad illd al

tare q̄ ē ī celis āte oculos
dei felici trāsmigratiōe p
uēiet. Soror ī x̄po amabi
lis rogo ut audias prudē
tiā serpētis: Serpens. n. cū
cepit ire ad bibēdū āteq̄ p
uēiat ad fontem uomitat
oēm uenenū. Imitare er
go & tu carissima hūc ser
pētē ī hac pte ut anteq̄ ue
nias ad fontē. i. ad cōionē
corpis & sāguis dōini n̄ri
iesu x̄pi. Euomas oē uene
nū. s. odiū: irā: malitiā: iui
diā: uolūtātē malā: & no
xias: cogitatiōes ex corde
tuo: Dīte ēt oībo sociabo
tuis: & oībo p̄xis tuis ea q̄
ī te peccauer̄ ut tibi dimit
tant a deo pccā tua: sicut
ipse dōinus ait. Dimittite
& dimittet̄ uobis. Itaq̄ si
hec oīa feceris sicut dixi
poteris accedere ad fōtē
uiuū. i. ad x̄pm qui est fōs
oīum bonorū. Ipse ēt ait d̄
seipso. Ego sū panis uiuus
q̄ de celo descēdi. De hoc
pane dicit dauid ī psal. pa

nē āgelorū māducauit hō
alioqn esca illa licet de ce
lo uenerit & potus q̄a cor
poreus erat āgelis nō con
gruebat: sed utiq̄ illi p̄ais
& potus q̄ p hoc p̄figura
bat. x̄ps uero panis ē āge
lorū: & sacramētū hoc: ue
ra caro eius ē: & uerus sā
guis q̄d spūaliter mandu
cat & bibit hō: Ac p hoc
ūde uiuūt āgeli ī celis: ind̄
uiuit hō ī terris q̄a totum
spūale ē & diuinū ī eo q̄d
p̄cipit hō. Sed sicut apost.
ait: qdā ī deserto eādē escā
spūaliter māducauere &
tamen mortui sunt. Ita &
nūc ī ecclesia q̄busdā cor
pus dōini ē uita: q̄busdam
uero est pena & suppliciū
peccati. Corpus dōini sine
dubio ē uita illis: q̄bo x̄ps
ē uita. Illis uero ē mors q̄
p culpā & ignorantia atq̄
negligētiā mēbra sūt dia
boli. Vnde soror amātissi
ma mihi ī x̄po moneo te
ut aliud gustādo itelligas

quādo corpꝫ dōini recipis q̄
q̄ ore sētis. audi ē t̄ hōesta
uirgo qd sacerdos ī conse
chratiōe corpis xp̄i dicat.
Rogamꝫ iqt oblationem
hāc fieri benedictā p̄ quā
nos benedicāur. Ad scr̄p
tā p̄ q̄ nos oēs ī celo c̄scri
bamur rathā p̄ quā ī uisce
ribꝫ xp̄i cēseamur Rōna
bilē p̄ quam a bestiali sēsu
exuamur. Acceptabilēq̄
facere digneris q̄tenus &
nos p̄ hoc q̄ ī nobis displi
cimus acceptabilis ī eius
unico filio lesu xp̄o simus
Igr̄ honesta uirgo sicut su
pius iā dictū ē. Xp̄s ex se
metipso ī celo scōs āgelos
pascit. xp̄s ē t̄ ex semetip̄o
ī terra oēs fideles reficit:
xp̄s p̄ sp̄em scōs āgelos fa
ciat ī p̄ria. Xp̄s nos pascit
p̄ fidē ī terra ne d̄ficiamꝫ
ī uia: xp̄s angelos & hoīes
reficit ex semetip̄o: tamē
ītegre réanet ī suo regno
q̄ bonus p̄ais & q̄ mirabi
lis de quo ī celo āgeli satu
rant: & ī terra hoīes r̄fici
unt: quē māducat āgelus
pleno ore ī p̄ria ipsum co
medit pegrinus hō p̄ mo
dulo suo ne lassetur ī uia
xp̄s panis uiuus q̄ ē refec
tio āgelorꝫ: ip̄e ē r̄dēptio
& medicīa hoīum. Nunc
ergo soror charissima de
p̄care dōine ī tota mente
tua ut mūdet c̄sciētā tuā
ab oī malitia q̄tenꝫ digne
possis accipe corpis & s̄a
guīs dōini n̄ri lesu xp̄i mi
steria De cogitatōe. xxix.
Oror carissima audi
ea q̄ dōinus ait p̄ esa
iā p̄phetā. Afferte malū
cogitationū ūr̄arꝫ ab ocu
lis ūris quīs hō cesset ab
ope malo tamē si malā co
gitationē hēt ī corde suo
nō ē sine culpa. Vnde ait
bt̄us Isidor. Nō solū ī fc̄is
peccamꝫ: sed & ī cogitati
onibꝫ si eis illicite occurrē
tibo d̄lectemur sicut uipa
a filiis suis ī uentre adhuc
positis occidit: ita nos oc

cidūt cogitatiōes nre in-
tra nos enutrite qā consu-
mūt aīam nrām ueneno-
uiperio. Igr̃ soror dilecta
mihi in xpo moneo te ut
cor tuū cū oī studio custo-
dias. Quoniā ibi ē initiū
boni opis aut mali. Vnde
scriptū ē oī custodia serua
cor tuū quoniā ex ipso ui-
ta procedit. Audi et rogo
hōesta uirgo qd spōsus in
laudibꝫ ecclesie dicat ī cā-
ticis cāticorꝫ: Come capi-
tis tui ut purpura regis iū-
cta canalibꝫ. Come capi-
tis ecclesie lectulū scē aīe
ut purpura regis iūcta ca-
nalibꝫ eē memorāf: Pur-
pura qppe p fasciculos in
canalibus ligaf. Sup quos
dū aq̃ picif: p canales ad-
uestē q̃ supposita ē curit:
ut uestis tiguaf: & ī nomē
accipit ut ticta colore pur-
pureo purpura uocet: q̃
oīa scē mēti cōgruūt. Co-
me qppe capitis sunt cogi-
tatiōes mētis: q̃ ī canalibꝫ

ligaf: qā ī scripturis diuīs:
ne iutiliter fluāt strīgunt
Custodi ergo cor tuū ue-
nerabilis uirgo a cogitati-
one noxia. Mētē tuā tur-
pis cogitatio nō subrepat
sit mēs tua pura: Deus nō
solū examiat carnē sed &
mētē. dōinus iudicat con-
sciētias hoīum. deo iudex
et de cogitationibus iudi-
cat aīam qdō titillat mala
cogitatio: nō cōfētias illi:
No finas malā cogitatio-
nē manere ī corde tuo.
Quacūq̃ hora mala cogi-
tatio uenerit: expelle eā.
Quācito apparuerit scor-
pio: cōtere caput eiꝫ. Cō-
tere caput serpētis. i. male
cogitatiōis. Ibi emēda cul-
pā ubi nascif. .s. ī corde: ca-
put cogitatiōis prauē ex-
pelle a corde tuo. Ibi pccā
ubi nescis eē deū. Nihil ce-
lať ante deum. Videt oc-
ulta qui fecit abscondita
Dominus ubiq̃ p̃sēs est.
Spiritus dei totū implet.

Maiestas oīpotētis dei pe
netrat oīa elementa. Nul
lus locus ē extra deū. Do
minus scit cogitatiōes ho
minum. Soror dilecta: uis
nūq̄ eē tristis. Fr̄ mi uolo
ergo bene uiue. Si bene ui
xeris: nūq̄ eris tristis. Secu
ra mēs leuiter sustinet tri
sticiā. Bōa mēs sp̄ hēt gau
diū. Si .n. ī bona uita pse
ueraueris tristicia elonga
biſ a te. Si ī scītate pseue
raueris: tristicia nō occur
ret tibi. si bene & pie uixe
ris neq̄ plagā neq̄ mor
tem timebis: Cōsciētia at
peccatoris sp̄ ē ī pena. Nū
q̄ reus hō securus ē. Mens
n. male sibi cōscia: ppriis
agitat̄ stimulis. Soror ue
nerabis. Audi q̄ dominus
dicat de muliere ad serpē
tē. Ipsa cōteret caput tuū.
Caput serpētis cōterit̄: q̄
do ibi culpa emēdat̄ ubi
nascit̄: Oīpotēs dūs mū
det cor tuū ab oī cogitati
ōne mala: ut ei possis ser

uire sine macula. Amen.
De Silentio. Ser. xxx.

Saias ppheta dicit:
Cultus iustitie ē filē
tiū: & securitas usq̄ ī sem
piternū. Et itez: dauid ob
secrādo postulat dicēs: po
ne domīe custodiam ori
meo: & ostiū circumstātie
labiis meis. Sci p̄res sūma
cū uigilātia filētiū custodi
ētes: studuerūt uacare &
uidere q̄ dulcis & q̄ suauis
ē dominus: Et actiue uite
curis Postpositis: adheſe
runt contemplatiue uite.
Soror charissima respice
ī honesta uerba: fuge im
pudicos sermōes. Vanus
sermo cito polluit mentē
& facile agitur q̄ libenter
auditur. Nihil unq̄ ex ore
tuo procedat q̄ possit im
pedire. Nihil unq̄ loqua
ris q̄ nō conueniat. Hoc
procedat de labiis tuis q̄
aures audiētis. Fuge tur
pitudinē sermonis: Vano
sermo demonstrat cōsciē

ptur
ferr
cōsci
sciēti
entia
dit: t
Ex ha
loqui
mōe
strige
so uer
nō lo
naue
nō er
q̄q̄
ferr
uscui
stabū
q̄ris
na di
tuus
tua n
tua n
q̄ su
mic
cult
tuis
ligu
Sci

ptudinē sermōis. Vanus
sermo demonstrat uanam
cōsciētā: līgua ostēdit cō-
sciētā: līgua ostēdit cōsci-
entiā hoīs q̄lis sermo ostē-
dit: talis aīus cōprobat.
Ex habūdātia. n. cordis of-
loquit̃. Ab ocioso. n. ser-
mōe refrena līguā tuā. re-
strīge līguā tuā ab ocio-
so uerbo. Turpes fabulas
nō loq̄ris: non garrias ua-
na uerba. Sermo ociosus
nō erit absq̃ iudicio. Vnō
q̃sq̃ rōem redditurus est
sermonū suorū: Ante uni-
uscuiusq̃ faciē uerba sua
stabūt ī die iudicii. Ea q̃ lo-
q̄ris: grauitate atq̃ doctri-
na digna fiant. Sit sermo
tuus irrephēibilis: Līgua
tua non te perdat. Līgua
tua nō te dānet. Nō loq̄ris
q̃ suscipiat aduersarius a-
micū tuū sit silētiū. Pone
custodiā ori tuo. In labiis
tuis pone signaculū. Pōe
līgue tue claustra silentii:
Scito quo tpe dicas. Cōfi-

dera q̃ hora loq̄ris. tpe cō-
gruo loq̄re: tpe cōgruo ta-
ce. Tace usq̃quo īterroge-
ris: īterrogatio os tuū api-
at. sint uerba tua pauca:
nō trāseas mēsurā loq̄ndi
Multiloqa effugiūt culpā
multiloqū nō declīat pec-
catū. Virgo līguosa stulta
ē: uirgo sapiēs paucis utit̃
uerbis. Sapiētia breuē ser-
monē facit: loq̃ multum
stultitia ē. sit ergo ī uerbo
tuo mēsurā: sit ī sermōe
tuo statera: Modū loq̄ndi
nō trāseas. Venerabis so-
ror ille dignet̃ ori tuo po-
nere custodiā: qui te sibi e-
legit ī spōsā. Amen.

De mendatio. Ser. xxxi.

Endaces faciunt: ut
nec uera dicētibus cre-
das. Sūmo studio cauēdū
ē oē genus mendacii: q̄uis
sit quoddā genus mēdatii
leuioris culpe. uelut si q̃s-
q̃ p̃ salute hoīum mētiat̃
Sed q̃a scriptū ē. Os quod
mētē occidit aīam. Hoc

genus mēdacii pfecti uiri
summo studio fugiunt: ut
nec uita cuiuslibet p eorū
fallaciā defēdāt. ne siue aīe
noceant: dū p̄stare aliene
carni uolunt: Tamē hoc
genus mēdacii facile cre
dimus dimitti. Soror caris
sima mōeo te: ut sūmope
fugias oē genus mēdacii:
Nec p occasionē: nec per
studiū loq̄ris falsū: nō stu
deas mētiri: nec ēt ut pre
stes alicui. Nō alienā uitā
p mēdatiū defēdas. nullū
iustū mēdatiū. oē mēdati
um in oībus ē peccatū. oē
qd a ueritate discōdat ini
qtas ē. Leges seculi dānāt
falsarios leges seculi puni
unt mēdaces. Si mēdatiū
apud oēs dānāt. Si falsitas
humano iudici punit: q̄to
magis āte deū qui ē testis
uerborū & opū. Ante quē
ēt de occioso uerbo unus
q̄sq̄ rōnē redditurus est.
Ante quē & p occioso ser
mōe penas q̄sq̄ sustine

bit. Et pdes eos q̄ loquū
tur mēdatiū. Et testis fal
sus nō erit ip̄uitus. Soror
uenerabilis declina ergo
mēdatiū: falsū nō loq̄ris.
Quod uerū ē loq̄re: nūq̄
mentiaris. Esto uerax ne
minē mētiēdo decipias:
Nō aliud dicas & aliud fa
cias. soror dilecta dūs det
tibi uera loqui. Amen.
De periurio. Ser. xxxii.

Ominus dicit i euan
gelio. Nō iures p ce
lū: q̄a sedes dei ē: neq̄ per
terrā q̄a scabellū pedū ei
ē: neq̄ p caput tuū: q̄a nō
potes i eo unū capillū fa
cere albū aut nigrū. Sit at
sermo tuus: ē est: nō non.
Quod āplius ē a malo ē.
Sicut mētiri nō pōt q̄ nō
loq̄ sic piurari nō poterit
q̄ iurare nō appetit. Quā
cūq̄ arte uerborū q̄sq̄ iu
ret: deus tamē qui ē testis
cōsciētie hoc ita accipit si
cut ille cui iurat intelligit.
Malū qd iuramus facer:

nō de
uener
qliter
iures:
piurat
nūq̄ iu
iuram
Pericu
iuradi
piuri.
hōiem
in ore
tuo nō
get iur
more
ti. Fir
tui fic
ror: si
ginec
temp
mod

De d

scul
de

nō debemo implere. Soror
uenerabilis uis ut dicā tibi
q̄liter nūq̄ piurabis: nūq̄
iures: si nō iuraueris nūq̄
piuraberis si piurari ties
nūq̄ iures. Prohibe ēt tibi
iuramētū: tolle usū iurādi
Periculosū ē. n. iurā: usus
iurādi facit consuetudinē
piurii. Vsus iurandi ducit
hōiem ad periurium. Sit
in ore tuo est: sit in ore
tuo nō ē. Veritas non īdi
get iuramēto. Fidelis ser
mo retinet locū sacramē
ti. Firma ēt sit sacramēti
tui fides. Amantissima so
ror: spūs s̄ctus q̄ i tuo uir
gineo corpore sibi fecit
templū: ponat in ore tuo
moderationis signaculū.
Amen.

De detractiōe. Ser. xxxiii.

Oror mihi ī xp̄o dile
cta: audi que dico: au
sculta que moneo: atten
de que lequor. Detractio

graue uitium ē. detractio
graue peccatum est. De
tractio grauis damnatio
est. Detractio grande cri
men est. Omnes repre
hendunt detractorem.
Omnes uituperant detra
hentem. Omnes dehone
stant illum qui detrahit.
Et dauid propheta. De
trahentem secreto proxi
mo suo: hūc persequebar
hoc sūme turpitudinis ē
hoc nihil fedis ē: detrahē
tes latrant quasi canes. Si
cut canes rodunt pedes
transeuntium: ita detra
hentes rodunt uitam pro
ximorum. Canes solent
mordere homines: & de
te pestifero lacerare trā
seuntēs. Soror uenerabi
lis: ergo abscede a lingua
tua uitium detradendi: a
lienam uitam non rodas:
uitam alienam non repre
hendas: uitam alienam
non laceres. De aliēo ma
lo nō īngnes os tuū. Non

detrahes peccati sed cōdo
le: qđ in alio detrahis: ī te
potius ptimeſce: qđ ī aliis
reprehēdis: in te emēda.
Quāto ſtudio īprehēdis
alienam uitā: tanto ſtudio
emēda temetiſā: quādo
alteri detrahis te diſcute.
Quādo aliū mordes: tua
pccā: īdargue. Si uis detra
heſ tuis peccatis detrahe.
Non pſpicias aliena pccā:
ſed tua ppria. Nō itendas
alienis uitis: ſed tuis ppri
is. Nunq̃ alii detrahis ſi te
bene pſpicias. De tua er
go emēdatiōe eſto ſollici
ta. De tua ſalute & corre
ctiōe eſto atēta. dtrahētes
nō audias. Suſurrātibz au
ditū nō prebeas. Pari rea
tu detrahētes & audiētes
tenētur. Similiter ē culpa
bilis & qui detrahit: & qui
detrahētē audit. Maledi
cti regnum dei nō poſſi
debūt. Virgo q̃ ad celeſtē
thalamū deſiderat puenī
r nō debet hoibus detrahe

re. O uirgo uenerabilis: ſi
aures tuas a detrahētibus
ſepaueris: & linguā tuā ſi
cut dixi ab oī loquutiōe p
uerſa refrēaueris īter pru
dētes uirgīes cōputabis.

De inuidia ſer. xxxiiii.

h Omo inuidus mēbrū
eſt diaboli: cuius inuidia
mors ītroiuit ī orbē terra
rū. Inuidia cuncta germia
uirtutum concremat. In
uidia cuncta bona pe
ſtifero ardore deuorat. In
uidia tineā eſt aīe. Inuidia
primū nocet ſibi q̃ alteri.
Inuidia primū ſeipſū mor
det q̃ alteri: inuidia primū
ſuum mordet auctore. In
uidia ſenſū hoīs comedit
pectus urit: mentē lacerat
cor hoīs q̃ ſi quedā peſtis
paſcit. Igit̃ cōtra inuidiam
occurat bōitas. Charitas
preparatur aduerſus inui
diam. Soror amantiſſima
de bono alterius non do
leas. De alterius profectu
non tabeſcas. De alterius

felic
Null
habe
malū
inuidia
uidet
lo de
bus nō
q̃ cū x
derat
nore
Char
det co
atq̃ iu
macu
De in
C
ſpōſi
ſerm
rē. E
miti
tiplic
cōui
to ē
lus
piē
irā
Q

felicitate non crucieris.

Nulla uirtus est que non habeat contrariū inuidie malū. Sola miseria caret iuidia. Quare: q̄a nemo i uidet mīlro: Virgo q̄ i celo desiderat habitare hoī bus nō dēt iuidere. Virgo q̄ cū xp̄o ad nuptias desi derat itrare de alterio ho nore nō dēt contristari.

Charissima soror deo mū det cor tuū ab oī malitia atq; iuidia ut ei possis sine macula seruire. Amen.

De ira. Ser. xxxv.

Onesta uirgo. Audi qd salomō dicat. Re spōsio molis frāgit iram. sermo durus excitat furo ré. Et itex: Dulce uerbū mitigat inimicos & mul tiplicat amicos: Tāto q̄sq; cōuincit minus sapiens q̄ to ē mino paties p̄ irā ocu lus mētis turbat p̄ irā sa piētes pdūt sapientiā: per irā alienat hō a semetip̄o Quidā cito irascūtur sed

ad pacē cito redeunt. qui dā uero tardius irascunt & ad pacē tardius reuer tunt. Alii aut qd̄ grauius est & ad irā cicius icitātur & ad pacē tardius inclinā tur. Melior ē tamē q̄ citi us irascitur & ad pacē cito reuertit q̄ qui tardius ira scit & ad pacē tardius icli natur: Carissima soror au di et iacobū dicētē: sit aut oīs hō uelox ad audiēdū tardius aut ad loquēdū & tardius ad irā. Quare? q̄a ira uiri dei iustitiā nō ope rat p̄culdubio: nec ira uir ginis iustitiā dei opari po terit Virgo que tēplū dei dēt fieri nullo mō dēt ira sci. Nō decet xp̄i spōsam eē iracūdā. Virgo q̄ in pe ctore suo preparat mālio nē xp̄o oībo mōis dēt ex pellere iracundiā a corde suo. Virgo que desiderat cū xp̄o ad celestem thala mum peruēire debet oīo a corde suo iram expelle

g iii

re. Amātiſſima ſoror ſi te
p̄uenerit iracūdia reſtrin
ge illā ſi te p̄occupauerit
ira mitiga eam. Tépera
furorem: tépera indigna
tionem. Motū iracundie
reſtringe. Refréa impetū
ire. Si nō potes uitare irā:
uel tépa. Nō te rapiat fu
ror: nō te inflāmet ira nō
te commoueat idignatio
Sol nō occidat ſup iracun
diā tuā. Amē. De odio

Sermo. xxxvi.

H Oneſta uirgo audi q̄
dico. Odiū ſepat hoīem a
regno dei. Odiū ſeparat
hoīem a paradifo: Odiū
ſubtrahit hoīem a celo.
Odiū nec p̄ paſſionē dele
tur: nec p̄ martyriū purga
tur: nec p̄ ſanguinē effuſū
abluiſ: Non debēus odio
habere homies ſed uicia:
Qui frēm ſuū odit homi
cidaē: Qui frēm ſuū odit
ī tenebris eſt & ī tenebris
ambulat. Deū nō diligit q̄
hoīem odit. Quātū iter ē

iter feſtucā & trabē tantū
iter diſtat iter irā & odiū
Odiū eſt. n. ira inueterata
Per irā turbat̄ oculus mē
tis. Per odiū extinguit̄ ocu
lus cordis. Soror ī chriſto
amātiſſima mihi audi que
loquor. Si cōtriftaueris in
aliquo ſororē tuā ſatiſſac
illi. Si peccaueris in ſoro
rē tuā age penitētiā corā
illa. Si ſcandalizaueris aliq̄
ex ācillis dei roga eam ut
dimittat tibi. Perge feſti
nāter ad reconciliationē.
Nō dormias donec prius
uenias ad ſatiſſactionem.
Nō regeſcas priuſq̄ reuer
taris ad pacem Si cecidet
inimicus tuus noli gratu
lari. Nō leteris ſup inimi
ci interitū: ne forte ſupue
niāt in te ſimilia: ne cōuer
tat deus ab eo ī te irā ſuā.
Delectet te dolere ſuper
eum qui afflictuſ eſt. Cō
dole alienis miſeriis. Intri
bulatione alterius eſto tri
ſtis. Cū plangentibus plā

ge: C
Soro
dura
cord
retri
pam
tur
Dim
bi: n
dulg
ueni
tuo c
odiu
ror a
dilec
De

mo
mi
bus
boi
tas
lur
cu
fir
D
8

ge: Cum lugentibus luge. Soror uenerabilis non sis dura: non sint tibi dura p̄ cordia Peccanti in te non retribuas secundum culpam suam: quia & i te ueturum est iudicium dei. Dimitte ut dimittatur tibi: non enim habebis indulgentiam nisi dederis ueniam. Expelle a corde tuo odium. In mente tua odium non maneat. Soror amabilis deus det tibi dilectionē sui & proximi. De superbia. Ser. xxxvii.

Vperbia est radix omnium malorum: Homo superbus deo & hominibus est odibilis: superbus homo similis est diabolo. Superbia & cupiditas in tantum est unum malum: ut nec superbia sine cupiditate: nec cupiditas sine superbia esse poterit. Diabolus per superbiam & cupiditatem dixit: in ce

lū ascendā. xps cū humilitate dicit. Humiliata ē in puluere aīa mea. Diabolo p̄ supbiā & cupiditatē dicit ero similis altissimo. Xps p̄ humilitatē factus est obediēs patri usq; ad mortē. Ad ultimū diabolus p̄ superbiā p̄cipitat in ifernū: Xps uerō p̄ humilitatē ad celos elleuatur. Quid ē omne peccatum nisi dei contemptus quo eius precepta contemnimus. Soror charissima cōde mihi q̄ multorum temporum uigilie: orationes ieiunia: elemosine & labores si cum superbia finē habuerit pro nihilo reputantur apud deum. Igitur soror uenerabilis alas superbie non extendas: pennas superbie non erigas. Quare quia superbia angelos deposuit: potentes strauit: superbos deiecit: superbis r̄sistit de

g iiii

us: Humilibus autem dat gratiam
Moneo te et christi sponsa. ut
plus gaudeas de societate
angelorum & ancillarum dei: quam de
nobilitate generis tui. Ro
go te amantissima soror ut
magis exultes de societa
te pauperum uirginum quam de tuo
rum nobilitate parentum di
uitum. Quare: quia non est perso
narum acceptio apud deum: qui
pauperem despicit deo iniu
riam facit. Qui contemnit pau
perem exprobat factorem eius
Venerabilis soror deus
det tibi profundam humilita
tem & ueram charitatem. amen.
De iactantia. Ser. xxxviii.

Am in factis que in dictis
cauere debemus iac
tantiam: igitur soror charissima
circumspice te ipsam & nihil
tibi arroges ex his in te sunt
propter peccata. Caue iactantiam:
fuge appetitum uaneglorie
caue inanis glorie studi
um non te arroges: non te iactes
nihil de te presumas. non te
insolenter extollas: nihil bo

ni tibi tribuas: de bono o
pere non glorieris. Non sis
circumflata ueto fauoris.
Contemne laudem hominum:
non exgras si quis te laudet
aut si quis te uitupet. Laus
non te seducat nec uitupe
ratio frangat. Qui laudem
non appetit nec contumeliā
sedit. Virgines que de suis
meritis gloriatur coram homi
nibus non habent oleum in uasis su
is quia per inanis glorie appe
titum mercedem quam mereba
tur a domino perdiderunt. Semper
suam aspiciant fedtatem: quia uan
a gloriā diligunt & doleant
se perdidisse opus bonum quod per
humana laude fecerunt:
Vnde dominus in euangelio.
Amen dico uobis receperunt
mercedem suam. Virtutes san
ctorum per inanis glorie studi
um demonio subiciuntur de
monum sicut ezechias rex.
qui iactat diuitias suas cal
deis manifestauit: propterea
per prophetiam eas pituras au
diuit. Phariseus est qui orare

ad t
sua
ma
agla
ho d
onis
tu ad
Sorc
no p
liena
na li
te al
iudic
no. l
q sis
Sorc
ca ti
uirt
uol
rog
uen
tute
nol
as p
bo
Fu
Vi
ma
re

ad tēplū uenerat: iō bona
sua pdidit: qā ea iactāter
māifestauit. Sicut ex alto
aqla ad escam descēdit: sic
hō de alto bone cōuersati
onis: p uane glorie appeti
tū ad īferiora demergit. **S**
oror dilecta mihi ī xpo:
nō ponascōlciētā tuā ī a
liena līgua. Laudet te alie
na līgua & nō tua. laudet
te alienū os & nō tuū. tuo
iudicio te decerne nō alie
no. Nēo magis scire pōt
q̄ sis sicut tu: q̄ cōscia tui es
Soror uenerabis: uis ut di
cā tibi q̄liter poteris oēs
uirtutes auge. Fr̄ dilecte
uolo: atq̄ ut mihi ostēdas
rogo. Asculata ergo soror
uenerabilis. Si uis oēs uir
tutes tuas augere perdere
noli. Abscōde uirtutes tu
as p elatiōe Abscōde tua
bona facta p arrogantia.
Fuge uideri q̄ eē meruisti
Virtutes tuas cela: pccā
māifesta: uitia cordis tui
reuela. Abscōde tua bona
opa. Nūq̄ ī mediū ppferas
si qd boni feceris aut dixe
ris. Prauas cogitatiōes sta
tī māifesta. Peccatū. n. ma
nifestū cito curat. Crimē
āt tacendo āpliat. Si latet:
fit ex minio Magnū pec
catū māifestādo decrescit
tacēdo crescit: Virtutes ī
oculto crescūt ī publico d̄
crescunt: uirtutes iactāter
māifestādo annihilant. **h**
umiliter occultādo mul
tiplicat. Iḡr hōesta soror:
cōsiliū & opo tuū sp ad de
um cōuerte. In oī ope tuo
dei auxiliū pete. Oīa diu
ne gr̄e diuīo dono ascri
be. Nihil meritis tuis attri
buas. In uirtute tua nihil
psumas: nihil ponas ī tua
audatia. Carissima soror
Audi apostolum dicentē.
Qui gloria ī dōino glo
riet. Iḡr uenerabilis uir
go: gloriatio tua & laus tua
semper sit in christo iesu
sponso tuo. Amen.
De humilitate Ser. xxxix.

Oror carissima: au-
di dominū iēsū xpm
spōsū tuū dicētē ī euange-
lio. Discite a me qā mitis
sū & humilis cordē. Soror
uenerabilis hūilia temet-
ipsā sub potētī manu dei:
ut te exaltet in tpe tribu-
latiōis. Cōsciētia uirginis
sp dēt eē humilis & tristis
i. ut p humilitatē nō sup-
biat: & p iutilē tristitiam
cor ad lasciuiā nō disoluat
Hūilitas ē sūma uirtū uir-
ginis. Summū eiū uitiū est
supbia. Virgo hūilis licet
habitu sit uilis: gloriosa ta-
mē ē apd deū uirtutibus.
Virgo at supba qūis ante
oculos hominū pulchra:
formosa: atq cōposita: ta-
mē ate oculos dei uilis est
& despecta: atq re pba:
Quare? Quia aīa iusti se-
des dei ē. Sicut ipse domi-
nus ait: sup quē regescā: ni-
si sup sumilē & getū & ti-
mētē sermōes meos. Di-
lecta mihi soror ī xpo: e-

sto hūilis esto in hūilitate
fūdata: esto. ultima oīum
esto nouissima oīum. Ca-
rissima nulli te preponas:
nulli te supiorē deputes.
Estia oēs supiores eē te,
Quāto maior es: tāto te
hūilia ī oībus. Si hūilitatē
tēuers: hēbis gloriā. Quā-
to. n. hūilior fueris: tanto
te sequef gloria altitudo.
Descēde: ut ascēdas hūilia
re: ut exalteris ne exaltata
hūilieris. Quia q se exal-
tat hūiliabit: & q se humi-
liat exaltabit. Qui. n. ex-
tolit: humiliabit. De ex-
celso grauior casus ē. De
alto maior ruine ē: humi-
litas casū nescit: hūilitas ca-
sū nō nouit: humilitas rui-
nā nūq icurrit. Hūilitas la-
psū nūq passa ē. O sponfa
xpi agnosce qā deus hūi-
lis uenit. Agnosce qā se in
forma serui hūiliauit: fa-
ctus obediēs usq ad mor-
tē. Amabilis soror: ābula
sicut ille ābulauit. Sequef

exemplū eius Imitare uesti-
gia illius. Esto uilis: esto dī
specta: esto abiecta: displi-
ce tibi: q. n. sibi uilis ē ante
deū magno ē: q. sibi displi-
cet: deo plecet: Carissima
esto paruula ī oculis tuis:
ut sis magna ī oculis dei.
Tāto eris āte oculos dei p-
ciosior: q̄to fueris āte ocu-
los tuos dīspectior. Soror
uenerabilis: si humilitatē
pfūdā tenueris cū prudē
tibo uirginibus ī celesti re-
gno letaberis. Amen.

De patientia. Ser. xl.

Ominus dicit ī euan-
gelio. Beati pacifici:
quoniā filii dei uocabūnt.
Soror charissima: ergo si
hoīes pacifici sunt btī: &
uocabunt filii dei: neces-
saria ē tibi paciētia. Paciē-
tia opo pfectū hēt. Virgo
pacifica sapiēs ē uirgo ira-
cūda nō ē prudēs: sed stul-
ta. Soror uenerabilis: sine
ferro martyr eē poteris:
si paciētiā ī aīo ueraciter

seruaueris. Hō pacificus
cōfortiū merebit āgelorū
Hō iuidus & iracūdo erit
pticeps demōiorū. Hō pa-
cificus fugat discordias:
hō iracūdo suscitāt lites.
Virgo bēigna ēt si patiat
iurias: p nihilo ducit uir-
go pacifica ī corde suo p-
parat mātionē xpō: q̄re:
q. xps pax ē: & ī pace cōsu-
euit regescere. Filia pacis
pacē dēt diligere: Plus te
ppara ad suscipiēdā iuriā
quā ad īferēdā. Disce po-
tius mala tolerare: quam
mala facere. Esto paties:
esto mitis: esto suavis: mo-
desta: māsueta. Ama pacē
Dilige pacē: pacē cū oībo
retine. Oēs ī māsuēdīe
& charitare āplectere: p-
ba te amplius amare: quā
ipsa ameris: proba te am-
plius diligere: quam dili-
garis. Non sis leuis ī ami-
citia. Ritine semper uin-
culū amicitie. Hēto sp pa-
ciētiā mētis. Esto bēigna:

esto p̄mpta affectu. Esto
affabilis ī sermōe. Grato
aīo appe ad oēs. Tolle oc
casione litis: Sp̄ne litē: ui
ue sp̄ ī pace charissima so
ror: si fieri pōt: cū oībo ho
minibō retie pacē. Cōtūe
lias detrahētū p̄ paciētīā
sup̄a. Clieo pacie frange
sagitas cōtumelie. Prebe
scutū cōscie cōtra gladiū
līgue. Magne uirtutis es
si nō lēdas: a quo lesa es.
Magne fortitudinis es: si
ēt lesa dimittas. Magne ef
glorie si cui potuisti noce
re parcas. Venerabilis so
ror: pax dī q̄ exupat oēm
sensū custodiat cor tuū &
animam tuam. Amen.
De concordia. Ser. xli.

Ex sūt q̄ odit aīa mea
dicit dōinus & septi
mū q̄ detestat. Videlicet
eū q̄ seminat discordias ī
ter fr̄es. Maledictus hō q̄
īter seruos dei discordias
seminat: q̄ pacē & cōcor
diā rūpit: aduersus deū fa

cit x̄p̄o facit īiuriā: q̄ inter
seruos dī semiat discordi
am. Quare? q̄a x̄p̄s ē pax
n̄ra: q̄ fecit utraq̄ unū. ui
delicet q̄a āgelos & hoīes
fecit eē cōcordes. Cōcor
dia malorū cōtrarietas est
bonorū sicut optatadū est
ut boni pacē hēant: ita op
tare debemo: ut cōcordia
malorū rūpat. Cōcordia
ad faciēdū peccatū mala
ē. Cōcordia uero ad faciē
dū bonū ad sectādā iusti
ciā: ad seruiēdū deo bona
est: Propter hoc sumus cō
gr̄gati ī unū: ut seruitio dī
oēs unū sp̄m & unū ani
mū hēamus. Oībo hītati
bus ī domo dei: dēt ēt aīa
una & cor unū in deo. Ni
hil p̄dest si nos cōtineat
una domus & sepat uolū
tas diuersa. Plus diligit de
us unitatem aī: q̄ loci. ec
ce sumus ī domo ista mul
ti hoīes: diuersi mores: di
uersa corda: diuerse aīe.
Hec oīa dēt ī unū cōiūge

re: una itetio: unus amor
i deū. Dēmus ergo i hoc
eē unio aī: & unius uolūta
tis: ut seruiamō deo: & ut
diligamō deū ex toto cor
dē & ex tota aīa: & p̄ximū
nost̄r sicut & nos: neces
saria itaq; ē nobis uirtus
concordie. Quod si ego
uolo facere uolūtātē meā
& iste suā: & ille suā: fiunt
diuisiōes: oriunt̄ lites: ire
quoq; & rixe que sūt opa
carnis: & sicut ait aposto
lus: q̄ talia agūt regnū dī
nō cōsequēt̄. Soror carissi
ma: crede mihi q̄a deo nō
tātū placet n̄ra ieiūia: n̄re
orōes: n̄ra sacrificia. q̄tū
cōcordia. Iō deus dicit i e
uāgelio. Vade prius recō
ciliari fr̄i tuo & tūc ueni
ēs offeres munus tuū. Ve
nerabilis soror magna ē
uirtus cōcordie: ap̄d deū:
sine q̄ non placēt deo n̄ra
sacrificia: q̄b̄ delēt̄ pccā.
Scire dēmus. q̄a cū ad con
uersionē uenimus: lucta

mē cōtra diabolū sūmimo.
INTERROGATIO: Fr̄
dilectē: dic mihi si aliqd̄ ti
met dyabolus. RESPON
SIO. Soror amabilis. Ni
hil ē q̄ dyabolus tātū tīeat
q̄tū cōcordiā & caritatē:
nā si totū q̄ hēmus damo
p̄p̄ deū: hoc dyabolus non
tīet q̄a ipse nihil hēt: Si ie
iunamus: hoc dyabolus nō
tīet q̄a ipse nūq̄ cōedit: si
uigilāus: hoc dyabolus nō
tīet: q̄a ipse nunq̄ dormit:
sed si charitatē & cōcordi
am tenēus: hoc dyabolus
uehemēter tīet. Quare?
q̄a hoc tenēus i terra q̄ ip
se i celo tenēr noluit. hoc
ē ēt q̄ scā ecclesia terribilis
eē ut castroꝝ acies ordīa
ta d̄r. Quia sicut hostes ti
mēt: q̄do acies castroꝝ be
ne ordīatas ad bellū uidēt.
Ita certe dyabolus expaue
scit: q̄do spūales uiros uir
tutū armis accīctos i uni
tate cōcordie uiuere cōspi
cit: ipse uictus & cōfusus

uehemēter dolet cū eos p
discordiā diuideſ & pene
trare non ualet: Oēs ergo
unanimiter & cōcorditer
debēus uiuere ī domo dei
ut possimus dyabolū uice
re: Ancilla dei q̄ uult con
corditer uiuere: prius dēt
prauas cōsuetudines reliq̄re
ne sit puerſa: ne sit ī ordiā
ta: ne sit ī disciplinata: ne
p̄uersitate sua ceteras acil
las dei cōturbet uel scādali
zet. Dēt et mēsurare actō
suos: motus uos: sermōes
suos: & totā uitā suā: ut se
cū dū deū cōcordare possit
cū illis cū q̄bus uiuit: Igit̄
soror dilecta mōeo te: ut
cōcorditer & hūiliter uiuas
ī mōasterio cū oībo acillis
dī. Soror uenerabilis odi
entes ad pacē ī uita discor
dātes ad cōcordiā r̄uoca.
Nullus existat sermo iur
giō: q̄ cōcordiā diuidat.
O spōsa xpī charitas q̄ te
sepauit a seculo: ipsa te cō
iungat deo. Amen.

De Tollerantia. xxxxi.

Arissima soror: disce
a xpō mod̄stia: disce
tollerātia: xpm attende &
nō dolebis de iuriis p no
bis nāq̄ passus reliq̄t no
bis exēpla. Palmis. n. p̄cus
sus: flagellis cesus: sputis d̄
risus: clauis cōfixus: spinis
coronatus cruce dānatus
sp̄cōticuit: quō. n. aliq̄s ti
bi cōuitiat: pp̄ tua pccā cō
tigit tibi: quō tibi iuriat
mala tua hec faciūt qcqd
tibi cōtīgat aduersū p tuo
euenit pccō. Leuius sustie
bis si p q̄bus tibi īferf̄ itē
deris: cū ergo d̄rogat tibi
tu ora quō aliq̄s maledicit
tibi: tu benedic ei benedic
ei q̄ maledixerit tibi. Ma
ledicēti tibi benedictionē
appōe. Irascētē paciētia d̄
linire: blādimēto iracūdi
am furētis dissolue: lenita
te uice neq̄tia: bōitate ui
ce malitiam: Tuo bono su
pera mala alioꝝ. Tua trā

qlla mēte alioꝝ cōtumeli
as dispdet. Soror uenera
bilis: ad bōa & ad mala p
para cor tuū: & bōa & ma
la p̄ut tibi euenerit porta
Sustine aduersa & p̄spera
ut cūq; occurrerit tibi. q̄cū
q; euenerit tibi mēte pla
cida sustine. Respue p̄bra
illate cōtumelie. Despiciē
do sup̄a irrisionum p̄bra.
Dissimulādo cōtēne erro
res detrahentiū. Honesta
uirgo quis te q̄sq; irritet:
quis te icitet: quis exaspet
quis insultet: quis cōuiciet
quis criminet: quis ad litē
puocet: quis ad iurgiū uo
cet: quis diuciū dicat: quis
iniuriā faciat: quis afficiat
cōtumeliis: tu sile: tu tace:
tu dissimula: tu cōtēne: tu
nō loq̄ris: tu tene silētiū: i
iuriā nō respōdeas: mala
uerba nō dicas: uitiiū nō
retorq̄as: cōtumeliā nō re
spōdeas. Tene silētiū pacē
Tacēdo citiū uices. O spō
sa xpi sume luctamē cōtra

tēpales molestias. Esto in
cūctis casib; firma: paciē
ter tollera oīa: paciēter ab
uno sustinēdū ē q; multis
accidit. Et q; affligit: & qui
affligit: mortalis est. Et q;
mala facit: & q; mala susti
net moriet. Amabilis so
ror crede mihi: q̄a nullus
tibi aduersarii potuisset:
nisi domiūs p̄tātē dedisset
Nec habuisset i te p̄tatem
dyabolus: nisi p̄mitteret
deus. Oportet p̄ multas
tribulatiōes nos itroire i
regnū dei. Nō sūt digne
passiōes huius t̄pis ad fu
turā gloriā. Soror carissi
ma: i possibile ē ut sis femi
na & nō gustes āgustias.
Oīa i hoc seculo euētu si
mili sustiemo. Nullus ē q; i
hac uita positus non suspi
ret. Ista uita lachrymis est
plena Vita ista a flectibus
inchoat. Infans quando
nascitur: a fletu incipit ui
uere. Infans quando egre
dit de uulua: prius icipit

lugere q̄ ridere. Flētes pi-
cimur ī hanc miserā uitā.
Vtilis est tribulatio: utile
sunt uite huius pressure.
Quāto ī hoc sēculo frāgi-
mur: tāto ī ppetuo solida-
mur. Quāto ī presēti tpe
affligimur: tāto in futuro
gaudebimus. Sic hic flagel-
lis atterimur purgati ī iu-
dicio iueniemur. amen.

De īfirmitate. Ser. xliii.

d Ominus loq̄tur in e-
uangelio apochalipsi
dicens: Ego quos amo ar-
guo & castigo Tribus mo-
dis deus ī hac uita castigat
hoīes. Scilicet ad dānatio-
nē pcutit re pbos. Ad pur-
gationē corripit quos ui-
dēt errā electos. Castigat
iustos ad augendā gloriā
meritorū. Deus p̄cussit e-
gyptū plagis ad dānatio-
nē flagellatō ē paup lazaro
ad purgationē flagellatus
est ēt iob: ad p̄bationem:
flagellat ēt hoīem āte pec-
catū: ne malus sit sicut fla-

gellauit paulū: q̄ īstigante
āgelo sathane: tollerabat
stimulos carnis. Flagellat
ē t hō a deo post peccatū:
ut emēdēt sicut ille q̄ tra-
ditō ē sathāe: ī īteritu car-
nis & spūs saluus ēēt Qui
ualētiores sūt & sani: utile
ē eis īfirmari: ne p̄ uigorē
salutis plus letēt ī trāsito-
riis & terrenis rebus q̄ de-
bēt. Mala ē sanitas carnis
q̄ hominē ducit ad īfirmi-
tatē aīe. Et ualde bona est
īfirmitas carnis: q̄ pducit
hoīem ad sanitatē aīe. In-
firmitatē carnis laudat a-
postolus dicēs. Cū n. īfir-
mor tūc fortior sū. s. spū.
In flagellis dei nō dēt mur-
murare hō q̄a p̄ hoc q̄ ca-
stigať a pccō emēdat. Le-
uius sustinebimus īfirmi-
tates corporis: si ad memori-
am reduxerimus mala q̄
fecimus: ī infirmitate hō
nō dēt murmurare: q̄reť
q̄a ab illo iudicat: cuius iu-
dicia sp̄ sūt iusta: q̄ īfirmi-

tatē patit & cōtra deum
murmurat: iustitiā iudicā
tis accusat: ac p hoc irā dei
aduersū se puocat. Nō po
test eē iustum qđ iusto pla
cet iudici: quē. n. diligit de
us castigat: flagellat aut o
mnē filiū quē recipit: & q
si p̄r in filio cōplacet sibi.
In hac uita deus parcit pec
catoribz: & nō p̄cit iustis.
In futura uita p̄cit iustis:
& nō p̄cet pccōribz: q in
hac uita flagellari nō me
ref: in īferno torq̄bit. So
ror carissima dolor & tri
sticia oībz sūt cōia. Nemo
ē q ī hoc seculo nō doleat
Sp̄ deus hos castigat quos
ad salutē p̄parat p̄petuā.
Soror uenerabilis ī infir
mitatis tuis nō cōtristeris
In lāgoribus tuis gr̄as age
deo. Valere te magis op
ta aio q̄ corpe. Desidera
te plus ualere te mente q̄
carne. Aduersa carnis re
media sūt. ai. Egritudo car
nē uulnerat: mētē curat.

Lāguor. n. uitia exquoq̄t
lāguor uires libidinis frā
git. Probari te ī dolore co
gnosce: nō frāgaris ī for
nace p̄bas aug: ut sordi
bus careas tribulatiōis ca
mino purgaris: ut purior
apeas: p̄secutiōis igne con
flaris. Cōflaris ut oī pccō
rū sorde purgeris ad p̄ba
tionē sūt oīa ista q̄ susties
Igit̄ dilecta mihi ī xp̄o so
ror: ī īfirmitatibz tuis nō
murmures: nō blasphem
es: nō dicas q̄re sustieo
mala: nō dicas cur affligō
ut qđ mala patior. Fr̄ mi:
obsecro te ut dicas mihi
qđ ī īfirmitatibz meis de
beo dicef: uel q̄liter opor
tet memetipsā accusare.
Soror honesta: hoc mō te
accusa. Peccaui ut erā di
gna nō recipi. Eql̄em uidi
ctā pccī mei nō sētio. Mi
nus me sētio p̄cussā. q̄ me
mor. Iuxta modū termīs
minor ē tribulatio ultiōis
Scđm meritū pccōz meo

h

rū: dispar ē cā penarū. Nō
fūt tāta suplicia q̄ta extite
rūt pccā. O spōsa xpī uis a
pccis tuis purgari: ī pena
te accusa: & dei iustitiā lau
da. Ad purgationē tuam
sufficit: si ea q̄ pateris ad iu
sticiā dei retuleris. Si pro
irrogata infirmitate tu hu
milis deū glorificaueris.
Corripit .n. te deus flagel
lo pie castigatōis. Exercet
ī te disciplinā. Et qui par
cēdo te a se abiciebat: feri
endo clamat ut r̄deas. Ve
nerabilis uir. cogita quos
libet mūdi cruciatus: iten
de aīo q̄scūq; mundi pēas
q̄scūq; tormētōrū dolores
q̄scūq; dolorū acerbitates:
cōpa hoc totū gehēne: &
leue erit qđ pateris. Soror
amabilis si t̄ies: pēas īfer
ni t̄ie. Iste .n. pene tēpales
fūt: ille et ne ī istis pēis mo
riēdo tormēta recedūt: in
illis moriēdo eternus do
lor succedit. Si .n. cōuersa
fueris: emēdatio ē qđ pate

ris. Cōuersū nāq; flagella
a pccis absoluūt. Cōuerso
instātes plage ad purgatio
nē p̄ficiunt. Qui .n. hic ca
stigatus corripitur: illuc li
berat qui uero nec sub fla
gello corrigunt: & t̄pali
pena & eterna dānātur.
Et ī hoc prius iudicātur se
culo: & illuc denuo in fu
turo. His duplex ē pēa &
dānatio. Gemīa his p̄cus
sio est: q̄a & hic habent iu
dicia tormentorū: & illuc
supplēmētū pēarū. Māus
igit̄ dei te ad penā tradi
dit: indignatio dei te affli
gi iussit. Ip̄e iratus iussit te
mala omnia expiri. Soror
uenerādissima: nām q; &
corpis debilitatib; frāge
ris: q; carnis morbis affice
ris: q; languorū stimulis cru
ciar: q; passionibus aīe q̄
tēris: q; mēt̄is āgustia torq̄
ris: qđ crassante īpugnato
ne malignorū spirituum
agitaris: hoc ipsum p̄ pec
cato diuīa iusticia irrogat

Tua extra te dimicāt arma
Sagittis tuis plagaris. Te/
lis tuis uulnerari. Per q̄. n.
peccasti: p̄ hec & torq̄ris.
Quia secuta es carnē: fla-
gellaris ī carne. In ipsa ge-
mis: ī qua peccasti. Soror
amabilis ī ipsa carne cru-
ciaris: in q̄ deliquisti. In ipsa
tibi ē cēsura supplicii in q̄
fuit causa pccī: Vnde cor-
ruiſti ad uicia: inde sustīes
tormenta. O spōsa xpi. lu-
ste argueris: lūste flagella-
ris. lūsto iudicio iudicaris.
Procella iuste te conterit:
iusticie pena te premit.

Amē. De auari. ser. xliiii.

Ominus dicit ī euan-
gelio. Cauete ab oī
auaricia: q̄a: nō ē in abūdā-
tia cuiusq̄ uita eius ē super
terrā ex his q̄ possidet. Et
paulus apostolus. Oīs for-
nicatio & imūdatia & aua-
ricia nō nomines īter uos
Et iterū. Oīs fornicator
aut imūdus: aut auarus q̄

ē ydoloḡ seruitus: nō hēt
hereditatē in regno dei.
Vnde salomon. Contur-
bat domum suam: qui se-
ctatur auariciam. Aua-
rus non implebitur pe-
cuniis. Qui amat diui-
cias: non capiet fructum
ex eis. Nihil est peius q̄
amare pecunias: hic enim
animam suam uenalem
habet. Sicut auaricia mer-
git hominē ī infernum:
ita omnino largitas ele-
mosine leuat ad celum.

Auarus homo similis est
inferno: sicut infernus nū-
quam dicit satis est: ita
auarus nunquam satia tur
pecuniis: Sicut ydropicus
quanto plus bibit: tanto
plus sitit: ita auarus quā-
to plus acquirit: Tanto
plus concupiscit. Auari-
tia & cupiditate sorores
sunt: superbia uero est ma-
ter earum. Nūquā supbia
fuit sine cupiditate nec

h ii

cupiditas sine auaritia. Soror uenerabilis. Nō sit manus tua porrecta ad accipiendū: & collecta ad dādū. Plus te delectet dare: q̄ accipere. Melius est dare quā accipere. Soror carissima. Auaricia nō defigat radices in corde tuo: auaricia nō sit in te. Expelle a corde tuo auaritiā. Si p̄fecte p̄ christo contēpseris oīa terrena cū eodē Iesu xp̄o sponso tuo letaberis in celesti patria. Amen. De

cupiditate Ser. xxxv

Adix oīum malorū ē cupiditas. Nēo pōt p̄fecte spūalia bella suscipere: nisi prius carnis edomauerit uoluptates. Non pōt mēs ad cōtēplādum deū eē libera: que terrena & trāsitoria huius mūdi cōcupiscit. Nō pōt uidere oculus mētis alta si eū claudit puluis terrene cupiditatis. Cupiditas graue pecūm ē: oīum criminū materia ē.

Nō ē mirū si moriētes īferni ignibus deputent: qui uiuētes flāmā cupiditatis sue nō extinxerūt. Soror carissima: quis nū habeas pecuniā: tamē si habes cupiditatē habēdi: nihil ualet tibi. Nihil ualet tibi corporis nuditas: si tibi ē uestimēti cupiditas. Iudas p̄ cupiditatē uendidit christū. Nudi nascimur ī hac uita: nudi exituri sumus de hac uita. Cur ergo occupāscimus terrena & trāsitoria. Si ergo bona huius mūdi credimus peritura: cur tanto amorē diligimus ea? Si terrena & transitoria huius mūdi plusq̄ oportet diligimus peccamus. Soror ergo dilecta cursum tuū cōsidera: & cognosce tibi pauca sufficere posse que habes. Si igitur cupiditas est radix oīum malorū: sicut sup̄ diximus. Necessē est ut expellas eā a corde tuo: ut cetera soboles nō pullu

lent uitiori: cupiditas per
uersa nō sit i te. Soror ue
nerabilis oī potēs deus te
faciat pp semetipsū pspa
huius mundi despicerē &
nulla eius aduersa formi
dare. Amen.

De paupertate. Ser. xlvī.

Eati paupes spū quo
niā ipsoꝝ ē regnū ce
loꝝ: Multi sunt pauperes
quos ipsa paupertas non fa
cit btōs: sed miseros: qā ip
sā paupertatē nō pp deū su
stinēt sed coacti. Sūt et nō
nulli paupes quos pauper
tas non facit miseros sed
btōs: quia eā pp deū susti
nēt de qbo dī: Btī paupes
spū. Soror carissima itegꝝ
ad te reuertor loquendo.
Audisti tribulationem &
patiētiam lob: & iō te mo
neo ut ne i tribulatiōe frā
garis: nec i psp̄ritate ele
ueris. Tu patriarchas diui
tes opibꝝ sed humiles fuif
se legis aīo. Qualis fuit
Abraā q dicebat loqꝝ ad

dōinū deū meū: cū sī ter
ra & cinis. lōqꝝ btā eris so
ror uenerabilis sī & in p
speris & i aduersis sp̄ deo
gr̄as egeris & felicitatem
huius tp̄alis uite uelut fu
mū & uaporē euanescētē
credideris. Ait. n. Paulus
apo. Si i hac uita tātū spe
rātes sumus i xp̄o misera
biliore sumus oībus hoī
bus: xp̄s. n. ne augꝝ dilige
mus oblata uita munera.
cōtēnere docuit: ne famē
timeremus qdragita die
bus ieiunauit: ne nuditatē
timeremus unā tunicā di
scipulis suis hīe mādauit:
ne tribulatiōes expauesce
remus ille p nobis tribu
latiōes sustinuit: & ne mor
tē timerēus p nobis mor
tem sustinuit: & suscepit.
Oē qd i mūdo ē: Cōcupi
scētia carnis ē: & concupi
scētia oculorꝝ & ābitio se
culi. Et mūdus pibit & cō
cupiscētia eius. Igr̄ dilecta
soror non diligamus ea q

h iii

sunt in mūdo: ne peamus
cum mundo. Certe dauid
regnabat & cum haberet
thesauros argenti & ipe-
raret populis manum for-
ti: tamen humilē se cogno-
scit & dicit pauper sū ego
& in laboribus a iuuentu-
te mea. Et iteꝝ: Egenus &
paup̄ ego sum: Item dicit:
Incola ogo sum ī terra: &
peregrinus sicut oēs p̄res
mei. Soror uenerabilis
nō te delectent blādimen-
ta trasitoria: nec commo-
da terrena: nec de munda-
nis lucris gaudeas: & non
contristaberis de terrenis
damnis. Sicut enim scrip-
tū est. Diuitie si affluāt: no-
lite cor apponere. Que
cū amore possidemus cū
dolore perdimus. Audi
sponsa christi que dico: Il-
le cui celestia & terrestria
seruiunt: pauper pro no-
bis factus est. Quare?
quia ut nos sua pauperta-
te faceret diuites: Tu ergo

hōesta uirgo: ambula per
uiam que precessit iesus
Christus sponsus tuus: &
passibus indefessis seque-
re celestem ducem. Sine
dubio si cōsequuta fueris:
cum ipso in celo regnabis
Soror uenerabis uirgini-
tatē & paupertatem bea-
te marie uirginis prospi-
ce: que tam diues in domi-
no fuit: ut mater dōini es-
se meretur. Et in tantum
fuit rebus paupercula: ut
tempore partus non ha-
beret obstetrices uel an-
cillas ad seruiendum sibi.
Et in tātum fuit rebus pa-
upercula: ut ipsum etiam
diuersorium: tam angus-
tum fuit ut infantem nō
in lectulo: sed in presepio
reclinaret. Sed & ioseph
cui fuerat despōsata: cum
esset iustus erat tamē pau-
per ita ut uictum & uesti-
tum artificio quereret.
Certe faber fuisse legitur
Etiam de sanctis aposto-

lis le
deo
paul
& sit
frigo
giliis
hēs e
terren
& cel
Quo
fieri i
dunt i
queis
deris
merg
Liben
nas d
celeste
ria pa
mine
ideo
steriu
uiuan
orade
cōtra
dimi
bis p
iuua
ideo

lis legimus q̄a seruiebant
deo in fame & siti. Vnde
paulus apostolus. In fame
& siti in ieiuniis multis. In
frigore & nuditate: & i ui
giliis multis. Osponsa xp̄i
hēs exempla q̄bus possis
terrenas diuitias cōtēnē
& celestes concupiscere.
Quoniā q̄ uolunt diuites
fieri in hoc mundo: inci
dunt i tentationibus & la
queis dyaboli: & in desi
deriis multis & nociuis: q̄
mergūt hoīes i īfernū.
Libenter cōtēnūt terre
nas diuitias q̄ p̄fecte spāt
celestes. Quia uoluntaria
paup̄tas ītroducīt ho
minē in regnū celoz. Nō
ideo uenimus ad mona
steriū ut in deliciis i eo
uiuamus: sed ut uigilando
orādo: ieiuādo: psallēdo:
cōtra aduersariū n̄rū
dimicādo: ad regnū no
bis promissū christo ad
iuuante perueniamus. Nā
ideo nudi nascimur i hoc

seculo: nudi etiā accedi
mus ad baptisum ut nu
di & sine impedimento p
ueniamus ad celum. Quā
incongruum est: & abiur
dum: & quā turpe: ut quē
nudum mater genuit nu
dum suscepit etiā diues
intrare uelit in celum. Fa
cilis est camelum per fo
ramen acus transire: q̄ di
uitem introire i regnū
celorū. Melius ē minus e
gere quam plus habere.
Nimis est auarus: cui non
sufficit dominus. Soror
dilecta si in hoc seculo fa
mē & sitim atq; nuditatē
p̄ xp̄o sustinuerimus gra
tis: cū eodē dōno n̄ro le
sū christo in celesti regnō
gaudebimus. Amen.
De mumuratione. xlvii.

Ospitiū cordis n̄ri p
grām dei sctificat &
per īhitationem spiritus
scti q̄do intus est charitas
pax bonitas: humilitas:
patientia: concordia: mā

h iiii

suetudo: & alia huiusmodi.
Hæc sūt nostre diuitie. s.
bōi bores & uirtutes. Sed
si incipimus iter nos litigare
& murmurare: cōtēdere:
statim ab his spūalibz bonis
uacui remanemus & nudi
Quare? q̄a uirtutes non
possūt remanere cū uitiis
Nā & modicū fermentū
totā massā corrūpit. q̄sq̄
seruus dei dēt p̄sare ī cor
de suo: q̄ magnū malū in
currit: si p̄ rebus t̄palibus
murmurat: unde d̄buerat
eē eē diues: fit paup̄: quē
sūt diuitie n̄re: uirtutes. s.
Virtutes ergo p̄dimus: si
p̄ cibo uel potu murmu
ramus. Graue peccatū est
murmuratio. Vnde gre
gorius. Regnū celoz nū
lus qui murmurat accipit
Nullus q̄ illd̄ accipit mur
murare p̄t. Precordia fa
tui sicut rota currus: fenū
portat & murmurat. Ta
les sūt multi fr̄es & multe
sorores ī congregatiōe: q̄

sunt carnalibus desideriis
subditi. & murmurañ nū
q̄ cessāt. Igr̄ soror carissīa
necessariū ē ualde nobis
cōsiliū pauli apostoli dicē
tis. Neq̄ murmuraueritis
sicut qdā eoz murmura
uerūt ī deserto uidelicet &
pierūt ab exterminatore
Igr̄ piculosū ē nobis mur
murare: ne forte peamus
ab exterminatoe ī mona
sterio: sicut illi pierūt ī de
serto. Līguas ergo n̄ras a
murmuratiōe custodiāus
ne qd̄ absit sicut illi pierūt
ī hoc seculo nos peamus ī
futuro. Nō ergo murmu
remus: ne forte sicut illi pi
erunt ī hac uita: nos p̄rea
mus ī futura. Caueamus
ab oī murmuratiōe: ne
forte q̄ illi q̄ passi sunt in
corporibz: nos paciāur ī
aīabus. Iteq̄ apostolus cō
sulēdo nobis loq̄r̄ dicens.
Neq̄ tēptēus xpm̄ sicut q̄
dā eoz temptauerūt: & a
serpētibz pierūt. Xpm̄ tē

pta
ue
rat
pop
con
scas
Mu
culi
uoc
ī m
red
xpm̄
plur
xpm̄
rio
rias
os
bus
tibz
uer
mu
hēt
po
lū
ro
an
fer
pe
hi

ptat: q p cibo uel potu si /
ue p uestimento murmu
rat sicut scriptū ē: de eodē
populo. Téptauerūt deū ī
cordibus suis: ut peterēt e
scas aīabo suis. Et iterum.
Murmurauerūt ī taberna
culis suis: & nō exaudieūt
uocē dōini: xpm téptat q
ī monasterio supflua req
rēdo murmurat. Contra
xpm facit: q ī mōasterio:
plusq oportet requirit. In
xpm peccat: q ī monaste
rio res terrenas & trāsito
rias reqrēdo ppositos su
os scādalixat. Et a serpēti
bus pierūt. Quā a serpe
tibz pierūt nisi qā serpens
uenēosus ē: & oīs q mur
murat uenenum dyaboli
hēt ī līgua. Vnde iacob. a
postolus: Līgua īqetū ma
lū: plena ueneno mortife
ro. Cauēdū ē ergo nobis
a murmuratiōe: ne mortifi
fero & dyabolico uenēo
pereāus. Soror dilecta mi
hi ī xpo. Audi qd dōinus

nř Iesus xps dicit ī euāge
lio. Dico uobis ne solliciti
sitis aīe uře qd māducetis
neq corpori uřo qd īdua
mini: Ac si aptis dicat: De
us q dedit: uobis aīam: da
bit escā. Et q dedit corpus
dabit uestimentū. Et adie
cit. Respiciite uolatilia celi
quōiā non seminant neq
colligūt: neq cōgregāt in
horrea nec ī celaria: & de
us pascit illa. i. si deus gu
benat aues: q hodie sūt &
cras nō erūt: qz aīa ē mor
tales qto magis dabit ser
uos & acillis suis cibū & ue
stimentū: quoz aīa ē imor
talis: & qbus regnū celoꝝ
pmittit. Et iterz. Cōside
rate lilia agri quō crescūt:
nō laborāt neq nēt. i. nō
texūt neq filāt: & deus sic
uestit illa: qto magis uesti
et seruos suos: & acillas su
as. Non occidet deus aīas
seruoz suoz fame aut siti
aut nuditate: Et adiecit: q
rite primū regnū dei & iu

sticiā eius: & hec oīa adiciē
tur uob. Ac si diceret. Ser
uite domīo in timor: cāta
te & exultate ei die ac no
cte cū tremor: & ipse da
bit uobis ī hac uita & ī fu
tura oīa necessaria. Inqui
rētes dominū: nō minuē
tur oī bono. Soror carissi
ma: deus qui te eduxit de
domo prīs tui: si ī seruitio
eius pseueraueris: dabit ti
bi ī bono petitiōes cordis
tui. De pprio. Ser. xlviii.

Oror charissima. Pe
culiare q̄hr apud ser
uos dei p magno crimie:
nūq̄ inueniat̄ inte. Oīa q̄
ī mōasterio sūt: oībus sūt
cōmunia. Ergo si ācilla dī
aliquid habet absconditū uel
ppriū: q̄ a ceteris ācillis dī
ignorat̄: furtū ē: peccatū
furti ē: q̄re: quia oīa hēt ī
cōmūi cū ceteris ācillis dī
Et q̄si ppriū sibi aliud ab
scōdit furtiue aliud hēe in
cōe cū ceteris ācillis dei &
q̄si ppriū sibi aliud absco

dere. Hoc furtū ē hec māi
festa fraus ē. Hoc grande
pccūm ē hoc ē iter iferni
phāc uitā latrōes descēde
rūt ī ifernū. Sic. n. ait pau
lus apostolus: neq̄ latrōes
neq̄ rapaces regnū dī pos
sīdēt ācilla dī que semet
ipsā sepat acōmuniōe mo
nasterii aliud q̄si ppriū ab
scōdēdo: seq̄ns ē ut sepa
tur a cōsortio celestis uite
Multi ad cōmunē sotietā
tē mōasterii ueniūt: sed q̄
sine graui gēitu dicere nō
possiūt: nō oēs ī eo scd̄ m
euāgeliū uiuūt. In mōaste
rio sūt sancti apostoli lesu
xpi. Est et ibi iuda scariot:
traditor dīi: & ibi anania
cū uxōr sua saphira. Est et
ibi giezi discipulus helisei:
qui pp̄ deum oīa q̄ hēt ī
hoc mūdo ad imitationē
apostolorū relīquūt cā so
lius eterne uite. Cū eidē
apostolis letabunt̄ & re
munerabunt̄ ī eterna bea
tudinē. Qui aut̄ postq̄ ad

cōue
nit e
cere
ē & p
ifern
faciē
priū
uita a
tūc
hūer
uāt a
naste
& fa
dicti
de se
uēt
nō p
nō h
rit: si
giez
prā
per
nes
xi t
ite
uū
m
ex
h

cōuersionē mōasterii: ue-
nit e de rebo mōasterii: fa-
cere fraudē p̄sumit: iudas
ē & penā iude sustinebit ī
īferno: q̄a de hoc q̄ cōe ē
faciē fraudē p̄sumit p̄
priū facit. q̄ aut̄ d̄ seculari
uita ad seruitiū dei cōuer-
tunt̄: si de his q̄ in seculo
hūerūt unā partē sibi refer-
uat̄: alterā uero secū ī mo-
nasterio tradūt cū anāia
& saphira sentētiā male-
dictiōis merent̄. Qui aut̄
de seculo ad mōasterium
uēit: & q̄ ī domū suā h̄re
nō potuit si illd̄ ī mōaste-
rio h̄re uoluerit: uel req̄se-
rit: sine dubitatione lepra
giezi adhibebit ei. Et le-
prā q̄ giezi sustinuit ī cor-
pe: isti sustinebit ī aīa. Ho-
nesta soror: sicut sup̄ius di-
xi tibi magna differētia ē
īter eos q̄ ī mōasterio ui-
uūt. Illis qui ī monasterio
mōr apostolorū uiuunt. q̄
ex his q̄ ī seculo hūerūt uel
hēnt ī mōasterio nihil ab

scōdūt. Cōuenit illud psal-
miste. Mihi aut̄ adherere
deo bonū ē: & p̄dere ī dō
sp̄e meā: Et illud. lacta co-
gitatū tuū ī domio: & ip̄e
te enutriet. Illis q̄ sicut iu-
das scarioth p̄priū r̄tinēt
uel de rebus mōasterii ab-
scōdūt cōuenit illud. Ascē-
dūt usq̄ ad celos: & descē-
dunt usq̄ ad abyssos: aīe
eorū ī malis tabescebāt. Il-
lis uero q̄ cū anāia & saphi-
ra ex his qui ī seculo habu-
erūt unā ptē monasterio
tradunt alteram uero sibi
ī p̄priū retinēt: conuenit
illud. Qui cōfidūt in uir-
tute sua: & ī multitudīe di-
uitiarū suarū gloriātur. E-
tiā illis qui sicut giezi ea q̄
nō poterūt habere ī secu-
lo requirūt ī monasterio
cōuenit illud. Ecce hō qui
nō posuit deū adiutorē su-
um sed sp̄auit ī multitudi-
ne diuitiarū suarū: & pre-
ualuit in uanitate sua. Tu
ergo soror uenerabilis: ni

hil celes nihil abscondas: ni
hil apud te absconsū repo
nas. In abscondito nihil re
tineas: apud te nihil rema
neat absconsū. Quicqd hēs
hēto cū licētia: si quid hēs
hēto cū benedictiōe. Sine
licētia abbatisse uel prio
rissē: nihil hēas. Sine bene
dictiōe: nihil accipias. Sine
licētia nihil tribuas. Hone
sta uirgo: iacta cogitatū tu
um ī domino: & ipse te e
nutriet. Amen.

De oratione. Ser. xlix.

Arissima soror: Au
di q̄ dico. Ante tps o
rare ē puidētia. In tpe cō
stituto oraī ē obedientia.
Tēpo orādi pterire ē ne
gligētia. Tāto crebrior de
bet eē orō: q̄to ē utilior.
Dominus dicit ī euāgelio.
Oīa q̄cūq; petieritis ī orō
ne credētes: accipietis. Et
paulus apo. Sine intermis
siōe orate. Et iacobo. Mul
tū. n. ualet deprecatio iusti
assidua. Soror uenerabilis

āte orationē ppara aīam
tuā & noli esse q̄si hō q̄ tē
ptat deū. In orōne ppara
te: & ostēde consiētiā cor
dis tui: ut āpliorē gratiam
cōsequaris a deo tuo. Tunc
ueraciter oras: q̄do aliud ī
corde non cogitas. Citius
ad p̄cē iudex flectis: si pec
cato a prauitate sua corri
gas: Orō cordis ē nō labi
orū. Melio ē cū silētio cor
dis orare: q̄ solis uerbis si
ne itētiōe mētis. Pura est
orō quā ī suo tpe supflue
cogitatiōes nō cōturbāt.
Lōge qppe ē a deo aīus: q̄
ī orōne cogitatiōib; secu
li ē occupatus. Duob; mo
dis orō īpedituri: ne īpe
trare q̄sq; possit q̄ postu
lat. Hoc ē si adhuc hō ma
la cōmittit: aut si peccāti ī
se ex toto corde nō dimit
tit. Mēs nra cclestis est: &
tūc deū ī orōne bene con
tēplā: q̄do nullis terrenis
curis aut erroribus īpedi
tur: q̄do quisq; orat: spūm

factū
q̄ uen
ptam
mētib
p̄fetiā
netes
desista
bus. A
fetiā
suis nō
ficti u
tū: si ad
nihil p
diū hē
ter exp
q̄ facta
māfeti
ī tēplo
magis
sū de b
Soror
chrym
iugite
ac no
cessat
sint
orō
fiste
orō

factū ad se uocat. Sed post
q̄ uenerit cōfesti oīa tem
ptamēta demoniorū q̄ se
mētibus hoībus imergūt
p̄sētiā eius ferre non susti
nētes effugiūt. q̄ ledit nō
desistat orare p̄ se ledēti
bus. Alioqn iusta domini
sētētiā peccat q̄ p̄ inimicis
suis nō orat. Sicut nullū p̄
ficit i uulnere medicamē
tū: si adhuc i eo ē ferrū: ita
nihil p̄ficit orō illius q̄ o
diū hēt i corde. Culpabili
ter expādit manus ad deū
q̄ facta sua orādo iactāter
māifestat. Sicut pharisei
i tēplo iactāter orabat: &
magis laudabat semetip
sū de bōis opibz quā deū.
Soror dilecta: ora cum la
chrymis i desinēter. Ora
iugiter peccare deū diebz
ac noctibus. Orō sit sine
cessatiōe. orō sit frequēs.
sint orōnis arma assidua
orō de ore tuo nō cadat i
siste orōi: frequēter icūbe
orōni frequēter. Geme sp̄

& plāge. Surge i nocte ad
p̄ce: uigila & ora p̄ noctā i
orōne & p̄ce Incūbe no
cturnis uigiliis. Ad modi
cū clausis oculis rurso ora:
orō frequēs dyaboli iacu
la submouet: orō quotidi
ana dyaboli tela exsupat:
orō ē priā uirtus aduersus
tēptationū icursus. Orō
supat tēptamēta inimico
rū. Vicit demōes: supat i
mūdos spūs. Per orōne ui
cunt demonia: orōne de
monia oībz malis p̄ualet
orō. Hōesta soror sit orō
tua pura. Moneo te caris
sima: ut ores p̄ bōis hoībz
ut i bono p̄seuerēt. Rogo
ēt te ut ores p̄ malis hoī
bus: ut de malo ad bonū
cōuertāt. Ora p̄ amicis tu
is: & ora p̄ tuis inimicis.
Ora ēt p̄ oībz fidelibus
uiuis & defūctis. Dirigat
oratio tua sicut icēsū i cō
spectu dei. De lectiōe. L.
Er orōne mūdāmur
a pccis: p̄ lectionem

docemur quid faciamus
utrūque bonum ē si licet:
Si uero nō licet: melis est
orare q̄ legere. Nā cū ora
mus cū deo loq̄mur. Cū
legimus deo nobiscū loq̄
tur. Soror carissima si uis
cū deo spē: sp̄ ora & sp̄ le
le. Valde nobis ē necessa
ria lectio diuina. Nā p̄ le
ctionē discimus: qd̄ facer̄
qd̄ cauere: quo tēdere de
beamus. Vnde d̄r. Lucer
na pedibus meis uerbū tu
um: & lumē semitis meis.
Per lectionē sensus & itel
lectus augent̄. Lectio nos
ad orōnē instruit & ad opa
tionē: lectio nos iformat
ad actiua & cōtēplatiua ui
tā: iō d̄r ī psalmo. Bt̄us uir
q̄ ī lege domini meditabi
tur die ac nocte. Lectio &
oratio sūt arma: q̄bus dia
bolus expugnat̄: hec sūt ī
strumēta q̄bus eterna bea
tudo acquir̄. Per ora
tionē & lectionē uitia de
stuunt̄: & uirtutes ī aīa nu
triūt̄. Ancilla dei sp̄ dēt o
rare: & legere. Vnde legi
tur ī psalmo. Tūc nō cōfū
dar cōspexero ī oīb̄ mā
datis tuis. Igit̄ dilecta mi
hi soror ī xp̄o īsiste orōni
frequēter p̄seuera: ī medi
tatione scripturarū & ī lege
dei esto assidua hēto studi
um ī diuinis legibus usus
legēdi sit tibi frequens le
ctio: sit tibi quotidiana le
gis meditatio lectio d̄mit
errorē uite subtrae oīem
a uanitate mundi p̄lectio
nem sēsus & itellectus cre
scūt. Icō n. docet quid faci
as: dērat quid caueas: ostē
dit quo tēdas multū p̄ficis
cum legis tamē si facis ea
qui legis. Soror uenerabi
lis adaperiat deus cor tuū
in lege sua & in preceptis
suis. De optione. Ser. li.
Eremias p̄pheta di
cit. Leuēus corda nō
stra cum manibus ad deū
Qui orat & laborat: cor
leuat ad deū māibus: Qui

uero
cor le
man
& no
ad de
ror c
nobis
deum
opera
re. Q
tia ma
mur
tinere
la ope
apost
rat no
christ
re leg
te spi
cipia
Dele
rem
rissim
diei
ma c
i ter
falo
ipfu

uero orat & non laborat
cor leuat ad deum & non
manus. Qui autē laborat
& non orat: manus leuat
ad deum & nō cor. Igr̃ so
ror carissima necesse est
nobis: cor in oratione ad
deum leuare: & manus cū
operatione a deū extēde
re. Quare? Ne de negligē
tia mandatorū rephenda
mur: dū salutē q̃rimus ob
tinere sola oratiōe: aut so
la operatione. Vnde pau.
apostolus. Qui non labo
rat non māducat. Ancilla
christi debet semper ora
re legere & operari: ne for
te spiritus fornicatiōis de
cipiat ociosam mētem.
Delectatio carnis p̃ labo
rem uincitur. Soror cha
rissima: diuide tibi spaciū
diei ī tres partes: & in pri
ma ora: in secunda lege: &
ī tertia parte labora. Rex
salomō per ocium semet
ipsum inuoluit in multis

fornicatiōibus: & per cu
piditatem fornicationis a
dorauit ydola. Soror ue
nerabilis: hec tria sūt tibi
necessaria ualde. s. oratio:
lectio: & operatio. Ora
tione mundamur: lectio
ne instruimur: operatio
ne beatificamr. Sicut dicit
spiritus sanctus in psalmo
Labores manuum tuarū
quia manducabis: beatus
es & bene tibi erit. Si ali
quando a lectione cessa
ueris: operari debes: ut nū
quam sis ociosa: quia oci
um inimicum est anime.
Dyabolus cito decipit eū
quem ociosum inuenit:

Dyabolus quotidie in
claustra intrat & si aliquē
iuenit ociosum statim ac
cusat. O sponsa christi: ui
de ne cum dyabolus clau
stra intrauerit: & unuscu
iusq; facta scrutatus fuerit
aliquid iueniat ūde te accu
sari possit: Hac de causa te

moneo: soror mihi i xpo
dilecta: ut p amore xpi nū
q̄ sis ociosa. Rogo ut amo
re xpi ostēdas sociabus tu
is: nō solū uerbis sed & o
peribus bōis. Tūc uere de
um diligis: si p amore illio
bōa q̄ potes oparis. Vna
queq; scā aīa dēt īse mon
stra amorē dei: & uerbis
scīs & actiōibz. Vnde ī cā
ticis canticor. Sponsus. i.
xp̄s spōsā. i. scā aīam ora
tur dicēs. Pōe me: ut signa
culū sup cor tuū: & super
brachiū tuū. In corde sunt
cogitatiōes & ī brachio o
patiōes. Ergo sup cor & su
p brachiū spōse dilectus ī
signaculū ponit. q̄a in scā
aīa q̄tū ab ea diligať: & uo
lūtate & actiōe designať:
q̄a amor dei nūq̄ est ocio
sus. Si uere ē amor magna
opať. Si uero nō opať. nō
ē amor. Rogo igr te uene
rabilis uirgo ut deū pfecte
diligas: & ut p amore illio
nūq̄ ociosa sedeas. Si uere

deū diligiss nulla hora oci
osa eris. Si deū iueritate a
mas: p amore illio ociū re
cusať. Si ex toto corde dili
gis deū: oī tpe cōtēnis oci
um. Qui deum tota mēte
diligat pp deū ocium post
pōit Regnū dei nō dabit
ociosis. sed in seruitio dei
studiosis: Regnū dī nō da
bit uagātibz: sed p deo di
gne laborātibz. Qui ī bo
nis opibz sūt pigri & tepi
di: nō hēbunt locū ī r̄gno
dei. Luxuria cito decipit
hoīes ocio deditos. Luxu
ria cito decipit hoīem oci
osū. decipit hoīem uagan
tem. Luxuria grauius urit
quē ociosū iuenit. Libido
cedit rebo: Luxuria cedit
opibz: Luxuria cedit īdu
strie & labori. Hō p labo
re sepe uicit libidinē. Cor
pus. n. labore fatigatū: mi
nus dīlectať flagitio. Qua
pp amabilis ī xpo soror p
caue ociū. Nō diligas ociū
fatiga corpore labore. Exer

ce op
utile g
Opo
fit in d
De pla
C
cc
psalme
tracta i
i uoce.
cōcord
gua. N
liud cā
ī mēte
ce pdis
Si cor
& for
dis me
cit. Po
honor
ē a me
lus: p
te. Cā
Bonū
ment
uocis
& cā
ficar
iura

ce opus bonū q̄re tibi opo
utile quo aī īplices īrētio.
Opo tuū & ītentio tua sp
sit in deo. Amen.

De psalmis & hymnis. llii.

Oror carissima cū ī
cōspectu deo cantas
psalmos & hymnos hoc
tracta ī mēte tua qđ cātas
ī uoce. Mens tua cū uoce
cōcordet: cōcordet cū lin
gua. Nō aliud cogites & a
liud cātes. Si aliud cogites
ī mēte & aliud cātas ī uo
ce pdis fructū laboris tui.
Si corpo tuū stat ī ecclesia
& foris uagat mēs tua p
dis mercedē tuā. Vnde di
cit. Populus hic labiis me
honorat: cor at̄ eorū lōge
ē a me. Sicut. n. ait aposto
lus: Psalā spū: psalā & men
te. Cātabo ore & corde.
Bonū ē ergo sp̄ orare deū
mente. Bonū ē et̄ cū sono
uocis & hīnis & psalmis
& cāticis spūalibus glori
ficare deū. Sicut oīonibz
iuuamur ita psalōz mo

dulatiōiōibz delectamur.
Vfus cātadi cōsolat tristia
corda. Cantus in eccle
sia mētes homium letifi
cat fastidiosos oblectat: pi
gros sollicitat: pccōres ad
lamēta iuitat. Nā q̄uis du
ra sūt corda seculariū ho
minū: statī ut dulcediem
psalmoz audierint: ad a
morē pietatis cōuertunt̄.
Sūt multi q̄ suauitatē psal
moz cōpūcti: pccā sua lu
gēt. Oratio tātūmodo in
hac uita effundit̄ in remis
sionē pccōz. Psalmoz at̄
decantatio significat per
petuā laudē dei in eterna
gaudia: sicut scriptū ē: bti
q̄ hītāt ī domo tua dōne:
ī secula seculorū laudabūt
te. Quicūqz fideliter & in
tēta mēte psalmos decan
tat: quodāmodo āgelis dī
sociat̄. Quōz q̄a hō illū p
modulo suo laudat in ter
ris: quē āgeli sine ītermis
siōe adorāt & glorificāt ī
celis. Psalmoz decātatio

aliq̄do cōmonet nos ad la
chrymas: aliquādo iūitat
nos ad orōnē. Psalmi faci
unt nobis gratas eē uigili
as noctis dicētes. Exultate
iusti ī d̄io: rēctos decet col
laudatio: Psalmi pnuntiāt
nobis horā diei primā cū
exultatōe lucis dicēdo. De
us in noīe tuo saluum me
fac: & in uirtute tua iudica
me. Psalmi cōsecrāt nobis
horā diei tertiā cū dicunt.
Et ueniat sup nos miseri
cordia tua d̄ie: salutare tu
um secūdū eloquiū tuum.
Psalmi nos letificāt hora
diei sexta ī panis ofractio
ne Psalmi ad horā diei no
nā ieiunia resoluūt: & nos
faciāt dulcedīe ac suauita
te spūali. Psalmi nos deo
cōmendāt hora diei uesti
tina dicēdo. Dirigať d̄ie
orō mea: sicut icēsum ī cō
spectu tuo. Eleuatio māu
um tuarū sacrificiū uesti
nū. Psalmi nos admonēt
ut benedicāus domīo ad

cōpletā dicētes. Ecce nūc
benedicite d̄m oēs serui
d̄ni. Soror mihi ī xpo dile
cta firmiter retine in tua
mēoria: q̄ ī aurib; dei be
ne sonat cū scā aīa p dile
ctionē & amorē ac deuo
tionē: psalmos hymnos &
cānticos spirituales deo cā
tat. Vnde spōsus. s. christo
ī cānticis cānticoꝝ spōsā. i. ec
clesiam uel scā aīam ad
mōet dicēs. Ostēde mihi
faciē tuā: sōet uox tua ī au
ribus meis: q̄ uox tua dul
cis & facies tua d̄cora. Tu
īquit dilecta mea q̄ iaces ī
lectulo dulcissime cōtēpla
tiōis: ī q̄ mihi ī psalmis &
hymnis & cānticis spiritua
libus atq; orōnibus place
re desideras Veni & ostē
de mihi faciē tuā. i. egrede
re a secreto cordis: & aliis
pulchritudinē bonorum
opeꝝ suorū ad exemplū d̄
mōstra: ut cū illud uideāt
opa ūra bōa: & glorificēt
p̄m ūm q̄ ī celis est. So

net u
is. Ve
diuie
nis q̄
ria me
tus p̄
res an
fidelit
Vox
cū ang
nō pol
mīscē
bent le
que su
bus dic
oēs q̄
ga elec
tuū la
De ag
dictū
q̄ sub
ga re
mōd
ferm
missi
re la
delec
d̄lec
testa

net uox tua i auribus me-
is. Vox. s. predicatoris: uox
diuine laudis: uox iubilatio-
nis q̄ alios ad laudē & glo-
riā meā p̄ficere facias. Cā-
tus psalmoz oblectat au-
res audientiū & iſtruit aīas
fideiū ad bene uiuēdum.
Vox cātantium sit una &
cū angelis dei quos uideri
nō possumus uerba: laudis
miscēus. Serui dei semp d̄
bent laudare nomē dei: a-
que supiores iſinuēt: de q̄-
bus dicit: Benedicite aque
oēs q̄ sup celos sūt domīo
qa electi nō tacebūt i ppe-
tū laudare nomē dōini.
De aquis uero iſerioribz
dictū ē Congregent̄ aque
q̄ sub celo sunt i locū unū:
qa reprobī p totū mundū
mōdī p̄si: ōgregabunt̄ i in-
fernū cruciādi. Sine inter-
missiōe fideles debēt r̄fer-
re laudes deo: quia deus
delectat̄ i illis. Quod deus
d̄lectatur i laudibz fideiū
testatur spōsus. s. xps q̄ in

cāticis cāticorū spōse. s. scē
aīe loquit̄ dicens. Que ha-
bitas i ortis. In ortis hītat
ecclesia uel q̄libet scā aīa:
q̄ iā uiriditate spei & bono-
rū opeꝝ est repleta. Que
ergo iam i ortis hītat opō-
tet ut spōsum suū uocē su-
am audire faciat. i. cantū
bone p̄dicatiōis uel scē iu-
bilatiōis uel uocē diuine lau-
dis emittat i q̄ ille delecte-
tur quē d̄siderat: quā ami-
ci auscultāt uidelicet oēs e-
lecti: q̄ uerba uite. s. lectio-
nes: psalmos: hymnos &
cāticos spūales audir̄ desi-
derāt: ut ad celestē p̄riam
reuiuiscāt. Igitur soror re-
uerendissima: sic iā supius
dixi ualde necessariū ē ti-
bi: ut in oī uita tua laudes
ōipotentē deū: creatorē
tuū: quoniā inde p̄mittit̄
tibi uēia: undē & laudes. La-
uda ergo eū i cordē: lauda
eū i uoce: lauda eū i uoce
iubilatiōis lauda ēt eū in
secreto contemplationis

lauda eum i cubiculo me-
tis in iubilatiōe uocis: quif
ad laudādū deū pccōres &
idigni fimus: tū cessaſ a la
udibus nō debēus: qā inde
consequi ueniā peccatorū
credimus: unde deū lauda
mus. Vnde uox diuina in
psalmis: Sacrificiū laudis
honorificabit me: iquit: &
illic iter quo ostēdā illi sa
lutare dei. Ac si aptius di
ceret. In psalmis ē iter lau
dis: quo ad eternā laudē p
uenire possis: Sed si ego il
lud tibi nō ostēdero: illud
iuenir nō poteris. Propte
rea carissima qā iter nre
salutis i māibus est creato
ris: mōneo te ut nūq laus
di discēdat ab ore tuo. So
ror mihi i xpo amantissi
ma deus ē laus tua: ergo &
tu laus illius esto: ita ut sp
sit laus illius i or tuo. amē.
De actiua & contēplatiua
uita. Sermo. liii.
Idit iacob scalā stātē
sup terrā āgelos quoq dei

ascēdētes & descēdētes p
eā: & cacumē illius celos tā
gebat. In hac scala sunt po
siti oēs ad uitā eternā pde
stinati: & oīs q spectat ad
regnū celorū i hac scal hēt
locū. Scala ista generalis ē
ecclesia que ex pte adhuc
militat i terris: & ex pte iā
regnat i celis. In hac scala
sūt tres ordines hominū:
s. seculares actiui & cōtēpla
tiui. Seculares sūt i mino
ri gradu. Actiui sūt in alti
ori loco. Cōtemplatiui ue
ro sūt i summo. Et de istis
tribus ordinib hoīum: q
dā sūt i mola: qdā sūt i a
gro: qdā uero sūt i lecto.
mola ē uita secularis. ager
ē aiūs hoīs seculi. In agro
sūt pdicatores uerbi dei: i
lecto ē amor spōsi. s. xpi.
Qui sunt i mola terrā cir
cuerūt: qā terrena querūt
& diligūt. Qui sūt i agro
terrā colūt: quia seminant
uerbū dei i aurib hoīum
q i lecto sūt dīspiciūt & cō

tēnūt. Ad pedes huius scale sunt hoīes huius seculi. In medio scale sūt actiui. In summitate uero scale sūt cōtēplatiui iā q̄si ī celo positi: q̄a celestia cogitāt. Isti sūt āgeli dei p̄ scalā ascēdētes & descēdētes: q̄a ascēdūt p̄ tēplationē ad deū: & descēdūt p̄ cōpassionē ad p̄ximū. Actiua uita in nocētia ē bonorū operū. Cōtēplatiua uita ē speculatio sup̄noḡ. Actiua uita cōis ē multoḡ: cōtēplatiua uero paucoḡ. Actiua uita terrenis reb̄ bñ utit̄. Cōtēplatiua uero seculo renūciās: soli deo uiuere d̄lectat̄. **INTERROGATIO.** Fr̄ dilecte: rogo ut ostēdas mihi differentias actiue & cōtēplatiue uite. **RESPONSIO.** Soror carissima iter actiuā & cōtēplatiuā uitā: maxia ē d̄ria. Actiua uita ē panē esuriēt̄ dare. Verbū sapie p̄xim̄ docere: errantē cor-

rigere: ad uiā hūilitatis subientē reducere. Discordātes ad cōcordiā reuocare: īfirmos uisitat̄: mortuos sepellire: captiuos & in carcere positos redimere q̄ singulis q̄b̄scūq̄ expediat dispensare: necessaria unicuiq̄ p̄uidere. Soror mihi ī xp̄o dilecta: ecce audisti opa actiue uite. Nūc si placet: audi uirtute uite cōtēplatiue. Cōtēplatiua uita ē Charitatē dei & p̄ximi tota mēte retinere: ab exteriori actiōe acquiescere: soli d̄siderio cōdito ris īherere: ita ut iā nihil agere libeat: sed despectis oīb̄ curis seculi: ad uidendā faciē sui creatoris: aīus inardescat: ita ut iam nouerit carnis corruptibilis pōd̄ cū merore portare totisq̄ d̄sideriis optare hymnidicis angeloḡ choris īteresse. Appetēt amīsceri celestib̄ ciuib̄: de eterna ī corruptiōe ī cōspe

et tu dei gaudere: uenerabilis
soror: audisti actiuam uitam:
audisti et contemplatiuam: nunc
rogo ut cum maria magda-
lena eligas meliorem partem. scilicet
uitam contemplatiuam. bona est ui-
ta actiua: sed multo est meli-
or contemplatiua. Qui prius in
actiua uita perficit ad contem-
platiuam bene consuevit. quoniam
quod ad hanc temporalem gloriam: aut
carnalem affectat. concupiscen-
tiam a contemplatione prohibet.
Exemplum. n. actiue uite: & con-
templatiue de iacob accipe.
quod dum adamaret rachael quod
significat contemplatiuam uitam
data est ei lya quod significat
actiuam. actiua uita in labori-
bus huius mundi deo seruit:
dum pauperes pascit recipit
pascit & uestit: uisitat &
consolat: sepelit: & cetera
opera misericordie eis impendit. Et tamen
lya est fecunda in filiis: quia
multi sunt actiui: & pauci
contemplatiui. Rachel uero
ouis: uel uidetur principium in-
terpretatur: quia contemplatiui sim-
plices & innocentes sunt sicut

oues: & ab omni tumultu se-
culi alii: ut soli diuine con-
templationi adherentes
uideant illum qui ait. Ego
sum principium qui & lo-
quor uobis. Rachel du-
os filios habet: quia duo sunt
genera contemplatiuorum. Alii
namque uiuunt in com-
muni in monasteriis.
Alii uero sunt solitarii
& ab omnibus separati. Sed bea-
tior est & perfectior contem-
platiua uita: quam actiua. Sicut a-
quila defigit oculos in radio so-
lis: nec deflectit nisi quando
uult corpus suum reficere ci-
bis: ita & sancti aliquando a contem-
platione ad actiuam uitam reuer-
tuntur: considerantes illa subli-
mia sic esse utilia: ut tamen
ista humilia paululum nostre in-
digentie sint necessaria:
unde in canticis canticorum: spousus.
scilicet christus: sponsa. id est. sanctam ani-
mam: contemplationi deditam hor-
tatur dicens. Surge propter ami-
cam meam: columba mea: for-
mosa mea & ueni. Ac si a-
ptius diceret. Surge propter
amicam meam per dilectionem &

fidē
tiā
sa
te. S
statu
tēpla
plac
hym
spua
ueni
te p
offic
pla b
tui f
rū p
ezec
uert
rati
aiali
ptin
tue
rit f
mit
iteg
ad
sus
ua
p
rit

fidē: colūba mea p̄ inocē-
tiā & simplicitatē: formo-
sa mea p̄ uirtutē & castita-
tē. Surge d̄ illo dulcissimo
statu tuo: hoc ē de q̄te cō-
tēplatiōis i q̄ mihi soli cō-
placeat desideras: i psalmis
hymnis orōibz & cāticis
spūalibus. Festina ergo &
ueni. i. egredere ad utilita-
tē p̄ximorū: ut illos ēt per
officiū p̄dicatiōis: & p̄ exē-
pla bonorū opū imitatorū
tui facias: ad iutē aīarū sua-
rū p̄ducas. Visio aīaliū in
ezechiele: q̄ ibāt & nō re-
uertebāt: p̄tinēt ad p̄seue-
ratiā actiue uite. Et itē
aīalia q̄ ibāt & reuertebāt
p̄tinēt ad mēsurā cōtēpla-
tiue uite i q̄ dū q̄sq̄ itēde-
rit sua reuerberatus infir-
mitate statim descēdit. Atq̄
itē renouata mētis acie
ad ea unde descēderat rur-
sus ascendit: q̄d fieri i acti-
ua uita non pōt. De q̄ si q̄
uel ad modicū descēde-
rit: statim ignatiōibz uitiorū

iuoluit. Sepe mēs d̄ terra
ad celū errigit & itē gra-
uata i firmitate carnis: de
celo ad terram descendit.
Multos seculares hoīes ui-
sitat deo & p̄ suā grām ele-
uat eos ad altitudinē cōtē-
platiōis & multos contē-
platiuos iusto atq̄ oculto
iudicio suo deus i terrenis
actibz lapsos derelinqd.
Sicut sepultus i monumē-
to cessat ab oī terreno ne-
gotio: ita hō cōtēplatiuus
cessat ab oī terreno ope
uel misterio: & sicut hoīes
ab actiua uita ascēdētēs se-
peliunt i q̄te cōtēplatiōis
ita a seculari uita rece-
dētēs actiua uita suscipi t eos
i se q̄si sepeliēdos. Ac per
hoc sicut actiua uita ē sicut
pulchrū secularis uite: ita
cōtēplatiua uita ē mōumē-
tū actiue uite. uiri scī sicut
aliqui egrediūt a secr̄to cōtē-
platiōis ad actiuā uitā: ita
rursus ab actiua uita ruer-
tunt ad secretū itime cōtē-

platōis: ut itus deū laudēt
ubi accepit unde foris ad
ei gloriā opāt. Sicut deus
uult ut aliq̄do cōtēplatiui
egrediāt ad actiua uitā: ut
aliis pficiāt: ita aliq̄do uult
ut nemo eos igetet: sed ut
q̄scāt ī sec̄to suauissime
cōtēplatōis. Quod bene
ī cāticis cātior sp̄sus īsi-
nuat: cū filias hierusalē ne
sp̄sā uigilare faciat adiu-
rat dicēs. Adiuro uos filie
ierusalē: p̄capreas ceruos
q̄ capor̄: ne suscitetis: ne
q̄ euigilare faciatis dile-
cta: donec ipsa uelit. Hoc
ē ne suscitetis neq̄ euigila-
re faciatis aīam diuine cō-
tēplatiōi deditā: oīonibus
ī & lectiōib̄ diuīs occupa-
tā. Et ne eā ad exteriora o-
pera igetare uelit. dōec
ipsa uelit. Hoc ē: donec ex-
pleto cōtēplationis tpe: a
monēte corporis fragilita-
te: q̄do uelit suscitari a sō-
no īterne q̄etis: & intime
dulcedinis. Sed tamē ī hac

mortali uita nemo pōt p-
fecte cōtēplari deū. Vndē
b̄t̄us ioānes ī apochalip̄si
dicit factū ē silētiū ī celo q̄
si media hora: Celū q̄ppe
ē aīa iusti: sicut dōinus p̄p̄
phetā dicit. Celū mihi se-
des ē. Cū ergo q̄es cōtem-
platiue uite agis ī mēte: si-
lētiū fit ī celo. i. ī aīa quia
strepitus terrenar̄ rex at
q̄ opationū cessat. ī cogi-
tatiōe. Sed q̄a cōtēplatiua
uita ī hoc mōdo non pōt
ēē p̄fecta neq̄q̄ hora inte-
gra factū silētiū dē ī celo:
sed q̄i media hora. Qui p̄-
fecte uitā cōtēplatiuā uult
tenere: dēt ab oī terreno
ope cessare. Vndē ī eisdē
canticis sponsa de se dicit.
Ego dormio & cor meū
uigilat. Ac si apte mēs scā
loq̄res dicēs. Dū a mūda-
nis tumultib̄ exterior̄ dor-
mio: ī īteriori cogitatiōe
q̄ sūt celestia atq̄ sp̄ualia
p̄so. Etiā archa noe q̄ b̄i-
camerata d̄r: significat ac

riu
rūa
plat
er a
gifi
clesi
nēti
hac
don
p̄fec
& d
saur
re m
lena
te e
ea. V
fere
ture
abl
Ad
het
iron
tiū
rit
ho
pi
ne
pi
b

tuos & cōtēplatiuos: quo
rū actiui deorsū stāt: cōtē
platiui uero stāt sursum: qd
ē archa dī ter cāerata si
gificat tres ordies ī scā ec
clesia. s. cōiugatorū: conti
nētiū atq; uirginum. De
hac cōtēplatiua uita dicit
domino ī euāgelio. Si uis
pfectus eē: uēde oīa q̄ hēs
& da paupibus: & hēbis te
saurū ī celo: & ueni seque
re me. Et demeria magda
lena ait. Maria optimā p
tē elegit: q̄ nō auferet ab
ea. Vita cōtēplatiua nō au
feret ī hoc seculo neq; ī fu
turo. Actiua uita auferet
ab hoīe in futuro seculo.
Actiua uita in hoc seculo
hēt finē: Cōtēplatiua ue
ro nō: q̄a sp̄ pseuerat. Ac
tiua uita ī hoc seculo defi
cit. Cōtēplatiua uero in
hoc seculo icipit: sed ī celo
p̄ficiť. Hōesta uirgo mo
ne te: ut pp̄ deū dīspicias
p̄sens seculū: pp̄ deū ab oī
bus curis seculi te suspēde

Sine īpedimēto seculi dō
seruire stude. Nulla cura
seculi subtrahat te a timo
re dī. Nulla sollicitudo re
rū te subtrahat ab itētīōe
dei. Abice a te qcqd pōt ī
pedire bonū p̄positū To
to aīo odi & dāna q̄ dili
git mūdum. Esto mortua
mūdo: & mūdus tibi. Tāq;
mortua ab amore p̄sētis
uite te sepa. Tāq; mortua
mūdi gloriā nō xupifcas
soror mihi amabilis ī xpo
sicut sepulta ī monumēto
nō hēas curā dī seculo. Tā
q; defūcta ī sepulchro: ab
oī terreno te priua nego
tio: soror mihi ī xpo ama
bilis cōtēne uiuēs: q̄ post
mortē hēre nō poteris. Si
hec ita feceris: post mor
tē tuā uitā eternā hēbis.
De curiositate. Ser. liiii.

Oror carissima mo
ne te ut de die ī diē
studeas p̄ficere ī bonis o
peribus: & ut nō cōsideres
mala q̄ alii faciūt: sed cōsi

dera bona q̄ tu facere de-
bes. Vnde qdā sapiēs ait.
Insup̄uacuis r̄bus noli scru-
tari multipliciter. Nō ē ti-
bi necesse ea cognosceŕ q̄
ab hūanis sensib⁹ sūt r̄mo-
ta. Dignū ē ualē ut mētes
hoīum desinat iudicare: q̄
aliena corda p̄fecte nescit
cognosceŕ. Quare? Quia
incerta nos iudicāus: quo
adusq̄ ueniat dīis: qui & il-
luminabit abscondita tene-
brarū: & māifestabit cōfi-
lia cordiū. Dignū ē ēt: ut dī
sinat peccare: qui aliēa ui-
tia uult r̄prehēdere. Stulti
hoīes dū aliēos errores uo-
lunt reprehēdere: demon-
strāt suos: Tādiu hō igno-
rat pccā sua q̄ debuerat fle-
re & cognosceŕ: q̄diu alie-
na uicia exquirīt curiose.
Sed cū hō ad semetipsū re-
uertitur: & sese bene cōsi-
derat: nō exquirīt q̄ ī aliis
reprehēdat: q̄a ī semetip̄o
multa q̄ lugeat. Qui seme-
tipsum bene cōsiderat: ī se-

metipso iuenit multa que
plāgat. Vndē bt̄s gregori-
us. Nos tāto mīus debēus
aliēa corda reprehēdere:
q̄to scimus uisu n̄ro non
posse aliene cogitatiōs te-
nebras illustrā. Etiā bt̄s
ysidorus ait. Facilius rep̄-
hendimus uitia unius cuius
q̄ hoīs: quā uirtutes itēdi-
mus. Ne quid bōi quisq̄
fecerit agnoscere cupius:
sed qui mali egerit p̄scrui-
tamur. Igīt. Soror mihi in
x̄po dilecta: moneo te: ut
āplius reprehēdas tua ui-
cia: q̄ aliēa. Prius uide tua
propria q̄ aliena delicta.
De tua correctōe esto sol-
licita. De tua salute esto at-
tēta: dī tua emēdatiōe esto
preuisa: q̄ ad te nō p̄tinet
noli q̄rere: Nūq̄ desideres
cognoscere qd̄ inter se lo-
quunt̄ hoīes. Noli q̄rere
qd̄ quisq̄ dicat hoc faciat.
Caue curiositatē. Obmit-
te curas aliene uite: nulla
curiositas: aīum tuū dīcipi-

at:
dete
fabr
rum
quira
corn
dio n
la tib
tia: C
nō d
te q̄
scē au
hilul
est. N
diuiri
Scire
re nō
rabi
curio
sunt
nos
uoc
pre
ob
reb
p̄ci
cū
da
ris

at: Nulla concupiscentia
detestande curiositatis te
subrepat: ne tu oblita tuo
rum morum! alienos per
quiras: xpi spōsa: tāta cura
corrige tua uitia: q̄to stu
dio reprehēdas aliēa. Nul
la tibi sit cura sciēdi laten
tia: Caue iquirere ea que
nō debes scire: pretermi
te q̄si secretū q̄ scripture
scē auctentice didicisti. Ni
hil ultra queras q̄ scriptū
est. Nihil āplius pquiras q̄
diuine littere demōstrāt.
Scire nūq̄ desideres q̄ sci
re nō debes. Soror uene
rabilis scito pro certo: q̄a
curiositas periculosa prē
sumptio est: Curiositas dā
nosa picia ē: adheresim p
uocat: i fabulas sacrilegas
precipitat mētē. In causis
obscuris redit audaces. In
rebus ignaris facit hoīes
p̄cipites Soror amātissima:
cū oī studio uitā tuā emē
da. ut post hāc uitā merea
ris puenire ad eterna gau

dia. Amē. De curiositate.

Sermo. lv.

Arissima soror: Au
di dominū Iesum xpm i e
uangelio dicentē. Vigila
te q̄a nescitis quādo domi
nus uēturus est: Et iterum
Oībus dico uigilate & pe
trus apostolo: Estote pru
dentes & uigilate i oratio
nibus. Cum homines di
xerint pax est & securitas
tunc repētinus ueniet sup
eos interitus. Et salomon
ait. Sunt iusti atq̄ sapien
tes: & opera eorū i manu
dei: & tamen nescit ho
mo utrum amore aut o
dio dignis sit. Quare?
Quia in futuro reseruan
tur incerta. Soror in chri
sto dilecta: ideo dominus
celauit nobis tempus sui
aduentus: ut nos longa
expectatione: incerti sem
per credamus iudicem ue
rum esse uenturum: quia
quando uenturus sit igno
ramus. Verba sunt beati

gregorii: leticia p̄sentis ui-
te ita ē agēda: ut amaritu-
do sequentis iudicii nunq̄
r̄cedat a mēoria: sepe dya-
bolus decipit hominē ad
peccādū: & cū d̄ ruina cō-
spicit eū afflictū: itē p̄ se-
curitatē decipit eū. Igr̄ so-
ror dilecta mihi in xpo: sp̄
necesse est ut cū bona agi-
mus: mala q̄ fecim⁹ ad me-
moriā r̄ducamus: ut dum
culpā caute cognoscimus:
nunq̄ de bono ope īcauti
letemur. Ideo dom⁹ uo-
luit nobis horā ultimā eē
īcognitā: ut semp̄ scimus
suspecti: ut dū illā uidere
nō possimus cottidie nos
ad illā p̄paremus. Etiā in
hac uita simus securi: bea-
tus ysidorus nos admōet
dicēs: Neq̄ iustus d̄ sua iu-
sticia cōfidat: neq̄ pecca-
tor de mīa dei despet̄ quic-
q̄: sed parit̄ hēant ī corde
sp̄e & metū. Sic speret dei
misericordiā: ut sp̄ timeat
eius iusticiā. Quāuis con-

uersatio factōrū sit p̄babi-
lis: tamē īcertū ē hoīb⁹ ad
quē finē sūt destīati: lō nū-
q̄ hō dēt eē sine metu: q̄a
satisfactio p̄itētie: diuino
tātū iuditio p̄fāt nō hūa-
no. Vnde ait cesarius: q̄to
sum⁹ securi d̄ p̄teritis pec-
catis: tātū d̄bem⁹ eē soli-
citi de futuris. Venerabi-
lis soror firmiter tene: q̄a
oīs uita sapientis hoīs me-
ditatio ē mortis. Igr̄ soror
mihi ī xpo amabilis: si oī
hora ad deū uigilaueris:
sapiēs eris. Si cottidie mē-
tē tuā ad deū leuaueris &
diē mortis tue ad memo-
riā reduxeris bt̄a eris secu-
dū illud q̄ qdā sapiēs ait:
bt̄us hō qui sp̄ ē pavidus.
Hac de cā te mōeo uirgo
hōesta ut sēper sis puida
sp̄q̄ suspecta: Sp̄ esto solli-
cita: & cōtra dyaboli tēta-
tiones astuta: sp̄ uigila: &
cōtra atiquū hostē īcessā-
ter pugna. Diebus ac no-
ctib⁹ ora cū oī uigilantia:

& cōtra īsidias dyaboli ui
riliter dimica: ī oī uita tua
esto p̄uīsa: & cōtra uersu
tias inimici cū oī sollicitu
dine d̄ certa. Etia audi ho
nesta uirgo ea q̄ Iesus x̄ps
sp̄s tuus dicit ī euange
lio. Bt̄s ille seruus quem
cū uenerit dominus inue
nerit uigilatē. Ergo si ad e
undē dominū n̄rū Iesū
x̄pm uigilaueris tota mē
te: iter bt̄s cōputaberis ī
eterna bt̄tudine. Bt̄a eris
sicū oī d̄uotōe oculos mē
tis ad uerū lumē q̄ deus ē
leuaueris. Vere bt̄a eris si
ad deū cū oī īstātia uigila
ueris: q̄a p̄misit deo coro
nā uigilatibz. Vñ ī cāticis
cāticogz de oculis sp̄s d̄r
Oculi eius sicut colūbe su
p̄riuos aq̄z: q̄ lacte sunt
lote & residēt iuxta fluēta
plēissia: oculi sp̄s sc̄i uiri
sūt: q̄ sicut colūbe ī simpli
tate uiuūt: & aliis suis p̄
dicatiōibz atq̄ exēplis ui
am salutis ostēdūt. Sup̄ri

uos aq̄z eē phibēt: q̄a
sp̄ ī refectiōe sc̄az scriptu
raz cōuersāt: q̄ lacte sunt
lote: q̄a p̄ grām dei ī bap̄ti
smo a pcc̄is suis sūt mūda
ti: qd ē p̄fluēta plenissima
iuxta que sedēt itelligimz
nisi sacre scripture p̄fūda
& archana dicta: q̄b̄ nos
reficimus: dum ea legēdo
uel audiēdo aurimus. Ad
hec ē iuxta fluēta colūbe
residere solent: ut umbrā
uolatiū auiū ī aq̄ uideant.
sup̄ quā se p̄iciētes īgues
rapaces effugiāt: sic sc̄i uiri
scriptura sc̄a fraudes de
monū p̄spiciūt: & ex de
scriptiōe quā uidēt q̄si ex
ūbra inimicū cognoscunt
& eius deceptiōes fugiūt
sic & tu soror honestissima
ī meditatiōibz sc̄az scrip
turaz esto assidua q̄a ī eis
poteris cognoscere q̄liter
hostiū īsidias ualeas decli
nare: Honestā uirgo itē
te moneo ut te cōsiliis sc̄e
scripture ex toto cōmittas

uidelicet ut nihil aliud fa-
cias: nisi q̄ ex respōso scri-
pturaz audieris: q̄a ibi in-
uenies q̄liter fraudes de-
monū fugias. Mōeo ē tē
ut metu rapaciū auiū. i. de
monū: sup fluēta scāz scri-
pturaz sed eas: ne tu ip̄o
uisa q̄ absit inimicis tuis p̄-
da fias. Rogo ut sup riuu-
los scāz scripturaz īdesi-
nēter uigiles & ut cū sum-
mo studio deceptiōes ini-
micorū uites. Heu īscipiē-
tes quare nō cogōscimus
uel itelligimus: q̄a ī cōspe-
ctu domini cogitatōes nō
stare atēq̄ ad actum pcedāt
manifeste sūt & apte. Di-
cit. n. psalmista. Scrutans
corda & renes dñs. Igr̄ So-
ror amātissima: cogitemo
nos ī cōspectu dei sp̄ asta-
re: & agnoscamo q̄a terra
& cinis sumus. Ecce deus
nr̄ terribilis retribuēs uni-
cuiq̄ scdm̄ opa sua: ī p̄xio
ē & nō tardabit: ip̄e uēiet
& saluos nos faciet. Vigi-

lemus ergo cum omni p̄-
seuerantia & deuotiōe ut
cum uenerit & pulsauerit
non inueniat nos dormiē-
tes sed uigilantes in suis
laudibus & in suo amore
atq̄ in suo sancto seruitio
Curramus ergo dum lu-
cem habemus ne tenebre
nos comprehendant. Sic
enim ait sapientia dei ī p̄-
uerbiis. Beatus qui audit
me & qui uigilat ad fores
meas quottidie: & obser-
uat ad postes hostii mei.
Qui me inuenerit inueni-
et uitam: & hauriet salutē
a domino. Virgo christi
ideo te moneo ut cum o-
mini studio uigiles ad deū
ut in die necessitatis tue
possis eum habere propi-
tium. Igitur hōesta uirgo
nullus casus te inueniat in-
paratam: nullus sit casus
quem non preueniat me-
ditatio tua propone ante
oculos tuos nihil eē quod
accidere nō possit. Com-

mem
serias
quo p
Spco
quid c
pient
iactur
ditata
dunt:
rabite
res nō
accide
petus
git: p
tutur
lenit
inopi
ter fe
cogit
ba ex
uili i
mala
peti
git q
ueh
ta m
rem
stis
rep

memorare sp futuras mi-
ferias. In pſperis meditaſ
quo pacto aduerſaberis:
Sp cogita in mente ne ali-
quid contrarii accadat. Sa-
pientis hominis ē p uider
iacturā periculi omnia me-
ditata leuiori euentu acci-
dunt: Expecta mala tole-
rabiter ferūtur perſpecta
res non admittatur cum
acciderit. Aduenientes i-
petus premeditatio fran-
git: precogitatio attenuat
futuras moleſtias p uiſio
lenit aduentum malorū:
inopinatum malum forti-
ter ferit: Grauiſunt que
cogitata nō fuerant. Acer-
ba exiſtūt i quibus impro-
uiſi icurrimus: Improuiſa
mala grauiſer feriunt. Re-
pētinum malum cito frā-
git quod prouiſum non ē
uehementer affligit. Subi-
ta maris tempeſtas terro-
rem ſuſcitāt: iprouiſus ho-
ſtis male perturbat. Oīa
repentina grauiora ſunt

que repēte accidunt graui-
occurrunt. Igit ſoror mi-
hi i xpo dilectiſſima & ad
bona & mala cor tuum p
para. i die bonorū ne im-
memor ſis malorum: & i
die malorum ne imemor
ſis bonorū. Eſto peruigil-
ſenſu ne uanis cogitatio-
nibus polluaris. Ama ſciē-
tiam ſcripturarum & con-
temne uitia carnis. Soror
cariffima ſi ex toto corde
tuo ad deū uigilaueſ: &
ei i oī uite tua cū oī deuo-
tiōe ſeruiereſ abſq̃ ulla du-
bitatione cum eo i celeſti-
curia regnabiſ. Amen.

De prudentia: Ser. lvi.

Oro cariffima audi
dōinū leſū xpm i eua-
gelio dicentē. Eſtote pru-
dentes ſicut ſerpentes &
ſimplices ſicut columbe.
Et ſalomon ait: Simplici-
tas iuſtorum diriget eos
& ſupplantatio peruerſo-
rum uaſtabit illos. uia ſim-

plicis: uia domini: & pavor
his qui operantur malum. Iustitia
simplicis diriget animam eius:
& in pietate sua corruet.
Impius innocens credit omni
uerbo. Qui autem decipit ius-
tos in uia mala in iterum suo
corruet & simplices possi-
debunt bona eius. Viri sangui-
num oderunt hominem simpli-
cem. Iusti autem querunt salutem illi-
us. Sancta rusticitas sibi soli pro-
dest: & quantum edificat eccle-
siam christi merito uite tantum de-
struit: si his qui ueritatem de-
struunt non resistit. Et beatus
hieronimus ait in seruis &
in ancillis dei non est querendus
cultus corporis sed simplici-
tas mentis: nec simplex nec
rusticus: ideo factum se existi-
met scitatem in sua lingua sed
tantummodo in pura & sim-
plici conscientia: Ex duobus
imperfectis multo est melius ha-
bere rusticitatem sanctam quam elo-
quentiam peccatricem. Magis
ueneranda est sancta rusticita-
tis quam uerbosa loquacitas. Soror

in christo dilecta si nostra intentio
est simplex apud deum in iudi-
cio eius nostra operatio tene-
brosa non erit. qui casti esse per
iusticiam nesciunt neque esse in-
nocentes per simplicitatem pos-
sunt sanctorum electorum ecclesia:
uias rectitudinis & simplici-
tatis sue timore inchoat:
sed charitate consummat: De-
us enim non solum uerborum sed
& cordis inspector est: & di-
ligit eos qui in simplicitate
cordis seruiunt ei: Vnde
spiritus in canticis canticorum lo-
quitur dicens. Una est columba
mea perfecta mea: una est mater
sue electa genitrici sue Mater
nostra est regeneratrix gratia dei
apud quam una columba eligitur:
quia illo solos colligit qui in
simplicitate permanent: &
ab unitate non diuiduntur
Multi quippe fideles dum
ad ipsum intendunt: dum uno
desiderio christi se inuicem nu-
triant dum habentes cor unum
& animam unam se in charitate
coniungunt ex multis membris

unum
omnes
tis un
fuit. l
cta su
magn
legit
tete d
tat no
lisq n
citare
serpet
cia sim
bus pr
stutu
git: qu
uenier
terre:
rat ne
diat u
crude
malor
du sim
cut af
ratif a
diat u
necic
tare
bilis

unū corpꝰ efficiūt in me:
oēs q̄ i simplicitate unita-
tis uiuētes: ūa colūba exi-
rūt. Ea q̄ apd hoies despe-
cta sūt & i cōtēptu hēnt: in
magna gloria sūt apd deū
Igr̄ u. nerab. soror oīpo-
tētē deū deprecemur ut mit-
tat nob̄ sp̄m sanctū de ce-
lis q̄ nos faciat h̄re simpli-
citātē colūbe & prudētiā
serpētis ut simus in mali-
cia simplices & i bōis opi-
bus prudētes. Serpēs. n. a-
stutū est. aīal ut de aspidē le-
gīt: quia uidēs incātatorē
ueniētē affigit aurē unam
terre: & aliā cauda obtu-
rat ne incātatoris uocē au-
diat. und̄ ppheta de his q̄
crudeles & prudētes sūt i
malo dicit. Furor illis secū-
dū similitudinē serpētis si-
cut aspidis surde & obtu-
rātis aures suas ut nō exau-
diat uocē incātantiū & ue-
nēfici incātātis sapiēter. Imit-
tare ergo & tu soror ama-
bilis hūc serpētē i hac par-

te: uidelicet ut aures tuas
claudas ne mala uerba au-
dias. Hōēsta uirgo depre-
care deū ut oleum pccōris
nō ipinguat caput tuum.
Oleū pccōris laus ē adula-
toris. Serpēs obturat aurē
suā ne audiat incātatorē: &
tu claude aurē similiter ut
nō audias detrahentē. Pru-
dēs ē aspis ne uerbū mor-
tis audiat & moriā: ergo
& tu esto prudēs ne uerba
mala p aures tuas itrēt ad
aīam tuā: & moriaris. Igr̄
spōsa xpi ne prudētiā ser-
pētis sine simplicitate co-
lūbe. Nec simplicitas colū-
be sine prudētiā serpētis d-
bet eē ite quot colūbe sim-
plicitatē astutiā serpētis ut
mala caueat sollicitet & pru-
dētiā serpētis: simplicitas
colūbe ut bona faciat tem-
pet. Soror amātissima mi-
hi i xpo ē colūbe septem
uirtutes hēt ut legimus i se-
q̄s tu p grām scī spūs pote-
ris h̄re i te. Colūba sepe i

priuulos aq̃q̃ sedet ut ui-
so accipitre uēiete se i un-
dal emergat & euadat i tri-
tico meliora grana elligit:
sepe alienos pulos nutrit.
Roſtro nō pcutit: non hēt
fel. Nidū facit in fenestris
muroꝝ: gemitū hēt p can-
tu. De p̃care deū ergo hōe
ſta uir. cū ſūmo ſtudio ut
det tibi has uirtutes colū-
be. ſ. ut ſup riuulos ſcārum
ſcripturaz̃ ſedeas & amo-
nitionē earū i curſū diabo-
li euadas: i ſacra ſcriptura
meliores ellige ſcīas ex q̃-
b̃ te r̃ficias. Nutri aliquos
pulos. i. hoīes prius a deo
aliēos tuis uerbis atq̃ exē-
plis ad deū conuerte. Ro-
ſtro nō pcutias in pximo
tuꝝ: malum nō facias: nec
malū dicas. Nō hēas fel. i.
nō hēas i te iracūdiā. In fe-
nestris petraz̃ fac nidū tu-
um. i. ſpē tuā. Gemitū ha-
be p cātu: uidelicet ut ſicut
hoīes gaudēt ſeculares in
cātileis ſeculi. Ita tu gaude

as i gemitu & triſtitia ſpiri-
tuali. Igitur ſoror uene. ſi-
cut ſuperius dixi tibi opor-
tet te pariter intelligere &
cauere inſidias inimici cū
oī ſollicitudinē. Sic te opor-
tet p̃ inocentiā uite eē ſim-
plicē: ut tū cū ſimplicitate
uite oporteat te eē prudē-
tē. Ille q̃ nō miſcet pruden-
tiā ſimplicitati ſc̃d̃m q̃ ait
p̃pheta. Colūba eſt ſedu-
cta nō hēns cor ſed iō ē co-
lūba q̃a ſimplex. iō at non
hēt cor q̃a nō hēt pruden-
tia. Iteꝝ ſoror cariffima te
mōeo ut i corde tu o p̃pa-
res dignū habitaculū xp̃o
q̃tēus ip̃e uēiens cū p̃re &
ſpū ſc̃tō dignetur apud te
māſionē ſibi facē i dōici-
lio pectoris tui. Amē. Vt
laice mulieres uitenſ. Ser.
Oror cariffima. lviii.
fuge ſocietatē ſecula-
riū muliez̃. ſeculares fe-
mie q̃ tecū nō hūt unā p̃-
feſſionē nō accedāt ad tuā
ſocietatē q̃a qd̃ amāt hec

tibi p̃o
hec tibi
tare ſe
minaz̃
& de ſe
terrēa
tibi am
cupi cū
is trāſit
n. ſcript
laudat
cularis
q̃a ſecū
celeſtia
uda r̃t.
amaret
ret: cel
eterna
na tibi
ror mo
ſecular
laſa te
bonos
la & p
xor ui
qd̃ ag
uirgie
in un

tibi p̄dicāt. Ecce qđ diligūt
hec tibi dicūt: iō debes ui-
tare societate seculariū fe-
minarū: quia seculū diligūt
& de secularibus loquunt̄:
terrēa amāt: & iō terrana
tibi ānunciāt: trāsitoria cō-
cupiscūt & iō in auribz tu-
is trāsitoria exponunt. Sic
n. scriptū ē. Vnusq; qđ hoc
laudat qđ diligit. Et iō se-
cularis fēina seculū laudat
qđ seculū diligit. Certe si
celestia diligerēt: celestia la-
udařt. Sic dubio si celestia
amaret: celestia approba-
ret: celestia predicaret. Si
eterna cōcupisceret: eter-
na tibi suaderet. Et iō so-
ror moneo te ut societate
seculariū feminarū expel-
las a te: qđre: qđ corrumpūt
bonos mores coloqa ma-
la & praua. Quid facit u-
xor uiri cū spōsa xpi. Aut
qđ agit mulier nupta cum
uirgie deo deuota. Quid
in unū agit secularis fēina

cū xpi spōsa: qđ agit fēina
secularis cū scimoniali fe-
mīa. Vel qđ agit femīa qđ
mundū diligit cū femīa qđ
mundū reliqd? Quid agit
femīa maritata cū femīa
xpo dedicata? Quid que
amat uirū cum ea qđ diligit
christum. femina qđ tuum
ppositum non tenet: qđre
ad tuā societatem uenit?
Secularis femina que non
habet tuum habitum: qđre
acedit ad tuum consortiū
Secularis femina quid te-
cum agit: qđ tecum iugum
xpi nō ducit. Femina qđ te-
cum iugo xpi colum non
submisit: qđre ad tuum col-
loquum accedit? Dispar est
habitu: dispar affectu. Et
sicut dispar est uestimen-
to: ita animo. Mulier se-
cularis organum est satha-
ne. Hec cantat tibi qđ il-
lecebras seculi moneat: &
semitas dyaboli ostendat:
sicut legimus: syrena ma-

ris talis ē: sursum ex umbilico
quod pulcherrima & formo-
sa uirgo. Ex umbilico ue-
rousq; ad pedes talis sic ē
auis: syreā hēt caput uirgi-
nis: & posteriora auis. Cā-
tat dulce magis uocibus &
multis modulis atq; cum
magna dulcedine dat uo-
ces cōcordes. Sed per suas
dulces cantilēas sepe maria-
rios decipit: & idiscrimine
pducit. Sepe naute nauigā-
tes mare dulces audiūt uo-
ces syreā & p dulces uo-
ces & suaves cātus eā de-
cipiunt: & ad mortale pi-
culū pducunt. Sicut syre-
nas p suos dulces cātus de-
cipit mariarios: ita secula-
ris femina p suos decepto-
rios sermones decipit xpī
seruos. Et sicut syreā p su-
aues cantilēas solet nauigā-
tes marē a recto itinere de-
uiare: atq; i pditionē pdu-
cēt ita secularis femina p
blāda uerba ac seductoria
solet deo seruiētes a scō p-

posito retrahere: & i picu-
lū aīarū suarū pducēt. Igitur
soror dilecta mihi i xpō: fu-
ge cātus syrenarū: ne dū de-
lectaris audire delectamē-
ta terrena a recto itinere a-
uertaris. Quid. n. sunt uer-
ba seculariū mulierū nisi
cātus syrenarū? Ergo can-
tus syrene fuge: & a lingua
male suadētis mulieris se-
para aures tuas. Sic declia
ūba secularis mulieris q̄si
sybillos serpētis. Caue ne
sicut serpens decepit mulie-
rem a paradyso: ita te deci-
piat uenenosa lingua ma-
le suadētis mulieris i mōa-
sterio. Vide ne mulier ua-
na & garrulla ifundat i au-
res tuas mortis uenēā. Ca-
ue ne mors intret p fene-
stras tuas id est p oculos &
aures tuas in aīam tuā. So-
ror uenerabilis cū uideris
mulierē disparē tui pposi-
ti: muni cor tuum scuto fi-
dei: & cōtra eam tropheo
crucis arma frontem tuā.

Hor
lum
conc
ut far
tionis
quere
ad me
solum
centia
culari
eam d
amare
xire d
deo: I
allogu
ria de
cupisc
si ita f
& te i
custo
mino
cipies
Vt u
etate

min
bes
foli

Honestasoror: in hoc so-
lum cum muliere seculari
concedo tibi colloquium
ut sanctis ammonitioni-
tionibus suadeas illi relin-
quere seculum & uenire
ad monasterium. In hoc
solum tantum do tibi li-
centiam loquendi cum se-
culari femina ut doceas
eam despiciere terrena: &
amare celestia: & etiam e-
xire de seculo: & seruire
deo. Iterum ut per tuam
alloquutionem transito-
ria despiciat: & eterna cō-
cupiscat. Soror carissima
si ita feceris sicut dixi tibi
& te in hoc seculo a malo
custodies: & i futuro a do-
mino coronam in celo re-
cipies. Amen.

Ut uirgo non diligit soci-
etatem uiroꝝ. Ser. lviii.

Oror carissima & si
tāto studio fugies fe-
minas: quanto magis de-
bes fugere uiros. Et si tā
sollicite uitabis societate

mulierum: quanto magis
uitare dēs societatem ui-
rorum. Et si tanta cura cō-
fabulationes feminarum
declinabis: quanto magis
deceptiones uiroꝝ de-
clinare debes. Et si tanto-
pere aures tuas separabis
a uerbis feminarum: quā-
to magis eas debes separa-
re a seductoriis eorū uer-
bis. Soror mihi in christo
dilecta: moneo te ut uir q̄
uis sit sanctus: nullā tamē
tecum habeat societatem
licet sit sāctus & iustus nul-
lam tecum habeat famili-
aritatem: q̄q̄ sit religiosus
nullam tecum habeat assi-
duitatem: quanuis sit bo-
nus nullam tecum habeat
uidendi iugitatē. Quare?
Ne uisitadi familiaritate
utriusq̄ pereat castitas:
Ne uidendi frequentatio-
ne: utriusq̄ annilef hone-
stas: ne uidendi iugitate
utriusque religiositas infa-
metur: ne uidendi usu: utri-

le iii

usq; persona dehonestet
Decidet a charitate dei: q
occasionem dederit pec
cādi. Decidet etiam a cha
ritate proximi qui occasi
onem prebuerit malefaci
endi. Quia & si male non
facit opere: tamen opini
onem pessimam nutrit.
Per assiduitatem cito pec
cat homo. Sepe familiari
tas uicit quos uicium supe
rare nō potuit: sepe occa
sio peccandi uoluntatem
fecit & facit: Quos uolup
tas superare non potuit:
assiduitas superat. Dispar
sexus in unum collocatus
illuc prouocat instinctum
carnis quo nascitur. Etiā
naturalis flamma carnis
accenditur: si illicita attin
git: uir & femina diuersi
sunt per naturam: qui si i
unum fuerint collocati q̄
uis non peccent tamen p
usum iter se malam famā
nutriunt. Quis colligabit
ignem in sinu suo & non

comburetur. Ignis & stu
pa in unum posita flāmas
nutriunt q̄q̄ sint cōtraria
si in unum fuerint collo
cata: flammās generans.
Ita uir & femina si in unū
fuerint positi licet malum
non faciant: tamen per as
siduitatem inter se malā
famam nutriunt & alios
de se murmurare faciunt
Religiosus uir & sāctimo
nialis femina si immode
rate coniunguntur sibi: a
liis de se locum prebent
murmurandi. Sexus uiri
& femine diuersus est: &
ideo si in unum coniungū
tur: statim ide occasio pec
cādi nascitur. Quid ergo
in unum facit ignis & stu
pa? Cur serpens collocat
in sinu? Quare ignis col
locat inuestimēto? Qua
re femina que castitatem
pmisit deo societate hēt
cū uiro. Femina q̄ pp deū
seculū cōtēpsit: q̄re uiri fa
miliaritate diligit. Quare

amat
xpo
ste th
deod
cepto
Quar
bere
posita
re xu
hi xp
forni
mēte
te uir
castit
xpi: l
te uir
posit
tpe se
dens
dissō
cōsti
uel s
ror
mal
non
tua
cog
auc
ne

amat p̄sētiā uiroꝝ: q̄ cum
x̄po desiderat intrare cele
ste thalamū? Quare feia
deo deuota q̄rit audī de
ceptorū uiroꝝ uerba?
Quare ī seculo maritū ha
bere noluit: in mōasterio
posita facies hoīum uide
re cupiscit? Igr̄ soror mi
hi ī x̄po dilecta: si uis eē a
fornicatione secūra: esto
mēte & corpore a socie
te uiri sepata: si p̄fecte uis
castitāte tenere p̄ amore
x̄pi: Lōge te fac a socie
te uiri. Tu circa serpētē p̄
posita: tamē nō eris lōgo
tpe secūra. Circa ignē se
dens: & si ferea sis aliq̄do
dissolueris: Circa piculum
cōstituta nō eris diu illesa
uel secūra. Audi ergo so
ror mihi ī x̄po amantissi
ma bōi cōsiliū uerba. Viri
nomē tuū nō sciāt: faciē
tuā nō uideāt: faciē tuā nō
cognoscāt: q̄uis nomē tuū
audiant. Audi ēt uirgo ho
nesta pauli aposto. uerba.

Oportet nos habere testi
moniū bonū ab his q̄ fo
ris sūt: & itus: Bonā uitam
p̄ nos: bonā uero famā
p̄ ceteros. Soror uenera
bilis: si p̄p̄ deū ī terra uita
ueris societate uiroꝝ: per
deū in celo habebis socie
tate angelorum. Amen.

Vt uirgo fugiat societate
iuuenū. Ser. lviij.

Arissima mea soror:
& si taliter uiri scī sūt de
clinādi: ne utriusq̄ scītas
pereat assiduitate uiden
di: q̄to magis declinandi
sunt iuuenes: qui sequun
tur temporalis uite tene
bras uias: ac delectatio
nes? Et si tanta cura fre
quentiam sanctorum ui
rorum fugere debes: quā
to magis te oportet fuge
re iuuenes huius seculi cō
cupiscentias sequentes.

Ad hoc dyabolus ocu
lis religiose femine iu
l. iij

uenes obicit: ut formas eo
rū quos p̄ diē uiderit me-
dites i nocte: & ut recens
uisio & corporalis inspectio
assidue uerset i aīo. Sic in-
trat sagitta sathāe p̄ iāuas
oculorū usq; ad aīum. Vn-
de p̄pheta. Intrauit mors
īqt p̄ fenestras uīas: īgres-
sa ē domo uīas: nō ītrat sa-
gitta dyaboli ad interiora
mētis nisi p̄ sēsus corporis
Soror i xpo dilecta mihi:
amādi sūt uiri sed absētes
Amādi sūt homines nō i-
tus sed foras. Diligere de-
bemus hoīes i aīo sed nō
i domo. Dilige hoīes i mē-
te sed a lōge: Diligēdi sūt
uiri: q̄a sūt opo dei: sed ex-
tra domū. Amādi sūt uiri
nō p̄ pulchritudinē cor-
poris: sed q̄a sūt opo crea-
toris. Iterū soror uenerabi-
lis te mōeo ut nūq; loq̄ris
sola cū solo. Nullus loq̄tur
tecū singulariter: nec tu p̄-
ter duarū aut triū testimo-
niū loq̄ris cū aliquo: nō d̄

bet spōsa xpi sola cū solo
loq; nisi cū suā magrā cū a-
git penitētiā de suis pccis
Scimonialis femīa q̄ cum
uiro sola loq; d̄siderat stul-
ticia i mēte eiō r̄gnat. Au-
di īgr dilecta mihi. Si p̄fec-
te castitatē uis tenere p̄ a-
more xpi lōge recede a so-
cietate uiri. Si p̄fecte iter
ra cōtēpseris societātē ui-
rorū p̄ xpo absq; nulla du-
bitatiōe: cū eo regnabis i
celo. Amē. Vt uirgo
nō cōiūgat̄ malis hoībus.

Sermo. lx.

Oror carissima: audi
uerba salomōis. Fili mi si
te lectauerint pccatores:
nō aq̄scas eis. Ne emule-
ris hoīm iūstū: ne seq̄ris
uiā eiō. Disced ab hoīe ini-
quo: & hēbis pacē. Viri iu-
sti socii sint tibi & i timorē
dei sit gloriatio tua. Quē
cūq; hoīm cogoueris ob-
seruatē timorē dei: i ami-
citia iūgat̄ tibi. Hoībo ma-
lis nō cōiugaris Btūs ābro

fid. S
ris h
eē n
socia
etate
cutiō
ut afc
eiō a
lauda
bonis
bilis:
re ille
cietat
cut ill
ē iter
lauda
los. V
hoīu
nitas
sequi
pelli
ctria
tene
uid
erif
lgr
ta: f
rū
ma

fiō. Scōꝝ hoīum uita cete
ris hoībꝫ bene uiuēdi dēt
eē norma: q. n. scō uiro af
sociatus fuerit: ex eis soci
etate accipiet usū bone lo
cutiōis: & exēplū bōi opis
ut ascēdat de die ī diē mēs
eis ī amore dei. Nō ē ualdē
laudabilis ille q. bonꝫ ē cū
bonis. sed uere ille ē lauda
bilis: q. bonꝫ ē cū malis: ue
re ille hō ē laudādus: q. ī so
cietate malorꝫ ē bonus. Si
cut ille ē culpādus q. malus
ē īter bonos: ita ita ille est
laudādus q. bōus ē īter ma
los. Verba uite sūt uerba
hoīum deū timētiū: & sa
nitas aīe his q. ea diligūt &
sequūt. Sicut sol oriēs ex
pellit caliginē: ita scōꝝ do
ctrīa a sēsibꝫ nris expellit
tenebras uitiorꝫ. Vndē da
uid ppheta. Cū scō factus
eris: & cū pueris puerteris
Igr̃ soror mihi ī xpo dilec
ta: si uis bene uiuere malo
rū societate declina: Vita
malos caue: iniquos fuge
ī p̃bos: sp̃ne a te ignauos.
Fuge turbas hoīm: maxīe
etattum q. p̃ne sūt ad uitiiū
Nec te adiūgas leuibꝫ p̃so
nis: nec te admisceas uāis.
Bōis te cōiūge: bonorꝫ cō
fortiū appete: bonorū so
cietate req̃r: scīs īdiuidue
adhere. Si fueris socia eo
rū cōuersatiōis eris & uir
tutis. Qui cū sapiētibꝫ am
bulat: sapiēs ē: q. cū stultis
gradit̃ stultus ē. Similis. n.
simili cōiūgi solet: piculo
sū est uitā cū malis hoībus
ducere: p̃niciosū ē uitā cū
his q. prauē uolūtatis sunt
sociare: Meliꝫ ē hīre malo
rū odiū: q. cōfortiū. Sicut
multa hēt bōa cōis uita s̃a
ctozꝫ: sic plurima mala af
fert societas malorꝫ. Qui
n. tetigerit īmūdū cōiūga
bit̃. Qui tetigerit sordi
dū sordidabit̃. Igr̃ soror
uenerabilis: si uerba mea
libēter audieris: & ea ope
īpleueris: īter electos dei
cōputaberis. Amē.

Vt uirgo nō suscipiat dōa
uel lras ī occulto. lxi.
Oror carissima: audi
q̄ dico acilla xpi q̄ ī absco-
dito litteras uel dona reci-
pit: ordinē suū frāgit. Ma-
gnū malū facit: & grande
peccatū mittit: si ab hoī-
bus litteras uel q̄libet mu-
nus suū suscipit. q̄a suū or-
dinē frāgit: grāde malū a-
git: q̄ pp tpalia dōa sui or-
dinis p̄uaricatrix existit.
Scīmonialis femīa: q̄ cum
xpo desiderat itraī ad nu-
ptias: nō dēt hoībus dare
sudariola: pectines: corri-
gias: uel cītas aut facīscas:
q̄ xpm expectat cū ardēte
lāpada: nō dēt ab hoībus
accipere dōa secularia. s. pe-
ctīes specula: & cetera alia
q̄ pp amorē xpi ē uelata: nō
dēt ab amicis suis accipere
uanitatis dōa. Que pp de-
um sup caput suū uelū sa-
crū iposuit multū peccat
si ab hoībus dōa secularia
accipit. Scīmonialis fēina

q̄ ī talibz delectat: magna
uanitate decipit: & signū
demōstrat mētriciis. Vn-
de dicit btūs Ieronymus.
Dulces litteras & sudario-
la: & crebra munuscula: sā-
ctus amor nō hēt: Ac si di-
ceret. Si ī mēte scīmonia-
lis fēine sāctus amor esset
& dōa uanitatis & supflui-
tatis ab hoībz nō accipet.
Mēs casta & religiosa nō
desiderat a secularibz ami-
cis accipere dōa: sed a xpo p
cuius amore contēpsit oīa
terrena. Quia ab illo solo
dēt cōcupiscere dōa: cum
quo sperat gaudere ī cele-
sti priā: Casta fēina non q̄-
rit terrēa dōa sed celestia.
Quāto hō āplio ī terrenis
dōis delectat: tāto magis
a dei amore elōgat. Sed si
scīmoniales femīe faciūt
ī monasterio q̄ mulieres
seculares facere solēt ī se-
culo: satis culpabiles sūt co-
rā deo. Ergo iter seculares
& scīmoniales nulla ē dif-

ferētia. Igit̃ si iter eas q̃ sūt
ī mōasterio & eas q̃ sūt in
seculo nulla ē distātia: ita
q̃ iter religiosas & secula
res fēinas nulla ē dissonā
tia. Ergo si scīmoniales fe
mine delectabilia dōa dāt
suis amicis: sicut facere so
lēt meretrices. Vbi ē hōe
stas: ubi religiositas ubi ca
stitas: ubi puritas: ubi scī
tas. Si scīmoniales femīe
q̃ per bōsta opa debuerāt
placare dō: suis amicis pla
cēt ī malo luxuriosa dona
dādo. Vbi ē pudicitia ubi
ōtinētia: ubi reuerētia: ubi
uerecūdia: Itaq̃ si scīmōia
les fēine plus uolūt placē
hōibz ī seculo: q̃ iesu xpō
eterno r̃gi ī celo. ubi ē ob
seruātia r̃ligiōis: ubi rigor
ordinis: ubi ardor otēpla
tiōis: ubi mūditiā mentis:
ubi cōtritio cordis: ubi so
licitudo oratiōis: ubi gēi
tus pectoris: ubi hītus mo
nachalis? Si scīmoniales
femīe letāt ī t̃palibz dōis

sicut letari solēt seculares
hōies. Vbi est contēptus
seculi: ubi timō īfernī: ubi
mēoria iudicii: ubi recor
datio eterni icēdii: ubi a
mor dei? Igit̃ si sanctīmōi
ales femine concupiscunt
dona uanitatis ab homi
bus accipere. Vbi est me
moria delictorum: ubi la
chryme oculorum: ubi re
cordatio peccatorū uilipē
ditur? Contemnitur: de
spicitur: adnihilatur. Re
uera sanctīmonialis femi
na que ab hominibus acci
pit: in quibus delectetur:
ordinem suum contem
nit: que plus gaudet ī suo
rum amicorum donis: q̃
ī preceptis sui ordinis sui
prepositi: ē preuaricatrix
De talibus propheta ait.
dextera eoz̃ repleta ē mu
neribus: ac si eiceret. Quā
uis opa eoz̃ uideant bōa:
tamē plus letantur in mu
neribus q̃ in bonis opibz
Magis uolūt ab homībus

accipe dona: q̄ a x̄po eter
na bōa. Scimonialis fēina
q̄ x̄pm p̄fecte diligit: dele
tabilia & sup̄flua dōa ab
oībo nō recipit: q̄a x̄pm in
oībo dōis āteponit. Vnde
in cāticis cāticorū ecclesie
dī. Polchre sūt gene tue si
cut turturis: Turturi assi
milat ecclesia: uel q̄libet
scā aīa q̄a x̄pm p̄fecte dili
git & nihil amoris ei p̄po
nit. Turtur ex quo p̄ occa
sionē iugē suū perdidit:
nūq̄ alteq̄ āplio q̄rit: q̄a a
dulterinū amorē nō reci
pit. Sic scimonialis femīa
q̄ x̄pm p̄fecte diligit: āplio
adulterinum amorem nō
recipit: idest amplius in
malo hoīes nō diligit. Re
ligiosa fēina q̄ plusq̄ x̄pm
diligit hoīem non ē casta:
sed adultera. q̄a x̄pm cōtē
nit cui fuerat despōsata:
Religiosa fēina q̄do pri
mū ad mōasterium uenit
x̄pm ī spōsū suscipit. Post
hec uero si carnaliter hoī

minē super x̄pm diligit: a
dulteriū facit: & si nō cor
pore: iā tamē adultera ē in
mēte. Scdm̄ illud q̄ dī: q̄
uiderit mulierē ad cōcupi
scendā eā: iā mechatus est
eā in corde suo: sic etiam
merchat mulier cum ui
ro si eum in corde suo cō
cupierit: uel eū canaliter
dilexerit. Qua p̄ dilectis
sima mihi ī x̄po soror: te
moneo ut x̄pm sponsum
tuū super oīa ames: & ab
illo solo dona accipere de
sideres. Obsecro te ut le
sum x̄pm spōsū tuum sup̄
omnia diligas: & p̄ amo
re illius secularia dona nō
accipias: p̄cul dubio q̄ ter
rena dōa affectat: celestia
non sperat. Munera exce
cāt oculos sapientium: Et
mutāt uerba iustorū. Cer
te si munera excecāt occu
los sapiētū obcecāt etiā
ne deus uideatur mentes
religiosorum uirorum:
Si q̄uerum est: dona ocu

lo
am
ne
Vr
ocu
pul
dice
tis
que
scet
ad
ra
tati
mē
terr
fect
Si
hoī
dei
& a
his
pif
ph
eo
fui
eo
ne
au
tē

los sapientiū excecant: eti
am & culos seruorum dei
ne xp̄s uideat conturbāt.
Vnde bt̄us Isido. Nō pōt
oculo mēt̄is alta uidē quē
pulis claudit: ac si aptius
diceret. Nō pōt oculo mē
tis p̄fecte celestia cōspicē
quē puluis claudit cōcupi
scētie. Nō pōt mēs serui dī
ad cōtēplādū deū eē libe
ra: si adhuc terrenis cupidi
tatibz obscurat̄. Si adhuc
mēs sc̄t̄imonialis femie ī
terrenis donis delectat̄: p̄
fecte celestia nō cōtēplat̄.
Si accipiēdo uel donando
hoībus placere desiderat
deū p̄fecte nō amat. Nā
& a deo despecti sunt qui ī
his uanitatibz placē cōcu
piscūt. Vnd̄ ait dauid pro
pheta. Deo dissipabit ossa
eorz qui hoībus placēt: cō
fusi sūt quoniā deus sp̄uit
eos. Rogo ē tē soror ue
nerabilis ut cū oī deuotōe
audias ysaiā p̄phetā dicē
tē: qui excutit manus suas

ab oī munere: ī excelsis hi
tabit: & regem sc̄tōz uide
būt oculi eius ī decor suo.
Ac si diceret: q̄ p̄pter deū
māus suas ab oī mūere ex
cutit: ī celo hītabit: & regē
sc̄tōz ī gloria sua uidebit
qui cā amoris dei ab hoī
bus dona uanitatis & sup
fluitatis nō recipit deū ī
maiestate sua uidbit: & cū
oībus sanctis ī decor illius
ī p̄petuū gaudbit. Iō soror
ī xp̄o amabilis te rogo ut
accipias consiliū huius sc̄tī
p̄phete: & excutias māus
tuas ab oī munere. Si tu ī
excelsis uis habitare: ab oī
mūere māus tuas: excute.
Iteqz te mōeo p̄ grām dei
ut studeas imitari illū qui
ait. Ego cū iustitia appare
bo ī conspectu tuo: facia
bor cū apparuerit gloriā
tua. Vt uirgo cū deuo
tiōe reddat q̄ deo p̄misit.

Sermo. lxii.

Oror carissima bene
cogites qd deo uoueat &

reddas te ipsā uoue itegrā
& redde. Te ipsā i pccis ac
cusa. Deum in beneficiis
lauda. Nihil bōi tibi tribu
as: ab illo bona cūcta que
habes te accepisse. dicas.
Cōfiteri illū misericordē:
te pccātricē: ueracē: te mē
dācem. Ergo soror dilecta
ut dicas cū ppheta. Introi
bo in domū tuā. i. i mona
steriū i holocaustis hoc ē i
spū cōtritōis & cōpunctio
nis: reddā tibi uota mea. i.
ibi me itegrā offerā tibi: i
ara cordis q̄ tibi uoui. Ne
cesse est ut q̄ saluari desid
rat: bōa q̄ deo uouit: cū oī
deuotōe reddat: q̄cūq̄ ad
gaudia eterna desiderat p
uēire: necesse ē ut bona q̄
deo p̄misit studeat adim
plē. Vnde ppheta. Voue
te & reddite domino deo
uō. Ac si diceret. Vos ip
sos uouete & reddite: q̄a
necesse ē ut q̄ uouit ēt red
dat: quia uouendo se debi
torē fecit. Et melius eē nō
uouere: q̄ post uotū p̄mis
sa nō soluere. Sunt ēt q̄dā
uota oībus. cōmunia: q̄dā
uero specialia. Cōia uota
sunt ea q̄ i baptismo p̄mi
simus. s. ut nō peccāmus:
& ut dyabolo & opibus e
ius abrenūciem. Specialia
uota sūt q̄do aliquis se mo
nachū fieri aut canonicū:
aut heremitā uel aliqd ali
ud p̄mittit. Quod si ille q̄
uouit nō reddiderit: salu
eē nō poterit. Quare? q̄a
qui deo ut bene uiueret p̄
miserit: si hec bōis opibus
non ipleueret: saluari non
poterit: quisq̄s bōa q̄ deo
pollicitus est iplere negle
xerit: ad illa bōa que d̄us p̄
misit puenīr non poterit.
Ille qui deo nō uult redere
bōa que uouit ei: q̄uo uult
adeo accipere bōa que ei
deus promisit: q̄uo uult a
deo accipe donum celeste
qui deo nō uult redder su
um uotum. Aut quomō se
putat a deo accipe celestia

don
sua u
ifide
dena
negl
les p
nis n
foror
mon
qd p
bis fa
ficilis
qd nō
derat
mas
pmi
mult
redd
feris
plēt
delet
uerū
ē. n.
miss
foror
mal
mu
mi
uo

donā q̄ deo neglit p̄soluer
sua uota q̄a nō ē fidelis sed
ifidelis. Inter ifideles con
dēnabit ille q̄ uota sua dō
negligit redere inter ifide
les p̄bit q̄ uotū suū in bo
nis nō cōsumauerit. Igitur
soror in x̄po diiecta mihi
moneo te ut facias bonū
q̄d p̄misisti: non sis in uer
bis facilis: & in opibus dif
ficilis. Corā deo facile ali
qd nō promittas sine cōsi
deratiōe uiriū nihil presu
mas q̄d nō potes facere nō
p̄mittas. In conspectu dei
multū eris culpabilis si nō
reddideris bonū q̄d p̄mi
seris. Qui uota sua nō ex
plēt deo displicet. Inter ifi
deles deputabunt q̄d uo
uerūt nō īpleuerūt. Melio
ē. n. nō p̄mittere q̄ fidē: p̄
missi non soluere. Verūt
soror uene. recinde fidē i
malis p̄missis ī turpi uoto
muta decretū. Malū q̄d p̄
misisti nō facias q̄d ī caute
uouisti nō īpleas. Impia ē

p̄missio q̄ scelere ad īple
tur. Nūc ergo sponsa x̄pi
sicut iā dixi tibi. Si cū oī de
uotiōe reddideris deo bo
na q̄ ei p̄misisti accipies ab
eo eterna bona q̄ ille pro
misit tibi. Amē. Vt uir
go semp̄ illud cōsideret p̄
pter q̄d uenit ad monaste
rium. Ser. lxiii.

Oror carissima scito
qd̄ scis: cognosce temetip
sā: reduc ad memoriā qua
re sis nata. Esto mēor cur
sis orta: ī quē usus sis geni
ta: q̄ cōditiōe sis edita. Ad
quā rē sis ī hoc seculo pro
creata. Memēto cōditiōis
tue: serua ordinē tue natu
re. Esto q̄ es facta. Talis e
sto q̄lem te deus fecit: q̄lē
te factor īstituit esto talis.
Tene modū in oī ope tuo
in oī re temperamentū te
ne. Nihil facias sine tēpe
rantia: nec minus facias ali
quid nec nimis: nec ultra
q̄ oportet nec infra. Etiā ī
bonis immoderatū aliqd

nō debet eē. Oīa medio /
cra sūt utilia : & in suo mō
pfecta q̄ otēperātia fiūt: sa
lubria sūt. Bōa at̄ ī mode
rato usu noxia efficiunt̄.
Oīs. n. nimietas ī uicio de
putat̄. Tépatē facere cun
cta prudētia ē: ne de bono
facias malū. Soror dilecta
respice et̄ qd sit aptū cuiq̄
t̄pi Prius uideas qd debeas
facere: & ubi. & q̄do q̄liter
& quandiu facias: p̄ discre
tiōem cognosce cās rerū.
Cū oī diligētia distigue cū
cta q̄ agis: diligēter excogi
ta q̄liter bonū īcipias & p̄
ficias. Tene discretionē ī
oī actiōe tua. Cū bene di
stinxeris opus tuū optime
iusta eris. Quicqd bōi fe
ceris cū discretiōe uirtus e
rit: qd sine discretiōe erit
uitiū. Indiscr̄ta. n. uirtus p̄
uitio reputat̄ Virtus sine
discretiōe: locū uitii obtiet
Per prauam consuetudi
nem multa sunt uitiata
prauo usu multa sūt p̄fun

data. Multa sunt illicite u
surpata: oītra pudicos mo
res. Vfus igit̄ auctoritati
cedat. Lex & ratio prauū
usū uincāt. Hōesta uirgo
mōeo te ut teneas fidē: fir
mā ī corde: galeā salutis in
capite: signū crucis ī frōte:
uerbū ueritatis in ore: uo
lūtātē bonā ī mēte: timo
rē & uerā dilectionē dī &
p̄ximi in pectore: cingulū
castitatis in corpe: hōesta
tē in actiōe: sobrietatē ī cō
suetudiē & bōitate: hūilita
tē in p̄speritate: patientiā
ī tribulatiōe simplicitatē ī
cōuersatiōe: sp̄e certā ī cre
atorē: amorē uite eterne:
p̄seuerantiā in bōis opibz
usq; in finē. Amē. Vt
uirgo nō q̄rat placere hoī
bus dī pulchritudiē sui uul
tus. Sermo. lxiiii.

Oror carissima: uite
mus p̄nitiosas pulchritudi
nes ne oīum maloz ger
mina ī nos pullulēt. q̄ pul
chritudinē corporis diligit

rem
ga p
lax ē
ē. De
salor
na el
fuert
chrit
hoies
chrit
dyab
pulch
ciacul
Mult
pis al
nō r
sed ar
Amp
lē pul
lē: xp̄
pis p
purit
xpo
lā pu
q̄ de
aio
pulo
cōfi
ne:

remetipsū decipit. Quas
qa pulchritudo corporis fal
lax ē: uana ē: terra & cinis
ē. Deceptio ē hoīs. Vnde
salomō. Fallax grā & ua
na est pulchritudo. Multi
fuerūt & sūt decepti p pul
chritudinem corporis Stulti
hoīes dū cōsiderant pul
chritudinē corporis icidūt ī
dyaboli laqueo sdu carnif
pulchritudinē attēdūt: re
ciaculis dyaboli ppediunt
Multi p pulchritudinē cō
pis alligant in pccis: Deus
nō requirit corporis decorē:
sed anime pulchritudinē.
Amplius diligit deus spūa
lē pulchritudinē q̄ carna
lē: xps nō delectat in cor
pis pulchritudinē: sed ī aīe
puritate. Igit̄ soror mihi ī
xpo dilecta mōeo te: ut il
lā pulchritudinē diligas in
q̄ delectat̄ deus. Nūq̄ hoc
aīo hoīes attēdas: ut eorū
pulchritudinē diligas. Nō
cōsideres hoīes hac itctio
ne: ut leteris in eorū pul

chritudinē. Nunq̄ iō hoīes
cōspicias: ut pulchritudi
nē eorū cōcupiscas. Te ē
rogo ut nūq̄ uultū tuū cō
ponas ut hoībus placeas.
Nunq̄ iō exornes uultum
tuū ut placeas in oculis ho
minū. Nō sit talis itentio
tua: ut corā hoībō uelis ap
parere formosa: qa si ob
hoc facis ut ī cōspectu ho
minū formosa uidearis: le
su xpo sponso tuo iniuriā
facis: Cū sis xpo desponsa
ta si āte oculos hoīum uis
appeī nō es casta sed adul
tera: q̄si adultera xpo fa
cis iūriā si ut ab hoībus a
meris ostēdis pulchritudi
nē tuā quō nō adulteraris
q̄ plusq̄ xpm diligis hoīes
Aut quō nō facis adulteri
um q̄ hoīes amas sup chri
stū: quō dicis nō sum adul
tara: q̄ xpo te ī mōasterio
tradidisti & nūc hoībō uis
placere de pulchritudine
uultus tui. Cū hoc facis si
gnū demonstrat meretri

cis: hoc facere solent me-
retrices & seculares mul-
lieres: uidelicet cū ponūt
facies suas ut ī oculis homi-
nū appeant formose. Oq̃
te turpe ē & q̃ absurdū il-
lud facere femīe sātūmo-
niales qđ facere solēt me-
retrices & seculares muli-
eres. Igit̃ hōesta uirgo au-
di q̃ dico attēde q̃ mōeo:
nunq̃ uultū tuū cōponas
ut hoībus placeas: sed ite-
rius orna faciē tuā: cōscīa
bōis uirtutibz ut Iesu xp̃o
celesti spōso placere uale-
as. Deus nō delectat ī pul-
chritudinē corporis sed ī pul-
chritudinē mētis nō ī cōpo-
sitōe uultus: sed ī bōis mo-
ribus. Nō ī corporis cōpositō-
ne sed ī scā uersatōe. Cū
scā aīa itus ppter xp̃m bo-
nis moribus ornat̃ a xp̃o:
diligīt atq̃ amat: qđ bene
spōso ī cātīcis cātīcorz ubi
spōse loquitur dicēs: q̃ pul-
chra es amica mea & q̃ de-
cora carissima ī delitiis ac

si diceret q̃ pulchra es ami-
ca mea. i. iuste scē & fligio
se uiuēdo es pulchra & me
sup oīa diligēdo es amica:
iō es pulchra & decora q̃a
bene uiuēdo ī bōis opibz
uersaris atq̃ iō es aīca q̃a
pfecte me diligīs q̃a altez
amicū priusq̃ me nō dili-
gis nō solū es amica mea
sed ē carissima q̃a plus mi-
hi desideras placere p bōa
opa ī mētem q̃ hoībus fo-
ras de corporis pulchritudi-
ne: iō nō solū es amica sed
ēt ī delitiis carissima. Scā
aīa carissima dicīt ī deliti-
is uidelicet scripturaz scā
rū q̃a ad amorē & familia-
ritatē xp̃i pfecte nō pūit
q̃ scripture scē delitiis abū-
dare cōtēnit. Ille ad amo-
rē xp̃i pfecte pūire pote-
rit q̃ delitiis scripturaz se
rficit & xp̃z diligit & a xp̃o
diligitur. qui uero plus de-
siderat placere hominibz
de pulchritudine uultus
sui q̃ christo de bonis ope

ribus
git nec
neo en
ma ut
ga deu
ate secu
li soli p
& ut ab
le nō ac
Vt uirg
modera
O
di
mōis ue
errorē
frustra
cū qđo
liud fit.
qđo ille
det: lō r
dū qđo
sue ī m
frustra
gaudiis
q̃ gaudi
ius secu
ad me
prio p
de reb

ribus nec xpm pfecte dili-
git nec a xpo diligif: Mo-
neo ergo te soror carissi-
ma ut xpm diligas sup oia
qa deus pr te ellegit i ipso
ate secula. Rogo et te ut il-
li soli placere concupiscas:
& ut ab hoibus laude tpa-
le non accipias. Amen.
Ut uirgo non rideat im-
moderate. Ser. lxxv.

Oror carissima. Au-
di sapientissimi Salo-
mons uerba risu deputaui
errori & gaudio dixi qd
frustra deciperis. Error di-
cit qdo aliud det fieri & a-
liud fit. Tunc ergo fit error
qdo ille qui det plorare ri-
det: lo rursus dicit error qa
du quisq ridet diem mortis
sue i mente non habet: uere
frustra decipit q i tpalib
gaudiis letat. Decepti sunt
q gaudet i pspitibus hu-
ius seculi: si die mortis sue
ad memoriā reduxissent:
prio pccā sua plorarent q
de rebo uāis rideret. Qui

de rebo uanis ridet. si ma-
la q passuri sunt i mente he-
ret non rideret sed lugeret
unde et Salomon ait. Ri-
sus dolore miscebit: & ex-
trema gaudii luctus occu-
pabit: & dñs i euāgelio bti
q luget quonia ipsi consola-
bunt. Non dixit bti q ridet
sed bti q luget: qa uere illi
sunt bti q pccā sua luget: non
illi q de rebo uanis ridet.

Qui scdm deū lugent bti
sunt: quonia ipsi consolabunt
Et iacobus apostolus: stul-
te ridentes increpat dicēs
Risus uester uertetur i lu-
ctum & gaudium i mero-
rem. Stultus i risu exaltat
uocem suam: Sapiens au-
tem uix tacite ridebit. Ri-
sum ergo soros dilecta q
si errorem de uita & tem-
poralem letitiam in luctu
commuta: quā: scilicet ut
beatifices te si in hac peri-
grinatione ploraueris te
uidelicet ut in die mor-
tis tue btā inueniaris: si te

ipsā ī hoc mūdo ploraue
ris. Cognosce te pegrinā
eē ī hoc mūdo: qā non est
hic p̄ria tua sed ī celo non
hēs hic manētē: qā deus p̄
misit tibi ī celo hierusalē
celestē: ad q̄ dauid p̄phe
ta puenire desiderabat cū
dicebat. Letatus sū ī his q̄
dicta sūt mihi ī domū do
mini ibimo. Tali ēēt deside
rio ardebat xp̄i seruus qui
dicebat: Cupio dissolui &
eē cū xp̄o ille ēēt ad celū p̄
uenire cupiebat q̄ dicebat
Heu mihi qā icolatus me
us plongatus ē hītaui cū
hītātib; cedar: q̄do hec di
cebat de uāitatibus huius
mūdi non ridebat sed de
hac pegrinatiōe lugebat.
Igr̄ honesta uirgo gaudiū
tuū sp̄ sit ī celo. Tui cordis
letitia sp̄ sit mod̄sta & trā
q̄lla iuxta q̄ apostolus ait.
Gaudete ī dōino sēp: Itege
dico gaudete. Et alio loco
dicit fructs at̄ sp̄s ē gaudi
um: Talis fecūditas non p̄

turbat mētē fecūditate ri
dēdi: sed subleuat aīam p̄
desideriū ad celestē patriā
ubi possit audire. Intra in
gaudiū dñi tui. Facies hoīf
ē speculū cordis p̄ risū pōt
hō cognoscere cor scīmo
nialis fēine. Rīsus & iocus
iūtilis cōsciētīā uanā ostē
dūt fēine scīmonialis ple
rūq; q̄le fit cor femīe scī
monialis demōstrat rīsus
& iocus turpis. Nō. n. illa
īpudēt rideret si cor castū
haberet. Nunquam ride
ret lasciue: si lasciuiā non
haberet in mente. Sic. n.
ait dñs: Ex habūdātīa cor
dis os loq̄t. Ergo ex abun
dantia uanissimi pectoris
ridet facies uirgīs si ī mē
te fēine uanitas nō eēt de
uanitate nūq; rideret: mēs
casta plus gaudet in luctu
quā ī risu: Certe si scīmo
nialis femīa hēret ī mēte
uerā castitatē plus amaret
lachrymas: q̄ leticiā tpālē.
Si ad memoriā reduceret

tuas m
p̄as: p
mas q
iocus a
charita
monial
geret: n
siderio
raret: Q
diliget &
sed aōre
q̄re illa a
q̄ iō uēit
p̄ pcis f
mas. Mi
recūdiā
uocē suā
ridere: c
debuere
Nos m
q̄ de oīl
spectu a
ctōge d
sumus.
hac ut
ut a di
ueniā
igit te
ut rīsu

tuas negligētias & īfēni
pēas: plus diligeret lachry
mas q̄ risus. Vbi risus. &
iocus abundāt: tibi p̄fecta
charitas nō regnat. Si scī
monialis p̄fecte xpm dili
geret: nō rideret: sed cū d̄
siderio illio īdefinēter plo
raret. Quia q̄ p̄fecte xpm
diligat & timet: non ridet
sed aōre ei⁹ luget. Miror
q̄re illa amat iocus & risus
q̄ iō uēit ad mōasteriū ut
p̄ pcis suis fūderet lachry
mas. Miror q̄re nō hēt ue
recūdiā: q̄ ī in risu exaltat
uocē suā. Valde turpe ē ei
ridere: q̄ ī hac pegrinatōe
debuerat pccā sua plorā
Nos miseri q̄re ridemus
q̄ de oībo opib⁹ nris ī con
spectu āgelorū & oīum s̄c
etorū deo orōnē redituri
sumus. lō meli⁹ ē nobis in
hac uita lugere pccā nra:
ut a dīo possumus cōseq
ueniā ī futura. Obsecro
igīf te soror uenerabilis:
ut risus & iocus caueas: &

p̄ pccis tuis īdefinēter la
chrymas fūdas. locus & ri
sus fuge: & pccā tua īcesā
ter luge. Audi sponsa xpi:
qd̄ spōsus ī cāticis cāticorū
spōse loq̄r dicēs. Oculi tui
sicut pis line ī esebō dicūt:
Quia dū scā aīa de hac pe
grinatiōe plorat: p̄ grām
dei a pccis se lauat. Sic scī
monialis femīa dēt sine ī
termīssione lugere: ut se a
pccis suis posset lauar. Igr̄
soror carissima si ī hac ui
ta pccā nra p̄fecte plora
uerimus: & a uanitatibus
hui⁹ mūdi recesserimus:
pccorū nrorū ueniam nos
obtiere credimus. Amē.
Vt uirgo nō desideret ci
uitates uidere. Ser. lxi.

Oror carissima: audi
quō hieremias p̄phe
ta nras īiq̄tates plorat di
cēs. Quō obscuratū ē au
rū: mutatus ē color ei⁹ op
timus. Dispsi sunt lapides
sāctuarii: ī capite oīm pla
tearū. p̄ auḡ ītelligimus ui

tā religiosorū hoīum: q̄ an
tea erat p̄ gloriā uirtutum
clara: nunc uero p̄ turpes
opatōes ē obscura. Color
optimus auri: significat ha
bitū scītatis: q̄ p̄ bona opa
prius erat p̄ciosus atq̄ op
timus: nūc uero p̄ uitia &
secularia opa ē mutatus:
& uilis atq̄ despectus. Ve
re ē mutatus optimus hī
tus r̄ligiosorū uiroꝝ: uide
licet mōachorū canonico
rū & scīmonialiū femiāꝝ
q̄do āplio cōponit: ut pla
ceat ī conspectu populi: q̄
ut placeat ī cōspectu dei.
Vere ē mutatus optimus
color auri: q̄do plus aptat̄
hītus r̄ligiosorū uiroꝝ: ut
placeat p̄ uanā gloriā ī cō
spectu oīum: q̄ ut placeat
p̄ humilitatē āte deū. Cer
te hodie sūt mutata r̄ligio
sorū uiroꝝ optima uesti
mēta: q̄do magis ornant̄
ut placeāt ī palatio regis:
q̄ ī cōspectu creatoris. Se
q̄. Dispsī sūt lapides s̄ctu

arii ī capite oīum platearū
Lapides s̄ctuarii d̄signāt
religiosos uiros: q̄ nūq̄ de
bēt foris uagari: sed in se
creto mōasterii ante ocu
los dei sp̄ cōmorari. Sed
dispsī sūt hodie lapides s̄a
ctuarii ī capite oīum pla
tearū: q̄do religiosi uiri q̄
rēdo uana & secularia fo
ris uagāt. In capite oīum
platearū lapides s̄ctuarii
sūt dispsī: q̄do uiri r̄ligiosi
plus desiderāt ī palatio re
gis uerlari: q̄ intra claustrū
mōasterio cōmorari. Di
spsi sūt: q̄do pl̄ desiderāt
audire sup̄flua uerba diui
tū: q̄ p̄cepta scripturarū.
In capite platearū disp̄guē
q̄do plus letant̄ ī cōuiuuiis
& loquutionibꝫ diuitū: q̄
ī paupertate & abstinentia re
ligiosorū fratrū. Serui dei
plus debent diligere legu
mīa ī mōasterio: q̄ opulē
tia diuina ī seculo. Religio
si uiri plus debēt amare o
lera inter suos fr̄es: q̄ mul

titudi
uites.
debēt
perū f
Quar
gustim
gere: q̄
p̄ xp̄o
tatem
multas
se ē igi
si saluar
cōtena
sterii cl
Dēt re
secular
societa
rere. V
bēt dil
gis aul
co: as
us ē ti
q̄ plat
plus d
sister
Mel
retes
ī cōf
cluse

titudinē ciborū inter diui
uites. Viri religiosi ap̄lius
debēt gaudere ī mēsa pau
perū frum: q̄ ī mēsa regū.
Quare? Quia sicut ait au
gustinus. Meli⁹ ē minus e
gere: q̄ plus h̄re. Melius ē
p̄ x̄p̄o ī mōasterio paup̄
tatem sustinere q̄ ī seculo
multas diuitias h̄re. Neces
se ē igr̄ ut q̄sq̄ religiosus
si saluari desiderat: seculū
cōtēnat: & sese ītra monā
sterii claustra concludat.
Dēt religiosus uir cūctus
seculariū hoīum fuger: &
societate seruorū dei req̄
rere. Viri religiosi plus de
bēt diligere claustra: q̄ re
gis aulā. Nūc igr̄ audi q̄ di
co: ascolta q̄ moneo. Meli
us ē tibi ī claustro sedere:
q̄ plateas ciuitatis circui
plus dilige ī mōasterio cō
sistere: q̄ ciuitates uidere.
Melius ē q̄scere ītra pari
etes mōasterii: q̄ apparer
ī cōspectu populi. Si te in
cluseris ī claustro: amabe

ris a x̄p̄o. Quod bene ī cā
ticis cāticorū sp̄s̄us īsinu
at: cū sp̄se loq̄r dicēs. Or
tus conclusus: soror mea:
ortus cōclusus fōs signatus
Vnaq̄q̄ scā aīa ortus con
clusus eē ītelligit: q̄a dum
uirtutes nutrit: flores gi
gnit: uirtutib⁹ se nutrit re
ficit: fructus quos germi
nat eadē custodit. Cōclu
sus. n. ortus scā aīa eē dici
tur: q̄a dū amore uite eter
ne a strepitu seculari se ab
strahit: dū uisus hoīum fu
git: dū bona q̄ agit p̄ lau
des hoīum absōdit: dū se
se p̄p̄ deū ne ab hoīb⁹ ui
deat īcludit: dū humanas
laudes cōtēnit: ipsa bona
cōtēnere ītētiōe se circū
sepit ne ad īteriora rapiē
da hostis atiq̄s irrūpe pos
sit. Fons ē signatus d̄r: q̄a
dū celestia assidue cogitat
dū scientiā scripturarū sep̄
ī uētre memorie congre
gat: q̄i aq̄s uiuētes scā mē
ī se gignere non cessat. ex

qbus sciētes pximos re
ficere ualeāt: Igit̃ soror ca
rissima: sicut sup̃ius dixi ti
bi: si dū uiuis te ipsā pro a
more xp̃i itra parietes cla
ustri icluseris: & p̃fecte p̃
ceptis regule adheles: po
st hanc uitam cum eo
dem Iesu christo sponso
tuo in celesti thalamo le
taberis. Amen.

De tētatiōe. Ser. lxxvii.

Oror carissima: audi
iocobū apo. dicētem
Resistite dyabolo: & fugi
et a uobis. Et bt̃s ieroni
mus dicit. Nihil eo fortis
q dybolū uicit. Et nihil im
becillius quā ille q a carne
sua supat. Sagitte dyaboli
frigore uigiliarū & ieiuni
orū p̃citare sūt extinguen
de. Calidus inimicus nr̃ se
p̃ exqrit unde nos decipe
possit: & nō tātū curat iu
gulare corpora sed aīas q̃
si lupus gregē Dyabolus
dissipat aīas: cū fidelē po
pulū p̃ tētationē necat: ta

mē dyabolus nō āplius ē
tat electos q̃ p̃mittat deus
q̃do dyabolus seruos dei
tētāt: eorū utilitatibus ser
uit cū eos p̃ tētatiōes suas
nō decipit: sed erudit. Se
pe tētatiōes q̃s dyabolus
omouet ad iteritū hoīum
deus cōuertit eas ad p̃fec
tū aīarū. Nūq̃ serui dei tē
tatiōes dyaboli sustinē po
tuissēt: si neq̃tiā eorū pie
tas dei non tēparet uel re
frēaret: quis dyabolus sp̃
cupiat tentare seruos dei:
tamē si a deo p̃tātē nō ac
cepit non pōt̃ implere qd̃ q̃
rit. Vnde & oīs uolūtas di
aboli sp̃ ē iusta: sed tamē
p̃mittēte deo iusta ē p̃tās
eius. Dyabolus ex semet
ipso iniuste querit tenta
re seruos dei: sed eos qui
tentandi sūt tentare nō
poterit nisi ei deus licenti
am dederit Vnde & in li
bris regum de Dyabolo
scriptum est quia spiritus
domini male exagitabat

faul:
erat:
malus
Sed i
duob:
stas iu
tas iu
rat p
spūs d
iustifi
bolus
sed sol
q̃ alibi
pisceti
prio gr
cogita
a nobi
tatiōes
stati d
cedit.
frāgu
spūm
uos de
āgelū
ctog
bonū
nere
dulcē
ē. n.
tis.

saül: ubi iuste q̄si spūs dñi
erat: cur malus erat: & si
malus erat: cur dñi erat.
Sed i hoc loco cōphēsa ē
duobus uerbis & dei pote-
tas iusta: & dyaboli uolū-
tas iniusta. Nā spūs malus e-
rat p malā uolūtātē: & idē
spūs dñi erat: p acceptā
iustissimā potestatem. dia-
bolus nō ē missor uiciorū:
sed solūmodo icētor: Ne
q̄ alibi pōt fomēta cōcu-
piscētie succedere: nisi ubi
prio graues delectationes
cogitatiois uiderit. Sed si
a nobis expellimus delec-
tationes prauē cogitatiois:
statī dyabolus cōfusus re-
cedit. & arma tētatiois ei-
frāgunt. Sepe dyabolus p
spūm boni uult decipe ser-
uos dei: q̄do se simulat in
āgelū lucis: sed discretō fā-
ctō tāta dēt esse: ut inter
bonū & malū ualeat discē-
nere: ne eos dyabolo frau-
dulēter ualeat decipe: hec
ē. n. p̄cūctatio iosue: Dicē-
tis. Noster es ante aduer-

sarioꝝ. Prop̄ hoc & hie-
remie pphete dī. Si p̄cio-
sū a uili sepeaueris: q̄si os
meū eris. Dyabolus i ocu-
lis seculariū hoīum terri-
bilis ē: sed i oculis electōꝝ
dei uilis ē. Increduli diabo-
lū timent q̄si leonē. Illi ue-
ro q̄ i fide fortes sūt: dya-
bolū despiciūt: q̄si uermi-
culū: & cū eū uiderūt cōtē-
nūt. Dyabolus ē serpēs lu-
bricus sed si capiti ei hoc
ē prie suggestiōi nō resistit
totus i itima cordis dū nō
sentit illabit. Vicia dyabo-
lica tēptationū fragilia
sūt: sed si nō caueant: & p
usū i cōsuetudinē trāseāt i
nouissimis fortiter cōua-
lescūt: ita ut uūq̄ aut cū dif-
ficultate uicant. Dyabo-
lus q̄ i dēcipe aliquē hoīem
q̄rit: prius naturā uniuscu-
iusq̄ hoīs itēdit & inde se
applicat unde uidet hoīem
aptū ad peccādū: Vñ bt̄s
ysidorus. Ampliō tētāt di-
abolus hoīem ex pte illa
q̄ eū uidet p excrescētē hu-

more facile inclinari ad uicia: ut scdm hūoris cōspersionē adhibeat & tēptationē. Sicut ille q̄ aquā dūdu cit: nō eā p̄ aliā ptē mittit: nisi ubi eā meliō curet cognoscit. In tota uita dyabolus cupit hoīem decipere sed āplio i fine. Et hoc ē q̄ i p̄cipio serpēti dictū ē. Tu īfidiaris calcaneo eius. Tunc dyabolus calcaneo hoīs īfidiat: q̄do eū in fine uite decipere conat. Quia nimix Dyabolus hoīem quē spatio uite nō decipit i fine decipere dispōit. Proī de quīs hō sit iustus nunq̄ tamē necesse ē ut sit i hac uita securus: sed sp̄ hūilis: caueat sēp q̄ ne i fine decipiat sollicitus p̄timeſcat. Igr̄ soror mihi i xp̄o dilecta: necesse ē ut dep̄cemur deū oīpotētē: ne p̄mittat nos tētari supra id qd̄ possumus sustinere: q̄a sp̄ deo uires dyaboli restrigit ne tātum noceat q̄tū nocere

cupit. Vnde i cāticis cāticorū sp̄s scūs dyabolū increpat dicens. Surge aq̄lo & ueni auster: p̄fla ortum meū: & fluāt aromata illia. Per aq̄lonē q̄ i frigore cōstrigit & torpentes facit: qd̄ aliud nisi imūdus sp̄s designat: q̄ dū tētat & possidet oēs r̄probos a bono ope torpere facit. p̄ auster uero. s. calidū uētū: sp̄s sc̄tus designat: q̄ dū mētes electorū tagit ab oī torpore relaxat: & feruētē i dei amore facit. Ergo surgat aq̄lo. i. maligno sp̄s ab ecclesia: uel ab unaq̄q̄ fidei aīa discedat: ne āplio tētet quā oportet: ueniatq̄ auster: & p̄flēt ortum sponsi & fluant aromata illius. Vt spiritus sanctus uidelicet adueniens ignem charitatis mentibū infundat & a tētatiōe atq̄ a torporē negligētie mētem soluat. Quod dū agit aromata fluunt: q̄a adueniente sp̄u

etō:
rati:
& q̄si
florē.
refici
p̄xim
pla re
me ro
q̄ ē re
tatiōe
rōrm
ma: h
uitio:
trōib
plius
ad or
go co
li mal
cor tu
illiciti
puras
lentu
cū oī
spect
tue:
dyab
uade
rabi
deb

scō: cor q̄ prius torpue-
rat: ad bōa opa se excitat:
& q̄si orto florēcit: & post
florē fructus redolētes ac
reficiētes facit q̄bus se &
p̄ximos suos p̄ bōa exem-
pla reficit. INT. Fr̄ carissi-
me rogo ut ostēdas mihi:
q̄ ē remediū aduersus ten-
tatiōes demonū. R.E. So-
ror mihi in xp̄o dilectissi-
ma: hoc ē remediū eius q̄
uitiōe uel demonū tenta-
tiōibz estuat: ut quāto am-
plius tentat̄ tātō amplius
ad orationē curret. Si er-
go cogitatiōes huius secu-
li male & sordid̄ turbāt
cor tuū & psuadent aliqd
illicitū p̄petrare: p̄ orōnes
puras & uigilias sc̄tās d̄pel-
lentur ab aīa tua. Assidue
cū oī deuotiōe: assiste ī cō-
spectu dīi: in tpe orōnis
tue: ut iminētē tētationē
dyaboli facilius possis e-
uadere. Cognosce uene-
rabilis soror q̄a nō solum
debēus pugnare c̄tra dya-

boli tētationē: sed et con-
tra uitia carnis: Quāq̄ q̄a
caro cōcupiscit: aduersus
spiritū: spūs aut̄ aduersus
carnē. lō tā p̄seueranter d̄-
bemus orare: quousq̄ pos-
sumus p̄grām dī sugestiōes
carnalium desideriorum
atq̄ tentationes demo-
num uincere. Frequens
oratio extinguit ī pugna-
tionē uitiorū. Oō continua
supat̄ tela dyaboli. Oō ē
p̄ria uirtus aduersus tēta-
tionū īcursus. Igitur soror
carissima sicut iam dixi
tibi: p̄ orōnes puras & ui-
gilias sanctas: poteris sup̄-
are tentatiōes dyabolicas.
Sed si adhuc sentis mole-
stias carnis: si tangeris sti-
mulis carnis: si memoria
libidinis adhuc titilat ani-
mum tuum: si caro tua
adhuc te impugnat: si te
luxuria tentat: si te libido
ad peccādū inuitat: obice
tibi memoriā mortis tue:
propōe tibi futurę iudici-

um: Reduc ad memoria
futura tormeta: ppone ti
bi eterna supplicia: & etiā
ppone ate oculos tuos p
petuos ignes infernos: p
pone tibi horribiles peās
gehene. Memoria ardo /
ris gehene extinguat i te
ardore luxurie. Amē. De

somniis. Ser. lxxviii.

Oror carissima ea q
dicuntur ausculta. Sepe in
noctibus demones occur
rentes cōturbāt sensus ho
minū p uisiones: sepe ēt ap
ta i pugnatione crassantes
corpa hoīum uerberā. Di
uerso mō fiūt sōnia. Que
dā sōnia eueniūt p saturi
tate: siue p exināitionē: q
ēt p expientia nota sunt.
Quedā ēt ex ppria cogi
tatione oriunt. Nā sepe q i
die cogitāus: i nocte reco
gnosco. Multa sōnia e
ueniūt ex illusione i mūdo
rum spūum: salomōe atte
stāte qui ait: Multos erra
re fecerūt sōnia & excide

rūt sperātes i illis. Quedā
āt uisiones iusto eueniūt mō.
i. supne ruelationis ministe
rio: sicut i ueteri testō legi
tur d ioseph filio iacob: q
p sōniū frībūs dicit pferē
dus uel sicut legif i euāge
lio de ioseph spōso marie
q p sōniū ē admōito ut fu
geret cū puero in egyptū.
Nōnūq accidūt pmixte ēt
uisiones. i. cogitationes simul
& illusione: atq itē cogita
tione simul & ruelatione: da
niele dicēte. Qui reuelat
mysteria: ostēdit tibi q uē
tura sūt. Quāuis qdā uera
sōnia sint: tñ facile nō dbe
mus eis credere: qā diuer
sis imagiatiōibz nascunt:
& unde uēiāt pfecte nō co
gnosciūs. Igr sōniis facile
nō debēus fidē adhibere.
Ne forte sathā i angelū lu
cis se trāsformās: aliquem
hoiēm i cautum decipiat.
Alii qdo demones quosdā
curiosos & sōnia obseruā
tes: ita deceptorā arte de

capit
aliter
ideo
ciat u
quis i
deon
credē
fiōe p
moni
Si dia
uener
nia fir
gea o
scunt
ē adhi
ee uer
gurus
fidit i
qui ue
apph
ria m
ptori
Nō d
niis: r
illis.
sit fir
nobi
de e
spē

capunt: ut quedā sōnia nō
aliter eueniāt q̄ ipsi dicūt:
ideo aliquādo uera p̄nū-
ciāt ut ī multis fallant. Sed
quīs ita sōnia eueniāt sicut
dēones p̄nūciāt tamen
credēda nō sunt: ne ex illu-
siōe procedat: scd̄ m̄ testi-
moniū scripture dicentis.
Si dixerint uobis & ita e-
uenerint nō credatis. Sō-
nia similia sūt auguriis: &
q̄ ea obseruāt: augurii nō
scunt̄ ergo sōniis fides nō
ē adhibēda: quīs uideātur
eē uera. qui ī sōniis uel au-
guriis sp̄e suā ponit: nō cō-
fidit ī deo: & talis ē q̄lis ille
qui uentū seq̄r aut umbrā
app̄hēdere nittitur. Augu-
ria mēdacia: & sōnia dece-
ptoria: utraq; uana sunt.
Nō debemus credere sō-
niis: ne forte p̄cipiamur ī
illis. Spes n̄ra ī deo semp̄
sit firma & de sōniis nulla
nobis sit cura. Dignū ual-
de est ut in deo ponamus
sp̄e nostrā: & ī sōniis nullā

hēamus fiduciā. Iō soror
carissima te mōeo: ut mēf-
tua nō sit ī sōniis uel augu-
riis itēta: sed ī deo oīpōtē
sit firma. Si. n. auguria uel
sōnia obseruaueris: cito
decipieris. In oī uita tua
cōtēpne auguria & sōnia:
& pone sp̄e tuā p̄fecte in
dei puidētia: & ī hac uita
& in futura uenient tibi
prospera. De breuitate
uite. Sermo: lxxix.

Oror carissima. Au-
di uerba salomonis quod
cūq; pōt manus tua facē
instāter opare q̄a nec op̄
nec rō: nec sciētia: nec sa-
pientia erūt apud īferos
quo tu p̄peras: Tantū. n.
ī hac p̄lētī uita ē licitū opa-
ri bonū. In futura. nāq; ui-
ta iā nō expectat opatio:
sed bonorū opum retribu-
tio. Vita ista: breuis ē: & ca-
duca. Vnde bt̄s ysidorus
q̄ lōgitudinē p̄sentis uite
nō suo spatio: sed d̄ eius fi-
nē cōsiderat q̄ sit breuis &

miseria satis utiliter p̄fat.
Igit̃ soror dilecta mihi in
x̄po: si uerā uitā q̄ris ad eā
uitā tēde: que ē uera: pro
qua es christiana. i. ad eter
nā. Eterna uita est uitalis
ista est mortalis. Ideo de
bes ī carne mori mundo:
ne moriaris ī aīa x̄po Tūc
q̄sq̄ uiuēr credis si scd̄m
seculū moriens in solo dō
uiuit: in quo uiuere p̄mi
sit. De mora uite huius te
diū patis iustus: eo q̄ ad d̄
sideratā patriā tarde pue
niat. Venturi exituri igno
rātia hoībus est incerta: &
dum q̄sq̄ mori non arbi
trās: cōfestim moris Vnd̄
festinet unusq̄sq̄ emēdār
malū q̄ fecit ne iniquitati
bus moriās: & simul finia
tur uita cū culpa. Diabolo
quos uiuētes accendit ad
uicia moriētes subito niti
tur p̄trahere ad tormēta.
Quāuis hō in hac uita iu
stus sit: tamē cū de corpo
re isto egredit̃: p̄timeſcit

ne supplicio digno sit. Trā
quilla uocatio cōmēdat fi
nē iustorū nominū: ut ex
eo itelligātur scōrū ange
lorū hēre cōsorcii: ex quo
fine graui uexatōe de hoc
mortali corpe egrediunt̄
Iesus x̄ps filius dei cū ma
gno honore recipit ser
uos suos: ab hac uita re
cedētes ī eterna b̄titudie.
Vnde spōsa ī canticis can
ticorū loquit̃r dicēs. Dile
ctus meus descēdit ī ortū
suū ad areolā aromatis ut
descēdit: q̄a ecclesiā uisitās
ad eos maiori grā uenit:
quos sanctis opibus & e
xēplis uirtutū: odorē bo
ne fame p̄ximis suis emit
tere cognoscit ortis pasci
tur: quādo in uirtutib̄ aīa
rū delectās. Lilia colligit:
quādo electos suos ab hac
uita succidit: & ad gaudia
eterne uite eos trāsire fa
cit. Ve talibus dicitur: Pre
ciosa in cōspectu domini
mors scōrū eius. Tela con

sum
pen
die
mio
utru
plici
eti
uibu
ipsa
scut
plati
lōuo
mori
gniti
ee p
quis
ope
euoc
pian
indi
sit ei
fuer
Tūc
req
gre
lerū
ad
qu
eru

sumit filis & uita hois ex-
pendit diebus singulis. In
die mortis aie electorū ni-
mio terrent metu incerti:
utrū ad premiū an ad sup-
plicia trāseāt. Qui at ele-
cti i fine suo purgant a le-
uibus pccis. Quidā uero i
ipsa mortis sue hōra ilare
scūt & gaudent ex cōtem-
platiōe eternorū bonorū
lō uoluit oipotēs deus diē
mortis nr̄e nobis esse īco-
gnitū: ut semp ignorat sp̄s
eē p̄ximus credat. Et tāto
quis sollicitus sit in bono
opexq̄to incertus ē de sua
euocatiōe. Demōes susci-
piunt aīas malorū hoīum
in die mortis eorū ut ipsi
sit eis tortores i penis que
fuerunt suo sores i uitiis.
Tūc malagni spūs opa sua
regrūt qū aīa de corpe e-
gredit: & tūc mala q̄ sua-
serūt replicāt: uteā secum
ad tormēta pertrahāt. ini-
quus post mortē ducitur
cruciādus. Iusto uero post

laborē q̄scit securus. Si-
cut. n. electos b̄tudo leti-
ficat ita credi necesse ē q̄
a die exitus sui ignis pccō-
res exurat. Soror mihi in
xp̄o dilecta: iō in auribus
tuis hec exponi: ut cogno-
scas q̄a necesse ē nos ter-
rena sēper despiciere: & di-
em mortis nr̄e sēper i mē-
te h̄re. Audi ēt qd iacobo
apostolus dicat. Que ē ui-
ta nr̄a nisi uapor ad modi-
cū parēs. Ite x̄ salomō ait.
Ne glorieris in crastinum
ignoras. n. qd sup uētura
pariat dies. Sollicite ergo
soror uenerabilis debes
uiuerē & terminū uite tue
cōsideare quottidie ut hu-
ius seculi blandimēta pos-
sis despicerē & celestia bōa
acqrere. In oībo opibz tu-
is considerare nouissima
tua: & ieternū non pecca-
bis. q̄a si ea sp̄s cōsideraueris
nunq̄ aut raro peccabis.
Hac de cā te mōeo soror
ut i r̄bus uanis huius mū-

m ii

di nō leteris: quia sine du
bio morieris: nec habeas
spē in rebus tēporalibus:
qa per nullā sortē poteris
effugere mortē. Caro mi
sera cur in terrenis letat:
q̄ ad māducādū uermibus
preparat? Honestissima
soror iō hoc dixi ut nunq̄
obliuiscaris ordinē tue cō
ditionis. Memento qa ci
nis es & in cinerē reuerte
ris. Puluis es & in puluerē
ibis. Sic. n. ait domūs pri
mo hoī. Reduc ēt ad me
moriā ea q̄ lob d̄ se loquu
tus est dices. Quasi pūtre
do cōsumendus sū: & qua
si uestimentū quod come
dit a tineā. Memoriā tue
mortis obice. Diē exitus
tui tibi p̄pone. Dies mor
tis tue sēper sit in memo
ria tua: & recordatione il
lius perfecte caueas pecca
ta & uitia. Amen.

De morte. Ser. lxx.

Oro uenerabilis: ro
go ut audias uerba

cuiusdā sapiētis. O mors
q̄ amara est memoria tua
homini pacē hēnti in sub
stātiis suis. Et itē o mors
bonū est iudiciū tuū hoī i
digenti & q̄ minorať diui
tiis & uiribus. Huic simi
le ē quod ait btūs Isidorus
O mors q̄ dulcis es mise
ris: q̄ suauis es amare uiuē
tibus: q̄ iocūda es tristib⁹
atq; lugētibus. Mors po
nit finē oībus malis ī hac
uita. Dat terminū malis ī
hoc seculo: adimit oēm ca
lamitatem. Mors prebet
terminum hominibus tri
bulationibus in hoc mun
do: sed heu expectata mōs
tarde uenit. Igīť soror ca
rissima melius ē bene mo
ri q̄ male uiuere. Melius ē
non esse q̄ esse infelicitē
INTECROGATIO. Fr̄
dilecte rogo te ut dicas si
debemus mortuos lugeť
aut p̄ amicis mortuis plā
ctum fecere. RESPON
SIO. Soror dile. Ad hoc

btūs
tibi.
p de
rare
eis lu
bus i
mus
ager
huius
berar
refrig
cut ca
Defu
nō de
em m
mus.
dico.
plora
ignō
ange
ūt. V
dem
fern
perc
difi.
pos
sepe
ab a
li sū

btus ysidorus respondeat
tibi. Quauis inquit pietas
p defunctis fidelibus plo
rare iubeat fides tamē p
eis lugere uetat. Pro fidei
bus igr defunctis nō debe
mus plorare sed deo grās
agere: quia eos de miseria
huius seculi dignatus est li
berare: & qui eos ad loca
refrigerii: lucis & pacis si
cut credimus fecit transir
Defunctos fideles lugere
nō dēmus: quos ad requi
em macrasse non dubita
mus. Hōesta uirgo audi q̄
dico. Illi hoīes sūt ī morte
plorādi: quos demōes cū
ignōinia rapiūt. ī illi quos
angeli cū honore suscipi
ūt. Vel illi sūt lugēdi quos
demōes ptrahūt ad pēas ī
ferni: nō at illi quos āgeli
perducūt ad gaudia para
disi. Aut illi sunt plorādi q̄
post mortē a demonibus
sepeliunt ī inferno: nō illi q̄
ab āgelis collocāt ī celo: il
li sūt plorādi q̄ male mori

unt: nō illi qui bene finiū
tur. Illi sūt flendi qui male
morte poccupāt. & nō illi
qui p̄ciosa morte honorā
tur: xp̄i uirgo audi q̄ dico
q̄do mortuos q̄ bene mo
riūt lugeo: & mihi noceo
& illis nō pficio: q̄do mor
tuos ploro & illis nō pdest
& mihi obest: illi ergo mō
tuos suos carnalit lugeāt
q̄ r̄surrectionē negāt: aut
quos post mortē non cre
dāt r̄surrectionē: igr so
ror carissima: nos q̄ mor
tuos n̄os credimus cum
xp̄o regnare: nō debemus
p eis plorare sed orār: nō
debemus mortuos carna
liter lugere: sed p eis do
mino p̄ces fūdere: ut eos
digne de penis eripere.
De iudicio. Ser. lxxi.

Eminū ē iudiciū diui
nū: unū quo ī hac ui
ta iudicāt hoīes: alterum
quo ī futura iudicabūt: p
pterea qdā hic iudicāt p
pter īfirmitates & paup

m iii

tates: & puarias tribulati-
ones huius seculi: ne in fu-
turo iudicent. Iō quibus-
dā ad purgationē pficit
tēporalis pena: quorundā
uero hic ichoaf dānatio:
& illis sperat pfecta pdi-
tio: qdā iudicat i hoc secu-
lo p tribulationē: qdā ue-
ro i futuro iudicabūt per
ignē ad examē districti iu-
dici: nec iusticia iusti se-
cura erit: Ide ē q de domi-
no loq iob. Innocētē & i-
piū ipse cōsumit: cōsumit
qpe a deo inocēs qdo ip-
sa inocētia liquidius requi-
ta: & diuine inocētie cō-
perata nihil efficit. Cōsu-
mit ē a deo impius: qdo
subtilitate diuini examis i
pietas illius requirit & de-
recta dānat. Xps i iudicio
p diuersitate meritorum
mitis ac suavis apparebit
electis: reprobis uero ap-
parebit terribilis. In die
iudicii qlē unusq; habu-
it cōscientiā talē iudicē he-
bit. Vt xpo i sua trāquilita-
te manēte: illis solis terri-
bilis appeat: quos mala cō-
sciētia accusat. Soror caris-
sima audi beatū ysidorū
dicentē. Nullus hō ē sine
pccō: nec qsq; securus esse
pōt de dei iuditio cū ēt de
ociosis uerbis redenda sit
ratio. Heu nobis miseris
pccōribus: heu nobis indi-
gnis: qd i illa die dicturi su-
mus q nō solū ociosis uer-
bis sed & fcis cotidie pec-
camo: & amlis actib; nūq;
cessamo. Si i iudio oīpote-
tis dī iustus securus nō erit:
qd de nobis pccōrib; erit
Si ad examē districti iudi-
cis: nec iusticia iusti & hōis
erit secura nos miseri qd
faciemus i die illa: q quoti-
dīe multiplicamus pccā-
nra. Si i die iudicii uix sal-
uabit iustus: nos q inume-
rabilia mala fecimus i die
illa ubi apparebimo. Nul-
lus hō sine timore poterit
eē in die illa: qdo celi mo-

uēdi sūt & terra & oīa ele
mēta calore sūt soluēda :
de q̄ ēt dicis. Dies illa dies
ire: dies tribulatiōis : dies
miserie & uīdicte dies nu
bis & caliginis : dies tube
& clāgoris tribulabis ī ea
fortis. Heu fr̄ mi quid ī il
la die sumus dicturi : q̄do
ille districtus iudex adue
nerit? Dū. n. aduētū illius
memorasti me plorare fe
cisti. Tu memorādo terri
bilē diē iudicii: ad lachry
ma me coegisti. Soror mi
hi ī xp̄o dilecta bene feci
sti si cū timore districti iu
dicis fleuisti: quia āteq̄ ap
pareat dies iudicii opor
tet nos puenire āte faciē
eius ī cōfessiōe: & lachry
mas n̄ras in cōspectu eius
ponere. In hac uita est t̄ps
acceptabile: & dies salutis
Vnde d̄r: Querite dōinū
dū iueniri pōt: iuocate eū
dū p̄pe ē. In hac uita non
uidef iudex & ē p̄pe In fu
tura uita uidebis & erit lō

ge. Igī soror carissima ne
cesse est ut q̄ramus domi
nū ī toto cordē & tota mē
te ī hac p̄senti uita: si eum
iuenire q̄rimus ī futura.
Si eū ī hac uita cū oī deuo
tione q̄sierimus: & a ma
lis opibus recesserimus: ī
die iudicii mīam ab eo cō
sequemur: q̄a bēignus &
misericors ē. De illo nāq̄
scriptū ē: suauis dominus
uniuersis: & miseratiōes
eius s̄r oīa opa eius. Igī so
ror carissima: dep̄cemur
ipsū terribilem ac iustissi
mū iudicē cū lacrymis &
oī d̄uotioē: ut ī die iudicii
nō reddat nobis secundū
iniquitates nostras sed se
cundū mīas suas: & ut nō
pmittat nos cū īpiis audi
re illā terribilē sentētiam
Ite maledicti ī ignem eter
nū. Sed ut faciat nos cum
electis suis audire. Venite
benedicti patris mei p̄ci
pite regnū q̄d uobis para
tum ē ab origine mundi.

De exortatiōe. Ser. lxxii.

Arissima soror : iam per gratiā dei : nauim locutionis ad portū dirigo sed tamē itē ad te reuertor loquendo. Tu. n. rogasti ut uerba scē amonitionis scriberē tibi. Ego uero si nō ut debui : tamē per gratiā dei ut potui ex dcis sanctorū patrū ad tuā cōmonitiōē sententias collegi : q̄stue dilectioni i hoc libro reprēsentauī. Ecce igit̄ soror mihi i xpo dilecta. hēs bone uite monita. Datū ē tibi consiliū bene uiuendi & ē norma. Nulla iā ignōratiā a pccōte excusat. Nō es iā nescia bone uite. Nō. n. imprudēs aut ignara bene uiuendi. Iā non poteris dicere per ignōratiā peccaui. Quare quia iā lex exposita ē tibi : quā debes sequi. iā ostēsa sunt tibi precepta bene uiuēdi. iam demonstratū est tibi qualiter in domo

dei debeas conuersari. q̄lis debeas esse iam ostēsum est tibi. Iam habes cognitionem mandatorum iam scis quid sit recte uiuere. Vide ergo ne ultra offendas. Vide ne deinceps bonum quod nosti decipias : bonum legis : male uiuendo contemnis. Si bona que legis male uiuendo contempseris in conspectu dei nimis eris culpabilis. Quare : quia melius est uiam salutis non cognoscere : q̄ post cognitionem retroire. Ergo acceptum donum scie mēte & ope retine : Imple opē q̄ didicisti p̄ceptiōe. Soror uenerabilis. Itē itē q̄ p̄cipio tibi : ut summo studio custodias monita huius libri.

De obsecratione. lxxiii.

E deprecor soror carissima in Christo. ut te non pigeat audire ea que tibi dicere uolo cum ma-

gno desiderio: quia in christo te
multum diligo ideo tibi conscien-
tia ostendo meam. Sed dum
ibi peccata mea manifestum: ne
forte aures tuas polluam
timeo. Te tamen rogo dile-
cta soror in christo: ut des ue-
niam mihi peccatori indigno.
Ego miser & peccator a pri-
mis fere annis contaminavi
vitam meam. semper noua peccata ue-
teribus coniunxi. semper peccata peccatis
addidi: peccare nunquam sinui:
bonum quod facere debueram
non feci: & malum quod non de-
bueram facere feci. Ego mi-
ser non sum dignus uidere alti-
tudinem celi per multitudinem ini-
quitate mee quoniam irrita-
ui iram omnipotentis dei aduer-
sum me & innumerabilia ma-
la coram eo cogitavi dixi &
feci ab infantia mea usque in pre-
sentem diem. Ego infelix pecca-
ui in infantia: peccaui in pueri-
tia: in adolescentia: in iuuentute
sed et quod est grauius & picu-
losius peccaui in senectute.
Cecidi miser in ceno flagi-

tiorum. Ego reus cecidi in fo-
ueam peccatorum. Ego culpabilis
in puteum iniquitatis. Ego infelix
cecidit in profundum malorum de-
scendi miser in uolutabrum ui-
tiorum. Heu miser heu infe-
lix cecidi & pro me non ualeo
surgere. Te ergo deprecor
soror in christo amabilis ut me
subleues manum tue orationis.
Manum tue orationis mihi por-
rige & me de profundo uitio-
rum extrahe. Tue intercessio-
nis manum concede & me de
fovea iniquitatis eripe. Soror
carissima certus sum quod si tu
pactum quod cum christo pepigi-
sti seruaueris: & tibi dabi-
tur corona in eterna gaudia:
& mihi: peccatori dabitur uenia
in hac uita. Si tu ea que christo
uouisti deuota mente imple-
ueris: & mihi indigno ueni-
am obtinebis: & tu cum sanctis
uirgibus in celesti thalamo
letaberis. Honesti uirgo
certo sum nec dubito quod tua
uirginalis oratio poterit ob-
tinere ueniam peccatorum meorum

mihi idigno. Soror uene-
rabilis si tu i seruitio dei si-
cut pollicita es pseueraue-
ris: & mihi pcōri idulgēti-
am cōseqris: & tu iter cho-
ros uirginū i ppetuū exul-
taberis. Hōesta uirgo: ro-
go ut itēta mēte audias q̄
dico. Tu es soror mea de-
tissima i xpō: p cuius iter-
cessionē mūdari a pccōz
meoz sordibz nō dubito
Si tu honorabilis uirgo ac-
cepta es uirgo deo: & si tu
cū lesu xpō sponso tuo ca-
sto cubili cubaueris: p sa-
lute mea qcqd ab eo petie-
ris i petrabis: Si tu soror
castis āplexibz xp̄m āple-
xata fueris: pfecto mihi
pcōri ueniā obtinere po-
teris. Si tu āplexibz xp̄i fla-
grātissimo odore uirgini-
tatis adheferis: mihi indi-
gno idulgētiā obtinebis.
Si lesū xp̄m spōsū celestē
sup oīa amaueris: & i eius
dulcissimo amore regeue-
ris: delictorū meoz abso-

lutionē acq̄rere poteris: i
lesus xp̄s spōsus tuus non
te cōtristabit: sed quodcū
q̄ petieris tibi dabit: q̄ te
sue copule sociauit: multū
n. te diligit: q̄a suo sāguine
te redemit. Iḡr amor tuus
i xpō erit pcōz meoz re-
missio. Spem remissionis
hēo: si tñ carissima soror
qu. multū diligo itraueris
cum xpō ad nuptias i cele-
stē thalamū. Tu soror ue-
nerabilis i die districti ac-
tremēdi iudicii dei solatiū
meū eris: ubi sū redditu-
rus rationem de culpis &
negligētiis meis. Meritū
etiā tue sancte uirginitatis
minuet penam mee iniq-
tatis. Amen.
Laus omnipotenti deo.

Impressum Venetiis
per Bernardinum
de Benaliis Per-
gomensem.
Mccccxxxii. die. xxx.
Maii.

